

Laa'entso Kaatatuwaa Mas'aafaa Geluwaa

Kaatatuwaa Mas'aafaa laa'entsuwaa shaakuu, Kaatatuwaa Mas'aafaa koyro shaakuu ek'k'eedda sa'aappe doommiide, laa"u Israa'eeliyaa kawutetsatuwaabaa odee. Mas'aafaa laa"u waanna waanna kifiletuwaan shaakki s'eellanaw danddayeetto.

1. Kiristtoosa yeletaappe kase udduppunto s'eetu laytsaw baggappe doommiide biide, Kiristtoosa yeletaappe kase laappun s'eetanne laatamanne itti laytsan huup'issa bagga kawutetsay kunddana gakkanaw de'iyaa laa"u kawutetsatuu taarikiyaa,
2. Israa'eeliyaa kawutetsaa kunddetsaappe biide, Kiristtoosa yeletaappe kase ichcheshu s'eetanne hosppun tammanne usuppun laytsan Kaatii Naabukadanas'oore Yerusaalame katamaa oyk'k'iide laaledda wodiya gakkanaw de'iyaa Yihudaa kawutetsaa taarikiyaa. Mas'aafay Gadaalii Baabloona mooduwaa garssan Yihudaa biittaa mooddiyaawaa gideeddawaanne Yihudaa kaatii Yo'aakiine Baabloona k'asho golliyaappe kesseeddawaa k'onc'c'issi odiide, taarikiyaa wurssee.

Ha bashshaa ubbay Israa'eeliyaa bolla yaanaw danddayeeddawe Yihudaanne Israa'eeliyaa kaatetuunne Asay S'oossaw ammanettiyaa ammanatuwaa pac'isseedda gishshataassa.

Yerusaalame katamay laaletteeddawenne
Yihudaa asaappekka dariyaa baggay bare
gadiyaappe beteeddawe, Israa'eeliyaa asaa
taarikii biyaa keeshshaa laammanaadan
ootseedda gaasotuwaappe waannatiyawantta.

Kaatetuu mas'aafan laa'entso gishuwaan daro
eretteedda bitanii Eelaasa sa'aan timbbitiyaa
odiyaawaa kaseedda Elssaa'a.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Shaaketteedda Kawutetsaa 1:1–17:41

Nabiyaa Eelaasa 1:1–8:15

Yihudaanne Israa'eeliyaa Kaatetuwa 8:16–
17:4

Samaariyaa Kunddetsaa 17:5–41

Yihudaa Kawutetsaa 18:1–25:30

Hizk'k'iyasappe Iyoosiyaasa Gakkanaw
18:1–21:26

Iyoosiyaasa Ayissuwaa 22:1–23:30

Wurssetsaa Yihudaa Kaatetuwa 23:31–
24:20

Yerusaalame Kunddetsaa 25:1–30

Shaaketteedda Kawutetsaa

(1:1–17:41)

Nabiyaa Eelaassa

(1:1–8:15)

¹ Akaabi hayk'k'eeddawaappe guyyiyaan,
Moo'aabe biittaa Asay Israa'eeliyaa bolla
denddeedda.

² He wode Kaatii Akaaziyaasi Samaariyaa kata-
man bolla pook'iyaa baranddaappe kunddiide
deshetteedda. Hewaa diraw asatuwaa, «Biite;
taani ha deshetsaappe pas'anentto, agganentto,

Ek'iroona katamaa s'oossaa Bi'eeli-Zebuula ane taw oochchite» yaagiide kiitteedda.

³ Shin Med'ina Godaa kiitanchchay Tisbbiyaa Eelaasa hawaadan yaageedda; «Ba; pude baade, Samaariyaa kaatii kiitteedda asatuwaana gaketta. Unttunta, «Hintte Ek'iroona katamaa s'oossaa Bi'eeli-Zebuula oochchanaw beeddawe, Israa'eeliyan S'oossay d'ayineeyye?» yaaga.

⁴ Hewaa diraw, Med'ina Goday hawaadan yaagee; «Kaatiyaw, neeni hayk'k'anaappe attina, ha giseedda gisuwaappe denddakka» yaagee» yaageedda. Eelaasi biide, untunttoo odeedda.

⁵ Kiitteedda asatuu kaatiyaakko guyye simmina, I unttunta, «Ayaw simmeedditee?» yaagiide oochcheedda.

⁶ Shin untunttu aw hawaadan yaagiide zaareeddino, «Itti bitanii nuunanna gaketanaw yiide, Hinttena kiitteedda kaatiyaakko simmiide biite.» Aw hawaadan yaagite «Med'ina Goday neena, «Ek'iroona s'oossaa Bi'eeli-Zebuula ooshissanaw neeni asaa kiittiyaawe, Israa'eeliyan S'oossi d'ayineeyye? Hewaa diraw, neeni hayk'k'anaappe attina, ha giseedda gisuwaappe denddakka yaagee» yaagite yaageedda» yaageeddino.

⁷ Kaatii untuntta, «Hinttenttunna gaketanaw yiide, ha yewuwaa hinttenttoo odeedda bitanii ay mala asee?» yaagiide oochcheedda.

⁸ Unttunttu, «Mehiyaa isikiyaan dadetteedda kaabbaa mayyiide, bare s'eessan dafuwaa danc'cee» yaagiide zaareeddino.

I, «Hewe Tisbbiyaa Eelaasa» yaageedda.

⁹ Hewaappe guyyiyaan, kaatii ishatamuwaa kaappuwaa Aa ishatamu olanchchatuwaanna kiitteedda. Kaappuu deriyaa huup'iyaan utteedda Eelaasakko pude kesiide, «S'oossaa asaw, kaatii neena, «Duge wod'd'a» yaagee» yaageedda.

¹⁰ Shin Eelaasi ishatamuwaa kaappoo, «Taani S'oossaa asaa gidoope, tamay saluwaappe wod'd'iide, neenanne ne ishatamatuwaanne mo» yaagiide zaareedda. Tamay saluwaappe wod'd'iide, ishatamuwaa kaappuwaanne Aa ishatamatuwaanne meedda.

¹¹ K'ay kaatii hara ishatamu olanchchatuwaanna hara ishatamuwaa kaappuwaa Eelaasakko kiitteedda. Ishatamuwaa kaappuu Eelaasa, «S'oossaa asaw, kaatii neena, ellekka duge wod'd'a yaagee» yaageedda.

¹² Eelaasi aw, «Taani S'oossaa asaa gidoope, tamay saluwaappe wod'd'iide, neenanne ne ishatamatuwaanne mo» yaageedda. S'oossaa tamay saluwaappe wod'd'iide, ishatamuwaa kaappuwaanne Aa ishatamatuwaanne meedda.

¹³ K'aykka kaatii ishatamu olanchchatuwaanna hara heezzentso ishatamuwaa kaappuwaa kiitteedda. Ishatamuwaa kaappuu pude kesiide, Eelaasa sintsan gulbbatiide, «S'oossaa asaw, hayyanaa, taananne taananna de'iyaa ha ishatamu asatuwaa maara! Nu shemppuwaakka hayk'k'uwaappe ashsha!

¹⁴ Tamay saluwaappe wod'd'iide, kase ishata-matuwaa kaappuwaa asaanne untuntta ishata-matuwaa ubbaanne meedda. Shin ha"i taana maara!» yaagiide woosseedda.

15 Med'inaa Godaa kiitanchchay Eelaasaw, «Yayyoppa! Aanana duge wod'd'a» yaageedda.

Eelaasi denddiide, aananna duge wod'd'eedda.

16 I kaatiyaw, «Med'inaa Goday neena hawaadan yaagee; «New oochchanaw Israa'eeliyaan S'oossi d'ayinee, neeni Ek'iroona s'oossaa Bi'eeli-Zebuula oochchanaw asaa kiitteeddawe? Neeni hawaa ootseedda diraw, hayk'k'ana! Ne giseedda gisuwaappekka denddakka» yaagee» yaageedda.

17 Eelaasi haasayeedda Med'ina Goda k'aalaadankka Akaaziyaasi hayk'k'eedda; Akaaziyaasaw attuma na'i baynna diraw, Aa ishay Yoraame Aa kotan kaateteedda; hewe haneeddawe Yoosaafes'a na'ay Yoraame Yihudaan kawuteedda laa'entso laytsaana.

18 Akaaziyaasi haneedda harabaynne I ootseed-dabay ubbay Israa'eeliyaa Kaatetuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

2

S'oossay Eelaasa Saluwaa Afeedda

1 Med'ina Goday Eelaasa gotiyaan saluwaa afanaw haniyaa wode, Eelaasinne Elssaa'i Gelggalappe denddiide beeddino.

2 Eelaasi Elssaa'a, «Med'ina Goday taana Beetele katamaa kiitteedda diraw, hayyanaa neeni hawaan takkashsha» yaageedda.

Shin Elssaa'i, «Med'ina Goday ero! Ne shemppu ero! Taani neeppe shaakkettikke» yaageedda. Unttunttukka duge Beetele wod'd'eeddino.

3 Beeteelen de'iyaa timbbitiyaa odiyaawanttu c'itay Elssaa'akko kesiide, «Med'ina Goday hachche

ne godaa neeppe shaakki afanawaa neeni eray?» yaagiide oochcheeddino.

Elssaa'i, «Ee eray. Shin hinttenttu c'o'u giite» yaagiide zaareedda.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, Eelaasi Elssaa'a, «Med'ina Goday taana Yaarikko kiitteedda diraw, hayyanaa neeni hawaan takkashsha» yaageedda.

Shin Elssaa'i, «Med'ina Goday ero! Ne shemppu ero! Taani neeppe shaakkettikke» yaagiide zaareedda. Hewaa diraw, untunttu Yaarikko beeddino.

⁵ Yaarikkon de'iyaa timbbitiyaa odiyaawanttu c'itay Elssaa'akko kesiide, «Med'ina Goday hachche ne godaa neeppe shaakki afanawaa neeni eray?» yaagiide oochcheeddino.

I, «Ee eray. Shin hinttenttu c'o'u giite» yaagiide zaareedda.

⁶ Hewaappe guyyiyaan, Eelaasi Elssaa'a, «Med'ina Goday taana Yorddaanoosa Shaafaa kiitteedda diraw, hayyanaa neeni hawaan takkashsha» yaageedda.

Elssaa'i, «Med'ina Goday ero! Ne shemppu ero! Taani neeppe shaakkettikke» yaageedda. Untunttu laa"attuukka ittippe beeddino.

⁷ Timbbitiyaa odiyaawanttuppe ishatamu asatuu untuntta kaalliide, Yorddaanoosa Shaafaa gakkanaw beeddino. Eelaasinne Elssaa'i shaafaa doonaan ek'k'ide'ishshin, timbbitiyaa odiyaawanttu untunttuppe laafaa haakkiide ek'k'eeddinno.

⁸ He wode Eelaasi bare kaabbaa akkiide s'aas'iide, aan haatsaa shoc'eedda. Haatsay

yaanne haanne shaakketeedda; mela biittaa yed'd'iide pinneeddino.

⁹ Eelaasi Elssaa'a, «Taani neeppe aketak- kichchanaappe kasetaade, new ayaa ootsana mala koyay? Ane oda» yaageedda.

Elssaa'i, «Taani neena kochchiyaa wode, ne ayyaanay taw laa"u dakkuwaa gidana mala, taani neena woossay» yaagiide zaareedda.

¹⁰ Elssaa'a, «Neeni metiyaa ooshaa oochchaadda. Shin taani neeppe shaaketta saluwaa biyaa wode neeni taana s'eelliyawaa gidooppe, hewe new hanana. Hewe d'ayooppe hanenna» yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, untuntu ittippe haasayiiddi hamettishin, tamaa paratuunne untuntu goochchiyaa tamaa gaarii akeekenan puttu giide, untuntu laa"uwaappe gidduwaan geliide, shaakkeedda. Eelaasi gotiyaan saluwaa kesseedda.

¹² Elssaa'i hewaa be'iide, «Ta aawoo, Ta aawoo! Neeni Israa'eeliyaa asaw wolk'k'aanne gondalle shin!» yaagiide waasseedda. Hewaappe simmi- ide, I Eelaasa ubbakka be'ibeenna.

Elssaa'i hewan kayyottiide, bare mayuwaa laa"u kessiide, pooshshi oleedda.

¹³ Yaatiide Eelaasappe wod'd'eedda kaabbaa I dentsiide, guyye simmeedda; Yorddaanoosa Shaafaa doonaan ek'k'eedda.

¹⁴ Eelaasappe wod'd'eedda kaabbaa akkiide, haatsaa an shoc'iide, «Med'ina Goday Eelaasa S'oossay hak'an de'ii?» yaageedda. Elssaa'i haat- saa shoc'eedda wode, haatsay yaanne haanne shaaketteedda; shaafaa pinneedda.

15 Yaarikkoppe yeedda timbbitiyaa odiyaawanttu c'itay Elssaa'a be'eedda wode, «Eelaasa ayyaanay Elssaa'a bolla shemppeedda» yaageeddino. Unttuntu aanana gaketanaw yiide, Aa sintsan sa'aan guufanneeddino.

16 Yaatiide untuntu Aa, «Be'a, nuuni ne k'oomatuu ishatamu mino asatuu hawaan de'etto. Hayyanaa nuuni ne godaa koyanaw baana. Ooni erii, Med'ina Godaa Ayyaanay Aa akkiide, itti deriyaa huup'iyaaan woy zanggaaraa giddon yeggeedenttonne» yaageeddino.

Elssaa'i, «Hanenna, booppite!» yaageedda.

17 Shin is's'aaddi gaanawe Aa yeellayana gakkanaw, untuntu Aa woosiide aggeenaan is's'ina, «Biite» yaageedda. Untuntu ishatamu beeddino. Heezzu gallassaa koyiide, Aa demmibeeykkino.

18 Elssaa'i Yaarikkon takki de'ishshin, untuntu aakko simmiide yiina, «Won taani hinttentta «Booppite» yaagabeykkita?» yaageedda.

Elssaa'i Ootseedda Malalissiyaabatuwaa

19 Hewaappe guyyiyaan, Yaarikko kataman de'iyaa asatuu Elssaa'a, «Neeni nu goday be'iyawaadan ha katamay de'iyaa sa'ay lo"a. Shin haatsay iita; k'ay biittaykka ayfena» yaageeddino.

20 I untunta, «Ane ooratsa keriyaan mas'iniyaa k'oliide, taw akkiide yiite» yaagiide azazeedda; aw aheeddino.

21 Elssaa'i pulttiyyaa biide, mas'iniyaa aan yeggiide, «Med'ina Goday, «Taani ha haatsaa patsaad; hawaappe sintsanaw ha haatsay hayk'k'uwaassi

gaaso gidenna; biittaykka ayfanawaa» yaagee» yaageedda.

²² Elssaa'i haasayeeddawaadankka hachche gakkanaw, he haatsay s'illo gideedda.

²³ Elssaa'i yaappe denddiide, pude Beetele kesseedda. I ogiyaan biishshin, yalaga attuma naanay katamaappe kesiide, «Laa ha huup'iyaana bo"aw, pude kesa! Laa ha huup'iyaana bo"aw, pude kesa!» yaagiide Aa bolla k'iliic'eeddino.

²⁴ Guyye simmi s'eelliide, untuntta Med'ina Godaa suntsan shek'k'eedda. Yaatina Babantsaa geetettiyaa laa"u mac'c'a do'atuu woraappe kesiide, naanatuwaappe oytamanne laa"u yalagatuwaa puuzeretsiide wod'eeddino.

²⁵ Elssaa'i hewaappe denddiide, K'armmeloosa Deriyaa beedda; k'ay hewaappekka Samaariyaa simmeedda.

3

Moo'aabe Israa'eeliyaana Oleteedda

¹ Yihudaa Kaatii Yoosaafees'e kaateteedda tammanne hosppuntsa laytsan Akaaba na'ay Yoraame Samaariyaan Israa'eeliyaa bolla kaateteedda; I tammanne laa"u laytsaa kaateteedda.

² I Med'ina Godaa sintsan iitaa ootseedda. Shin bare aawuwaanne bare daay Elzzaabeeli keeshshaa iita gidenna; ayaw gooppe, Aa aawuu ootseedda Ba'aala eek'aa I d'ok'olleedda.

³ Gidooppenne Naabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa I kaalleed-dappe attina d'ayssibeenna.

⁴ Moo'aabe biittaa Kaatii Meesha'i dorssaa heemmee. I Israa'eeliyaa kaatiyaw s'eetu sha"a

bolttibolтта dorssatuwaanne s'eetu sha"a koliyaa dorssatuwaa isikiyaa laytsan laytsan giiree.

⁵ Shin Israa'eeliyaa Kaatiyaa Akaabi hayk'k'eeddawaappe guyyiyaan, Moo'aabe Kaatii Meesha'i Israa'eeliyaa bolla makkaleedda.

⁶ He wode Kaatii Yoraame Samaariyaappe kesiide, Israa'eeliyaa ubbaa shiishsheedda.

⁷ K'ay Yihudaa Kaatiyaa Yoosaafees'akko kiitaa yeddiide, «Moo'aabe kaatii ta bolla makkaleedda; Moo'aabenna olettanaw neeni taananna baanii?» yaageedda.

Yoosaafees'e, «Ee taani baana. Taani ne mala; ta asaykka ne asaa mala; k'ay ta paratuukka ne paratuwaa mala» yaagiide zaareedda.

⁸ Yoosaafees'e k'ay, «Nuuni hak'a ogiyaanna biide untuntta olanee?» yaagiide oochcheedda.

Kaatiyaa Yoraame, «Eedooma woran de'iyaa ogiyaanna biide olana» yaagiide zaareedda.

⁹ Hewaa diraw, Israa'eeliyaa kaatii, Yihudaa kaatiinne Eedooma kaatii olaw keseeddino. Untunttu laappun gallassaa ogiyaa yuuyy-eeddawaappe guyyiyaan, olanchchatookka untuntta kaalleedda mehiyawukka ay haatsinne baawa.

¹⁰ He wode Israa'eeliyaa kaatii, «Aayye ana! Med'ina Goday nuuna ha heezzu kaatetuwwa ittippe Moo'aabe kaatiyaw aatsiide Immanaw s'eeseedda» yaageedda.

¹¹ Shin Yoosaafees'e, «Nuuni Aa baggana Med'ina Godaa oochchanaadan hawaan timbbitiyaa odiyaawe baawee?» yaagiide oochcheedda.

Israa'eeliyaa kaatiyaa olaa gadaawatuwaappe ittuu, «Eelaasa maaddiide de'eedda Shafaas'a na'ay Elssaa'i hawaan de'ee» yaagiide zaareedda.

¹² Yoosaafees'e, «Ee, I tumu timbbitiyaa odiyaawaa» yaageedda. Hewaappe guyyiyaan, Israa'eeliyaa kaatii, Yoosaafees'inne Eedooma kaatiinne Elssaa'akko duge wod'd'eeddino.

¹³ Elssaa'i Israa'eeliyaa kaatiyaa, «Taanannanne neenana ayee gatsiyaawe? Ba; baade ne aawunne ne daayanne oochcheedda timbbitiyaa odiyaawantta oochcha» yaageedda.

Israa'eeliyaa kaatii zaariide, «Tuytti, ayaw gooppe, ha heezzu kaatetuwaakka ittippe Moo'aabe kaatiyaw aatsiide immanaw nuuna s'eeseeddawe Med'ina Godaattee!» yaageedda.

¹⁴ Elssaa'i, «Taani aw ootsiyaa Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday ero! Yihudaa Kaatiyaa Yoosaafees'a diray bayinnawaa gidintto, taani neena ayfiyaaninne s'eellikkenne be'ikke shin.

¹⁵ Ane taw ha'i diitsaa diis's'iyawaa ahite» yaageedda.

Diis's'iyawee diis's'ishin, Med'ina Godaa wolk'k'ay Aa bolla wod'd'eedda.

¹⁶ Elssaa'i, «Med'ina Goday, «Ha mela zanggaaraa ubbaan ollaa bookkite» yaagee.

¹⁷ Ayaw gooppe, Med'ina Goday, C'arkkuwaa woy iraa be'ikkita; shin ha bookkeedda zanggaaraan haatsay kumana; hinttenttu, hinttenttu miizzaynne hinttenttu hara mehii ushana yaagee.

¹⁸ Hawe Med'ina Godaa sintsan laafabaa; k'ay Med'ina Goday Moo'aabakka hinttenttoo aatsiide immana.

19 Gimbbetteedda katamatuwaanne wolk'k'aama katamatuwaa ubbaa hinttenttu s'oonana. Lo"o mitsatuwaa ubbaakka k'ans's'ana; haatsaa pulottotuwaa ubbatuwaakka hinttenttu barana; aradda shoyk'atuwaa ubbaa bollan shuchchaa laaliide bayzzana» yaageedda.

20 Wonttetsa gallassi wontta yarshshuwaa yarshshiyaa wodii gakkina, Eedooma baggana haatsay goggeedda; haatsay biittan eelleedda.

21 Moo'aabe biittaa Asay heezzu kaatetuu unt-tuntta olanaw yeeddawaa siseedda. Naanay, c'imay olaa miishshaa tookkanaw danddayiyaa Asay ubbay s'eesetti yiide, barenttu biittaa zawaa naageeddino.

22 Unttunttu wontta guuraanna denddiyaa wode, haatsaa bolla wod'd'eedda s'alk'k'ii zo"iide, untunttoo suutsaa malatiide beetteedda.

23 Yaatina unttunttu, «Be'ite, hawe suutsaa! Kaatetu barenttu giddon ittuu ittuwaanna olettide, hayk'k'i wureeddino. Moo'aabe asaw, ane biide, untuntta ak'uwaa k'oc'ireetto» yaageeddino.

24 Moo'aabe biittaa Asay Israa'eelatu ak'uwaa beedda; Israa'eelatu denddiide, untuntta shoc'eeddino. Unttunttu gadiyaa bollan mayyeeddino; Moo'aabe asaa wod'eeddino.

25 Katamatuwaakka olettide bayzzeeddino. Asay ubbay huup'iyaan huup'iyaan itti itti shuchchaa akkiide, aradda shoyk'atuu ubbatuu kametana gakkanaw, unttunttu bolla oleedda. Pultto ubbaa bariide, lo"o mitsaa ubbaakka k'ans's'eeddino. K'iirihereesa geetettiyaa itti katamaa gimbbe s'alaalay ek'uwaan

atteedda; shin yambbarshshan oliyaa asatuu he katamaakka dooddiide shoc'eeddino.

²⁶ Moo'aabe kaatii olay bare bolla goobeed-dawaa be'eedda wode, mashshaa danc'c'iidde laappun s'eetu asatuwaa akkeedda. Olaa gidduwaan daakkiide, Eedooma kaatiyaakko pinnanaw denddeedda; shin aw hanennan is's'eedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyaan, bare sa'aan kaatetanaw de'iyaa bare bayira na'aa akkiide, katamaa gimbbiyaa bollan taman s'uuggiide yarshsheedda. Moo'aabatuu Israa'eelatuu bolla hank'k'uwaa suulleeddino. Yaatina Israa'eelatuu he katamaa aggiide, barenttu gadiyaa simmeeddino.

4

Elssaa'i Itti Hiyyeesaa Am"atto Maaddeedda

¹ Timbbitiyaa odiyaawanttuppe ittuwaa machchata Elssaa'akko baade, «Ne k'oomay ta asinay hayk'k'eedda. I Med'ina Godaw yayyiyaa asaa gidiyaawaa neeni eraasa. Shin ha'i Aa ac'oo ta naanaa laa"uwaa barew ayile kessanaw yeedda» yaagaadde aw waassaaddu.

² Elssaa'i iziw, «Yaatina taani new ay ootsoo? Ne son ayay de'ii? Ane taw oda» yaageedda.

Mishirata, «Taw ne k'oomatiw itti otuwaan zayitii de'iyaaawaappe attina, harabay ayayenne baawa» yaagaaddu.

³ Elssaa'i izo, «Ba; ne shoorotuwaa ubbaappe mela ototuwaa gars's'a. Laafa gars's'oppa.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, soo gelaade, ne bol-lanne ne naanatuwaa bolla ifitsaa gordda. Otu-tuwaa ubbaan zayitiyaa tiga; zayitii kumeedda otuwaa otuwaa itti bagga zaara» yaageedda.

⁵ Mishirata baade, kariyaa bare bollanne bare naanatuwaa bolla gorddaaddu. Unttuntu iziww ototuwaa shiishshina, Aa zayitiyaa tigetsaa oyk'k'aaddu.

⁶ Otuwaa ubbay kumeedda wode, mishirata bare na'aa, «Ane taw hara otuwaa akkaade ya» yaagaaddu.

Shin na'ay zaariide, «Hari itti otuunne attibeena» yaageedda. Hewaappe guyyiyaan, zayitii goggiyaawaa aggi basheedda.

⁷ Mishirata simmaade baade, Elssaa'ew odaaddu. I, «Baade zayitiyaa zal'aadde, ne ac'uwaa c'igga. Atteedawaan neeninne ne naanaynne go'ettiide de'anaw danddayiita» yaageedda.

Elssaa'anne Shuneema Kataman De'iyaa Mishi-rattonne

⁸ Itti gallassi Elssaa'i itti dure mishirata de'iyaa Shuneema geetettiyaa katamaa beedda. Mishirata Aa shoobbaade, k'umaa mizaaddu. He gal-lassaappe doommiide, I hewaana aad'd'iyaa wode ubbaan, k'umaa maanaw I soo gelee.

⁹ Aa bare asinaa, «Ha ubbaa wode nu mataana aad'd'iyaa bitanii S'oossaa asaa gidinyaawaa taani eray.

¹⁰ Hewaa diraw, ane itti guutsa kifiliyaa bolla pook'iyaan aw kees's'oytte; Aa gidduwaan gisuwaa, araataa, s'arap'p'eezaanne s'omppiyaa wotsoytte. Hewaappe guyyiyaan, I nuukko

yeedda wode ubbaan, hewan gelana danddayee» yaagaaddu.

¹¹ Itti gallassi Elssaa'i Shuneema katamaa yiide, bare kifiliyaa pude kesiide, yaan shemppeedda.

¹² Hewaappe guyyiyaan, bare k'oomaa Giyaaza, «Ba; he mishiratto s'eesa» yaageedda; Giyaazi s'eesina, Aa yaade Elssaa'a sintsan ek'k'aaddu.

¹³ Elssaa'i Giyaaza, «Ha mishiratee <Neeni nu diraw, hawaa ubbaa metootaadda. Yaatina nuuni new ay ootsanne? New nuuni biide, kaatiyaa woy ola gadaawaa haasayissiyaabi de'ii?» yaagaadde izo oochcha» yaageedda.

Mishirata, «Taani hawaan ta asaa gidдон de'ishshin, taana metiyaabay baawa» yaagaaddu.

¹⁴ Hewaappe guyyiyaan, Elssaa'i Giyaaza, «Yaatina nuuni iziw ay ootsanee?» yaagiide oochcheedda.

Giyaazi, «Iziw na'i baawa; I asinaykka c'imeedda» yaageedda.

¹⁵ Elssaa'i, «Mishiratto k'aykka s'eesa» yaageedda. Izo s'eeseedda; Iza yaade, penggiyaan ek'k'aaddu.

¹⁶ Elssaa'i mishiratto, «Laytsi hannode neeni attuma na'aa idimmana» yaageedda.

Mishirata, «Hay ta godaw, neeni S'oossaa asaa gidikkii, taw worddotoppa!» yaagaaddu.

¹⁷ Shin Mishirata shahaaraaddu; Elssaa'i iziw odeeddawaadan laytsan he wode attuma na'aa yelaaddu.

¹⁸ He na'ay dic'ceedda; itti gallassi katsaa c'akkiyaa asatuwaana de'iyaa bare aawuwaakko beedda.

¹⁹ Bare aawoo, «Woo ta huup'iyaw! Woo ta huup'iyaw!» yaageedda.

Aa aawuu itti k'oomaw, «Tookkaade Aa daayikko afa» yaagiide odeedda.

²⁰ K'oomay na'aa akkiide, aattikko afina gallas-saa seetay gakkanaw na'ay bare daay kiwuwaan utteedda; hewaappe guyyiyaan, na'ay hayk'k'i aggeedda.

²¹ Mishirata na'aa pude afaade, S'oossaa asaa arssaan gisisaaddu. Yaataade Aa bolla ifitsaa gorddaade baaddu.

²² Hewaappe guyyiyaan, bare asinaa s'eesaade, «Taani S'oossaa asaakko ellekka baade yaana mala, k'oomatuwaappe ittuwaanne haretuwaappe ittuwaanne taw yedda» yaagaaddu.

²³ I, «Hachche aginaa s'eeruwaa gallassaa woy Sambbata gidennabaa, ayee neena aakko afiyaawe?» yaageedda.

Aa, «Ayaynne baawa» yaagaaddu.

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, hariyaa kooraade, bare k'oomaw, «Hariyaa laagga! Taani new odana gakkanaw, loddan laaggoppa» yaagaaddu.

²⁵ Mishirata hewaappe denddaade, K'armmelooosa Deriyan de'iyaa S'oossaa asaakko baaddu.

Elssaa'i mishirata yiyaano haakuwaan be'iide, bare k'oomaa Giyaazaw, «Be'a, Shuneema kata-man de'iyaa mishirata yaw.

²⁶ O mokkanaw wos's'a baade, «Neeni saree? Ne asinay saree? Ne na'ay saree?» yaagaadde oochcha» yaageedda.

Mishirata, «Nuuni ubbaykka sara» yaagaaddu.

²⁷ Mishirata deriyaa bolla de'iyaa Med'ina Godaa asaakko gakeedda wode, hokkaade Aa gediya oyk'k'aaddu.

Giyaazi mishiratto digganaw shiik'eedda; shin S'oossaa bitanii Aa, «Agga! Aa wolk'k'aama metuwaan de'aw; shin Med'inaa Goday taappe hewaa gentseedda. I metuwaa taw odibeenna» yaageedda.

²⁸ Hewaappe guyyiyaan mishirata, «Ta godaw, neeni taw na'aa immanaadan taani neena oochchaadditaa? Taani neena, «Taana c'oo mela k'aak'k'ayoppa» yaagabeykkita?» yaagaaddu.

²⁹ Elssaa'i Giyaaza, «Ne adussa mayuwaa ne sak'k'iyaan sirk'k'a; yaataade ta gatimaa akkaade elleella, ogiyaan oonananne gakkettooppe, sarotoppa; ooninne neena sarotoppe, zaaraadde sarotoppa. Ta gatimaa na'aa deemuwaan wotsa» yaageedda.

³⁰ Shin na'aa daaya, «Med'ina Goday ero! Ne shemppu ero! Taani neena yeggaade biikke» yaagaaddu. Elssaa'i denddiide, izo kaalleedda.

³¹ Giyaazi untuttuppe sintsiide biide gatimaa na'aa deemuwaan wotseedda; shin kooshshay woy shemppu baawa. Yaatina Giyaazi Elssaa'ena gaketanaw simmi yiide, «Na'ay beegottibeena» yaagiide odeedda.

³² Elssaa'i soo geliide, he na'aa anhay Aa arssaan giseeddawaa be'eedda.

³³ Bare bollaana na'aa bollaana kariyaa gorddiide, Med'ina Godaa woosseedda.

³⁴ Hewaappe guyyiyaan, na'aa anhaa bolla ke-siide, bare doonaa Aa doonaan, bare ayfiyaa Aa

ayfiyaan, bare kushetuwaakka Aa kushetuwaan gatsi wotsiide giseedda. Na'aa bollay ho"eedda.

³⁵ Elssaa'i denddiide, soo giddon yaanne haanne simeretteedda. Laa"entsuwaakka simmiide, na'aa bolla c'ogottiide giseedda. Yaatina na'ay laappu gedde hed'd'isheeddawaappe guyyiyaan s'eelleedda.

³⁶ Yaatina Elssaa'i Giyaaza s'eesiide, «Ane ha Shuneematto s'eesa» yaageedda. Giyaazi izo s'eeseedda. Iza yeedda wode, Elssaa'i izo, «Ne na'aa akka» yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyyiyaan, mishirata Elssaa'a gediyaan kunddaade, biittan gufannaaddu. Yaataade bare na'aa akkaade kare kesaaddu.

Hara Laa"u Malalissiyaabatuwaa

³⁸ Elssaa'i Gelgala simmiide yeedda wode, biittay koshatti utteedda. Timbbitiyaa odiyaawanttu c'itay Aa sintsan utti de'ishshin, I bare k'oomaa, «Wogga keriyaa taman wotsaade, ha asatoo wos'iyaa katsaa» yaageedda.

³⁹ Unttuntuppe ittuu santsaa malatiyaa bonc'c'etuwaa mas'iide ahanaw gade beedda. Doliyaa gosiya turaa demmeedda; tookkanaw danddayiyaawaa keeshshaa daro gosiya akkiide yeedda. I ayentto erennan anc'c'eedda, keriyaan yeggeedda.

⁴⁰ Asatuu maana mala, wos'iyaa tigeeddino. Unttuntu wos'iyaa tushi Aa mi be'eedda wode, «S'oossaa asoo, ha keriyaan wod'iyaabay de'ee!» yaagiide waasseeddino. Asatuu maanaw dand-dayibeykkino.

⁴¹ Elssaa'i, «Yaatooppe taw d'iiliyaa akkiide yiite» yaageedda. He d'iiliyaa keriyaan k'oliide, «Asay maanaadan wos'iyaa tigite» yaageedda. Hewaappe simmiide, keriyaan iitabay beettibeenna.

⁴² Koyro gakkeedda katsaappe uuketteedda laatamu, banggaa komppuwaa, tisha katsanna ittippe bare ogoruwaan yeggi akkiide, S'oossaa asaw ahiyaa itti bitanii Ba'aali-Shaliisha giyaa sa'aappe yeedda. Elssaa'i bare k'oomaa, «Maanaw asaw aatsa» yaageedda.

⁴³ Aa k'oomay, «Taani s'eetu asaa sintsa hawaa waata aatsoo?» yaagiide oochcheedda.

Shin Elssaa'i, «Maanaw asaw aatsa; ayaw gooppe, Med'ina Goday untunttu miina dokkaykka atanawaa yaagee» yaageedda.

⁴⁴ Hewaa diraw, k'oomay untunttu sintsa aatsina, untunttu meeddino. Med'ina Goday geeddawaadan, dokkay atteedda.

5

Ni'imaana wolk'k'aama Oolluwaa Harggiyaappe Pas'eedda

¹ Sooriyaa kaatiyaa olaa gadawuu Ni'imaane bare godan daroppe dosetteeddanne bonchchetteedda asaa. Ayaw gooppe, Aa baggana Med'ina Goday Sooriyaa olanchchatoo s'oonuwaa immeedda. Ni'imaane tooraw k'ara asa gidooppenne wolk'k'aama Oolluwaa harggii Aa oyk'k'i utteedda.

² Itti wode Sooriyaa biittappe omood-iyaa wanttu Israa'eeliyaa gadiyaa beeddawaan,

itti guutsa naatto Israa'eeliyaappe omoodeed-dino. He naatta Ni'imaana mishiratiw k'oomaa gidaaddu.

³ He naatta bare godatto, «Ta goday Samaariyaan de'iyaa timbbitiyaa odiyaawaanna gakketteedabaa gideerennee! Yaatintto I Aa patsana shin» yaagaaddu.

⁴ Ni'imaane bare godaakko biide, Israa'eeliyaappe yeedda naatta geeddawaa aw odeedda.

⁵ Sooriyaa kaatii Ni'imaana, «Ba, taani Israa'eeliyaa kaatiyaw dabddaabbiyaakka kiittana» yaagiide zaareedda. Yaatina Ni'imaane hattamu sha"a s'agaraa biraa, usuppun sha"a work'k'aa santtimiyaanne tammu kumentsaa mayuwaa akkiide beedda.

⁶ Israa'eeliyaa kaatiyaw I akkiide afeedda dabddaabbii, «Ha wolk'k'aama Oolluwaa harggiyaappe neeni ta k'oomaa Ni'imaana patsana mala, ha dabddaabbiyaana taani Aa neekko kiittaad» yaagiyaawaa.

⁷ Israa'eeliyaa kaatii dabddaabbiyaa nabbabeedda; ellekka dagammiide, bare mayuwaa peed'iide, hawaadan yaageedda, «Taani Aa wod'anawunne patsanawunne S'oosseeyye? Taani itti asaa Aa wolk'k'aama Oolluwaa harggiyaappe patsana mala, ha bitanii taakko ayaw kiittii? I taananna walak'ettanaw gaasuwwa koyiyaawaa be'ite» yaageedda.

⁸ S'oossaa asaa gidiyaa Elssaa'i Israa'eeliyaa kaatii bare mayuwaa peed'eeddawaa siseedda wode, aakko asaa kiittiide, «Ne mayuwaa ayaw peed'aadii? Aa haa taakko yedda; Israa'eeliyaan

timbbitiyaa odiyaawe de'iyaaawaa taani Aa eris-sana» yaageedda.

⁹ Ni'imaane bare paratuwaanne paraa gaare-tuwaa akkiide beedda; Elssaa'a karen ek'k'eedda.

¹⁰ Elssaa'i aakko asaa kiittiide, «Ba, Yorddaanoosa Shaafaan laappu gede muuketta; ne harggiyaappe neeni pas'ananne geeyananne» yaagiide azazeedda.

¹¹ Shin Ni'imaane hank'k'etti denddiide, «Be'ite, taani, tumukka I taakko yi ek'k'iide, Med'ina G-odaa bare S'oossaa suntsaa s'eesiide, k'ay bare kushiya he s'elek'uwaa bollan k'aatsiide, taana ha wolk'k'aama oolluwaa harggiyaappe patsee yaagaadde k'oppaad.

¹² Damask'k'o shaafatuu, Abaaninne Parifaari Israa'eeliyaan de'iyaa shaafaa ubbaappe keekkikkinooyye? Yaatina taani untuntun muukettaade geeya kichchikkitaa?» yaageedda. Hank'k'ettiide, guyye simmeedda.

¹³ Aa kaaliyaawanttu aakko shiik'iide, «Nu aa-woo, timbbitiyaa odiyaawe neeni gitabaa oot-sanaadan new odintto, won neeni ootsikkiiyye? Yaatina I neena, «Baade muukettaade geeya» yaageeddabay ayaa dees'ii?» yaageeddino.

¹⁴ Yaatina I duge wod'd'iide, S'oossaa bitanii aw odeeddawaadan Yorddaanoosa Shaafaan laappu gede muukettiide geeyeedda. Aa bollay k'eerina'aa bollaadan haniide pas'eedda; geeyeedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, Ni'imaaninne aanana yeedda Asay ubbay Elssaa'akko guyye beedda. Ni'imaane Aa sintsan ek'k'iide, «Israa'eeliyaa biit-tanappe attina, sa'aa ubbaan S'oossi baynnawaa

taani ha"i eraad. Hayyanaa ha"i taani ne k'oomay immiyaa imuwaa akka!» yaageedda.

¹⁶ Elssaa'i, «Taani aw ootsiyaa Med'ina Goday ero! Taani neeppe ayaanne akkikke» yaageedda. Elssaa'i imuwaa akkanaadan Naa'imaane woossinakka, is's'eedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan Ni'imaane, «Akkana d'ayiyaawaa gidooppe, neeni taw laa"u bak'uluwaa c'aanaa biittaa immanaadan taani neena woossay. Ayaw gooppe, taani ne k'oomay hachcheppe hini baggan s'uuggiyaa yarshshuwaa Med'ina Godaw yarshshanaappe attina, hara s'oossatoo yarshshikke.

¹⁸ Shin Med'ina Goday taw ne k'oomaw ittibaa atto go. Ta kaatii Rimoonaa giya eek'aw goynnanaw geliyaa wode, taanikka Aa ajabaade gelaade goynnanaw koshshee. Med'ina Goday taw ne k'oomaw hewaa atto go» yaageedda.

¹⁹ Elssaa'i, «Saruwaan g akka!» yaageedda. Ni'imaane denddiide beedda.

I laafa zardda'iide biishshin,

²⁰ S'oossaa asaa gideedda Elssaa'a k'oomay Giyaazi, «Ta goday Elssaa'i Sooriyaa Ni'imaana aheedawaappe ayaakka akkenan c'oo yeddeedda. Med'ina Goday ero! Taani Aa geeduwaa wos's'aade, aappe ittibaa akkana» yaagiide k'oppeedda.

²¹ Hewaa diraw, Giyaazi Naa'imaana kaalleedda. Bare geeduwaa wos's'iyaawaa Ni'imaane be'iide, aanana gaketanaw paraa gaariyaappe wod'd'iide, «Ayeeshsha, sara gidennee?» yaagiide oochcheedda.

22 Giyaazi, «Ayenne baawa; sara! Shin taana ta goday, < «Efireema gezziyaappe timbbitiyaa odiyaawanttu zata gidiyaa laa"u wodallatuu ha"i taakko yeeddino. Hayyanaa untunttoo heezzu sha"a s'agaraa biraanne laa"u kumentsaa mayuwaanne imma» gaade Aa oochcha» yaagiide kiitteedda» yaageedda.

23 Ni'imaane Giyaaza, «Yaatooppe hayyanaa usuppun sha"a s'agaraa biraa akka» yaageedda. Ni'imaane Giyaaza shoobbiide, he biraa laa"u k'arc'c'iitan yeggiide, laa"u kumentsaa mayuwaanna laa"u k'oomatuwaa toossiide, Giyaazappe sintsaw yeddeedda.

24 Giyaazi de'iyaa deriyaa untunttu gakkina, biraanne mayuwaanne untunttuppe akkiide, soo gelisseedda. Yaatiide untuntta moyzzina, untunttu beeddino.

25 Hewaappe guyyiyaan, soo geliide, bare godaa Elssaa'a sintsan ek'k'eedda. Elssaa'i Giyaaza, «Hak'a baad?» yaagiide oochcheedda.

Giyaazi, «Taani ne k'oomay hak'anne babeykke» yaagiide zaareedda.

26 Shin Elssaa'i zaariide, «Bitanii neenana gaketanaw paraa gaariyaappe wod'd'iyaa wode, ta ayyaanay neenana de'ee gidennee? Hawe miishshaanne mayuwaa, woy wogaraanne woyniyaa turaa sa'aa, woy dorssaa wudiyaanne miizzaa wudiyaan, woy attuma k'oomaanne mac'c'a k'oomaa akkiyaa wodeeyye?

27 Hewaa diraw, Ni'imaana oyk'k'iidda wolk'k'aama Oolluwaa harggii neenanne ne zeretsaa ubbaa med'i med'inaw oyk'k'anawaa» yaageedda. Giyaazi Elssaa'a sintaappe kesiide

biishshin, he harggii Aa oyk'k'ina, Aa galbbay shachchaadan boos's'i basheedda.

6

Haatsaa Bollan Wod'eedda Bees'iyaa Ayfiyaa

¹ Timbbitiyaa odiyaawanttu c'itay Elssaa'a, «Hawaa be'a! Nuuni de'iyaa sa'ay nuuna darooppe un"ee.

² Nuuni ubbatuukka mitsaa k'ans's'anaw Yorddaanoosa Shaafaa ane boytte. Yan nuw de'iyaa sa'aa ane kees's'oytte» yaageeddino.

Elssaa'i, «Biite» yaageedda.

³ Timbbitiyaa odiyaawanttuppe ittuu, «Hayyanaa neenikka ne k'oomatuwaanna nuunanna dendaarkkii?» yaageedda.

Elssaa'i, «Eeno baana» yaagiide zaareedda;

⁴ yaatiide untuntunna ittippe beedda.

Untunttu Yorddaanoosa gakkeedda wode, mitsaa k'ans's'uwaa doommeeddino.

⁵ Shin untunttuppe ittuu mitsaa k'ans's'ishiina, bees'iyaa ayfii kessi akkiide, haatsaa giddon geleedda. He bitanii, «hay ta godaw, taani gars's'a akkeeddawaa; shin waanooshsha!» yaagiide waasseedda.

⁶ S'oossaa bitanii, «Hak'an geleedee?» yaagiide oochcheedda; bitanii geleedda sa'aa besseedda. Elssaa'i gatimaa k'ans's'iidde, haatsaan oleedda; bees'iyaa ayfii haatsaa bolla keseedda.

⁷ Hewaappe guyyiyaan, Elssaa'i bitaniyaa, «Kessaade akka» yaageedda. Bitanii bare kushiya yeddiide akkeedda.

*Elssaa'i Sooriyaa Olanchchatuwaa
K'ook'issiide Wora Kaaletseedda*

8 Sooriyaa biittaa kaatii Israa'eelatuwaana olettiide de'ee. Yaateeddawe bare olaa gadaawatuwaana zorettiidde, «Taani hik'k'asan, hik'k'asan geessuwaa med'd'ana» yaageedda.

9 S'oossaa Asay Elssaa'i Israa'eeliyaa kaatiyaakko asaa kiittiide, «Sooriyaa asatuu he sa'aa duge wod'd'iyaa diraw, he sa'aanna aad'd'oppa» yaageedda.

10 Hewaa diraw, Israa'eeliyaa kaatii S'oossaa bitanii malaateedda sa'aa kiittiide, yaan de'iyaa Asay naagettanaadan hassayisseedda. Kaatiyaa naagettana mala, Elssaa'i wodiyaan wodiyaan hassayisseedda.

11 Ha yewuu Sooriyaa kaatiyaa loytsi hank'k'etseedda; yaatina I bare olaa gadaawatuwaa s'eesiide, «Nu giddon Israa'eeliyaa kaatiyaa bagga gideeddawe oonentto ane taw odite» yaagiide oochcheedda.

12 Aa olaa gadaawatuwaappe ittuu, «Ta godaw, kaatiyaw, nu giddon hewaa ootsiyaawe ooninne baawa. Shin ne siiris'an de'aadde neeni haasayiyaawaa ubbaa Israa'eelan de'iyaa timbbitiyaa odiyaa Elssaa'i Israa'eeliyaa kaatiyaw odeedda» yaageedda.

13 Kaatii, «Taani asaa kiittaade Aa omood-danaadan, biide hak'an de'inttonne koyyite» yaageedda.

Guyyeppe untuntu, «I Dootaana geetettiyyaa kataman de'ee» yaagiide odeeddino.

14 Kaatii daro olanchchatuwaa paratuwaananne paraa gaaretuwaana yaa yeddeedda. He yeddeeddawanttu k'amma yiide, katamaa dooddeeddino.

¹⁵ S'oossaa asaa Elssaa'a k'oomay wonttetsa gallassi guuraanna denddiide, kare kesiyaa wode, olanchchatuu paratuwaananne paraa gaaretuwaana katamaa dooddi wotseeddino. He k'oomay, «Aayye ana nuunoo! Ta godaw, nuuni waananee?» yaagiide oochcheedda.

¹⁶ I, «Yayyoppa! Nuunana de'iyaa wanttu untuntunna de'iyaa wanttuppe dariino» yaagiide zaareedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan Elssaa'i, «Abeet Med'ina Godaw, I be'anaadan Aa ayfiyaa dooyaa» yaagiide woosseedda. Med'ina Goday Elssaa'a k'oomaa ayfiyaa dooyina, Elssaa'a yuushshuwaa ubbaan de'iyaa tamaa paratuunne paraa gaaretuunne de'iyaa mayyeeddawantta be'eedda.

¹⁸ Sooretuu Aa bolla yeedda wode Elssaa'i, «Ha asaa ayfiyaa k'ook'issaarikkii» yaagiide Med'ina Godaa woosseedda. Elssaa'i woosseeddawaadan Med'ina Goday untunttu ayfiyaa k'ook'isseedda.

¹⁹ Hewaappe guyyiyaan, Elssaa'i untuntta, «Ogii hawaa gidenna; katamaykka hawaa gidenna. Hinttenttu koyyiyaa asaa taani hinttentta bessana; taana kaallite» yaageedda. Untuntta kaaletsiide, Samaariyaa katamaa afeedda.

²⁰ Untunttu Samaariyaa katamaa gelosaannakka Elssaa'i, «Abeet Med'ina Godaw, ha asatuu s'eelanaadan untunttu ayfiyaa dooyaa» yaageedda. Med'ina Goday untunttu ayfiyaa dooyina, untunttu Samaariyaa gidдон de'iyaa waa be'eeddino.

²¹ Israa'eeliyaa kaatii untuntta be'eedda wode Elssaa'a, «Ta aawoo, taani untuntta wod'oo?

Taani untuntta wod'oo?» yaagiide oochcheedda.

²² Elssaa'i, «tuytti wod'oppa! Hawanttu attina, neeni ne mashshaaninne ne wonddaafiyaan omooodeeddawanttakka wod'anaw bessena. Untunttu miide ushiidde barenttu godaakko baanaadan, ukitsaanne haatsaanne untunttu sintsa aatsa» yaageedda.

²³ Hewaa diraw, Israa'eeliyaa kaatii untunttoo baalaa giigisseedda. Untunttu meeddawaappenne usheeddawaappenne guyyiyaan, I untuntta yeddina, barenttu godaakko simmeeddino. He wodiyaappe doommina, Sooretuu Israa'eelatuu bollan yiyaawaa aggi basheeddino.

Samaariyaa Katamay Doodettussa

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, Sooriyaa Kaatii Benihadaadi bare olanchchatuwaa ubbaa shiishshi, biide Samaariyaa katamaa dooddeedda.

²⁵ Untunttu dooddeedda gaasuwaan Samaariyaa kataman wolk'k'aama koshay geleedda; itti hariyaa huup'ii hosppun tammu s'agaraa biran, laa"u s'eetu giraame gidiyaa harap'p'etuwaa shi'ay ichcheshu s'agaraa biran zal"etteedda.

²⁶ Israa'eeliyaa kaatii katamaa dirssaa gimbiyaa bollanna aad'd'ishshin, itti mishirata, «Ta godaw, kaatiyaw, taana maaddaariikkii» yaa-gaadde waassaaddu.

²⁷ Kaatii izo, «Neena Med'ina Goday maaddennaan is's'ooppe, taani new maaduwaa hak'appe demmanaw danddayayitaa? Katsaa bukkiyaa uddumaappeeyye, woyniyaa ayfiyaa gum"iyaa sa'aappee?» yaageedda.

28 K'ay I izo, «Neeni waanaaddii?» yaagiide oochcheedda.

Mishirata zaaraadde, «Ha mishirata taana, ḥachchi ne na'aa maanaw akkaade ya; k'ay wontti nuuni ta na'aa maana» yaagaaddu.

29 Hewaa diraw, ta na'aa doyyssiide meedo; wonttetsa gallassi taani izo, «Nuuni maanaw ne na'aa akkaade ya» yaagaad. Shin Aa bare na'aa k'osaaddu» yaagaaddu.

30 Kaatii mishirata odeeddawaa sisiide, bare mayuwaa pooshshi oloedda. Yaatiide I gimbbiyaa bollanna aad'd'ishshin, garssa baggana I mayyeedda waaruwaa Asay be'eedda.

31 Hewaappe guyye kaatii, «Shafaas'a na'aa Elssaa'a guuggi Aa bolla hachche peeshooppe, S'oossi taana wod'o!» yaageedda.

32 He wode Elssaa'i bare son utteedda; c'imatuukka aanana ittippe de'iino. Kaatii bareppe sintsaw asaa kiitteedda; shin he bitanii gakkanaw, Elssaa'i c'imatuwaa, «Ha shemppuwaa wod'iyaaawe ta k'ood'iyaa muuc'issanaw asaa kiitteeddawaa hinttenttu be'iitee? He kiitetteeddawe yeedda wode, ifitsaa gorddiide gelissoppite. Aa godaykka Aa kaalliide yiide de'ee» yaageedda.

33 Ic'imatuwaanna haasayishin, kiitetteeddawe aakko yeedda. Kaatiikka yiide, «Ha metuu Med'ina Godaappe yeedda. Yaatina taani hawaappe daruwaa Med'ina Godaa ayaw naagaytaa?» yaageedda.

7

¹ Hewaappe guyye Elssaa'i, «Med'ina Godaa k'aalaa sisa! Med'ina Goday hawaadan yaagee, Wontti hannode heezzu kiilo giraame zarggaa d'iilii woy usuppun kiilo giraame banggay Samaariyaa katamaa penggiyaan itti s'agaraa biran zal'etana yaagee» yaageedda.

² Kaatiyaw matattiyaa kaappuu S'oossaa asaw, «Be'a, Med'inaa Goday salotuwaa maskkootiyaa dooyinttonne hewe hanenna» yaageedda.

Elssaa'i zaariide, «Neeni hewaa ne ayfiyaan be'ana; shin aappe ayinne maakka» yaageedda.

Sooriyaa Olanchatuu Beteeddino

³ Katamaa geliyaa penggiyaan wolk'k'aama Oolluwaa harggii oyk'k'eedda oyddu asatuu de'iino. Unttuntu ittuu ittuwaa, «Nuuni hayk'k'ana gakkanaw, hawaan ayaw gam"eetto?

⁴ Nuuni katamaa gelana gooppe, koshay de'iyaa diraw, nuuni yaan hayk'k'ana. K'ay hawaan gam"ooppekka hayk'k'ana. Hewaa diraw, Sooretuwaa geessuwaa ane boytte. Unttuntu nuuna ashshooppe attana; unttuntu wod'ooppe hayk'k'ana» yaageeddino.

⁵ Sa'ay k'ammeedda wode denddiide, Sooretuwaa geessuwaa beeddino. Unttuntu biide geessuwaa gakkiiyaa wode, itti asaynne yaan baawa!

⁶ Ayaw gooppe, S'oossay paraa gaaretuwaanne paratuwaa gurabaanne daro olanchchatuu kooshshaa Sooriyaa asatuu sisseedda. Yaatina unttuntu ittuu ittuwaa, «Sisite, Israa'eeliyaa kaatii nuuna olissanaw, Hiitetuwaanne Gibs'etuwaa

kaatetuwaa deriyaa k'ans's'iidde aheedda» yaageeddino.

⁷ Hewaa diraw, untuntu dendiide, barenttu geessuwaa, barenttu dunkkaaniyaa, barenttu paratuwaanne barenttu haretuwaanne ubbaa yeggi bashiide, sa'ay k'ammeeddawaan barenttu shemppuwaa ashshanaw bak'attedino.

⁸ He wolk'k'aama Oolluwaa harggii oyk'k'eedda asatuu Sooretuwaa geessuwaa gakkiiide, untuntu dunkkaanetuwaappe ittuwaa geleeddino. Meeddinonne usheeddinonne; k'ay biraa, work'k'aanne mayuwaa akki afiide k'osseeddino. Laa"entsuwaa simmiide, hara dunkkaaniyaa geleeddino; aappe akkeeddawaakka k'osseeddino.

⁹ Hewaappe guyyiyaan, untuntu ittuu ittuwaa, «Nuuni lo"obaa ootsibeykko. Hachche mishi-raachchuwaa gallassaa; shin nuuni c'o"u geeddo. Sa'ay wonttana gakkanaw, c'o"u giide uttoope, nuuni murettana. Ane ha"i ellekka biide, kaatiyaa soy asaw odeetto» yaageeddino.

¹⁰ Hewaa diraw, untuntu biide, katamaa penggiyaa naagiyaawantta s'eesiide, hawaadan yaageeddino; «Nuuni Sooretuwaa geessuwaa beeddo; shin itti Asay woy asaa kooshshayne he sa'aan baawa. K'ashetti utteedda paratuwaa s'alaalayenne haretuunne de'iino; k'ay untuntu aggiide beedda dunkkaanetuukka de'iino» yaageeddino.

¹¹ Penggiyaa naagiyaawanttu s'eesiide, kaatiyaa soy asaw odeeddino.

¹² Kaatii k'amma dendiide bare kaappatoo, «Sooretuu nuuna ootseeddawaa taani hinttent-

too odana. Nuuni koshshatiyaawaa untunttu eriino. Hewaa diraw, barenttu geessuwaappe kesiide, gas'ariyan k'osettiide, untunttu katamaappe kare kesina, nuuni untuntta shempuwaanna oyk'k'iide, katamaa gelana yaagiide k'oppeeddino» yaageedda.

¹³ Kaatiyaa kaappatuwaappe ittuu, hawaadan yaageedda; «Ha kataman atteeda Asay kase hayk'k'eedda asaakka mala; hayk'k'uwaappe attena. Hewaa diraw, haneeddabaa eranaw ane asaa dooroytte. Atteeda ichcheshu paratuwaana ane untunttu Sooretuu dunkkaaneeddasaa yeddoytte» yaageedda.

¹⁴ Hewaa diraw, untunttu paray goochchiyaa laa"u gaaretuwaanne untunttu paratuwaanne dooreeddino. Kaatii untuntta Sooriyaa olanchchatuu geeduwaa yeddeedda. Kaatii toggiyaawantta, «Biide haneeddabaa be'ite» yaagiide azazeedda.

¹⁵ Untunttu Sooretuwaa geeduwaa kaalliide, Yorddaanoosa Shaafaa gakkanaw beeddino. Sooriyaa asatuu bak'atiidde oleedda mayuunne olaa miishshayenne ogiyaan kumeedda. Kiitetti beedda asatuu guyye simmiide, kaatiyaw odeeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, Asay biide, Sooretuwaa geesuwaa bonk'k'eedda. Med'ina Goday geeddawaadan heezzu kiilo giraame zarggaa d'iilii woy usuppun kiilo giraame banggay itti s'agaraa biran zal"etteedda.

¹⁷ Kaatii barew matattiyaa kaappuwaa penggiyaa naagiyaawanttu kaappuwaa kessiide suntseedda; shin Asay Aa penggiyaan

dirs's'eedda. Kaatii Elssaa'akko beedda wode, Elssaa'i ha kaappuwaa bolla odeeddawaadan, bitanii hayk'k'eedda.

¹⁸ Ayaw gooppe, S'oossaa Asay Elssaa'i kase kaatiyaw, «Wontta hannoo de heezzu kiilo giraame zarggaa d'iilii woy usuppun kiilo giraame banggay Samaariyaa kataman itti s'agaraa biran zal'etanawaa» yaageedda.

¹⁹ He wode he kaappuu Elssaa'ew, «Be'a, Med'ina Goday salotu waa maskkootiyaa dooyinttonne hewe hanenna» yaagiide zaareedda. Elssaa'i, «Neeni hewaa ne ayfiyaan be'ana; shin aappe ayinne maakka» yaagiide zaareedda.

²⁰ Yaatina Elssaa'i odeeddawaadan, he bitanii Asay penggiyaan dirs's'ina hayk'k'eedda.

8

Suneema Katamaappe Beteeda Mac'c'a mishirata Simmaaddu

¹ Elssaa'i I na'aa hayk'k'eeddawaa patseedda mishiratto itti wode, «Ne soy asaa akkaade hawaappe ba; neeni danddayiyaa sa'aan hak'aninne gam"ashsha. Ayaw gooppe, Med'ina Goday laappun laytsaa gam"iyaa koshaa ha gadiyaa bolla awaayi diggeedda» yaageedda.

² Mishirata Elssaa'i odeeddawaadan bare soy asaana baade, Piliss's'eema biittan laappun laytsaa de'aaddu.

³ Laappuntsa laytsaa wurssetsan mishirata Piliss's'eema gadiyaappe simmaaddu. Bare keetsaanne bare gadiyaanne oochchanaw kaatiyaakko baaddu.

⁴ He wode kaatii S'oossaa asaa Elssaa'a k'oomaa Giyaazana haasayiidde, «Elssaa'i ootseedda wolk'k'aama oosuwaa ubbaa taw ane oda» yaageedda.

⁵ Elssaa'i hayk'k'eedda na'aa wootiide patseeddentto, Giyaazi kaatiyaw odishin, Elssaa'i na'aa patseedda mishirata bare keetsaanne bare gadiyaanne oochchanaw yaaddu.

Giyaazi, «Ta godaw, kaatiyaw, mishiratakka hanno; Elssaa'i hayk'k'uwaappe patseedda I na'aykka hawaa» yaageedda.

⁶ Kaatii mishiratto aabaa oochchina, aw odaaddu.

Hewaa diraw, kaatii kaappuwaa s'eesiide, «Ha mishirattiwaa gideedda ubbabaanne k'ay iza agga beedda wodiyaappe hachche gakkanaw, I gaden doliyaa ubbabaa iziw zaara» yaagiide azazeedda.

Hazaa'eeli Benihadaada Wod'eedda

⁷ Elssaa'i Damask'k'o katamaa beedda; gakkiiyaa wode, Sooriyaa Kaatii Benihadaadi harggiyaawoo, «S'oossaa Asay hawaa yeedda» yaagiide odeeddino.

⁸ Kaatii Hazaa'eela, «Immiyaawaa oyk'k'aadde, S'oossaa asaana gaketanaw ba. Aa baggana, «Taani ha harggiyaappe pas'anee?» yaagaadde Med'inaa Godaa oochcha» yaageedda.

⁹ Hewaa diraw, Hazaa'eeli Damask'k'on de'iyaa dumma dumma k'ommo murutabaappe oytamu gaaluwaan c'aani akkiide, Elssaa'ena gaketanaw beedda. Elssaa'a sintsan ek'k'iide, «Ne na'ay Sooriyaa Kaatii Benihadaadi, «Taani ha harggiyaappe pas'anee?» yaagiide, neena

oochchanaadan taana neekko kiitteedda» yaageedda.

¹⁰ Elssaa'i Hazaa'eelaw, «Neeni baade aw, «Tuma neeni pas'ana» yaaga. Shin I tuma hayk'k'anawaa taana Med'ina Goday besseedda» yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, Hazaa'eeli yeellatana gakkanaw, Elssaa'i Aa tishshi ootsiide s'eelliide yeekkeedda.

¹² Hazaa'eeli, «Ta goday ayaw yeekkii?» yaagiide oochcheedda.

Elssaa'i, «Neeni Israa'eeliyaa asaa bolla ootsana iitabaa taani eriyaa diraw yeekkay. Unttuntu katamatuwaa neeni taman s'uuggana; unttuntu wodallatuwaa neeni mashshaan wod'ana. K'ay unttuntu k'eeri naanatuwaakka neeni shuchchaan mentsereetsana; unttuntu shahaara mac'c'awanttu uluwaakka neeni daakkana» yaagiide zaareedda.

¹³ Hazaa'eeli zaariide, «Taani ne k'oomay, pat-sena laafa, hawaa mala wolk'k'aamabaa oot-sanaw waataade danddayayitaa?» yaageedda.

Elssaa'i zaariide, «Neeni Sooriyaa biittan kaatetanawaa taana Med'ina Goday besseedda» yaageedda.

¹⁴ Hewaappe guyyiyaan, Hazaa'eeli Elssaa'eppe shaakettiide, bare godaakko simmiide beedda. Benihadaadi Aa, «Elssaa'i neena waageedee?» yaagiide oochcheedda.

Hazaa'eeli, «Neeni tumuppe pas'ana yaagiide taw odeedda» yaageedda.

¹⁵ Shin wonttetsa gallassi Hazaa'eeli bullukkuwaa akkiide, haatsaan yakkakkissiide,

kaatiyaa an tuc'c'eedda; kaatii hayk'k'eedda. Hazaa'eeli Aa sa'aan barew kaateteedda.

Yihudaanne Israa'eeliyaa Kaatetuwaa
(8:16–17:4)

¹⁶ Akaaba na'ay, Israa'eeliyaa Kaatii Yoraame kaateteedda ichcheshantso laytsan, Yihudaa Kaatiyaa Yoosaafees'a na'ay Yehoraame Yihudaan kaateteedda.

¹⁷ Yehoraame kaatetiyyaa wode laytsay aw hat-tamanne laa"a; I Yerusaalamen hosppun laytsaa kaateteedda.

¹⁸ Yehoraame Akaaba naatto machchattio akkeedda diraw, Akaaba soy Asay hametteed-dawaadankka kase Israa'eeliyaa kaatetuwaa ogiyaan I hametteedda; Med'ina Godaa sintsankka iitabaa ootseedda.

¹⁹ Gidooppenne bare k'oomaa Daawita diraw, Med'ina Goday Yihudaa d'ayssanaw koyyibeenna; Daawita zeretsay med'inaw kaatetanaw S'oossay hidootaa immi wotseedda.

²⁰ Yehoraame kaateteedda wode, Eedooma Asay Yihudaa kaatiyaa bolla makkaliide, barenttoo kaatiyaa kaateyeeddino.

²¹ Hewaa diraw, Yehoraame bare paraa gaaretuwaa ubbaanna S'a'iira giyaa sa'aa beedda. Eedooma asatuu aane Aa paraa gaaretuwaa kaappatuwaanne dooddeeddino; shin Yehoraame k'amma denddiide, doodda duuseretsiide aad'd'eedda. Aa olanchchatuukka bak'atiide, guyye soo simmeeddino.

²² He wodiyaappe doommiide hachche gakkanaw, Eedooma Asay Yihudaa asaw

moodettibeenna. Liibina Asay k'ay he wode makkaleedda.

²³ Yehoraame haneedda harabaynne I ootseeddabay ubbay Yihudaa Kaatetuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

²⁴ Yehoraame hayk'k'iidde, bare mayzzan gake-
teedda. Mayza aawotuwaana Daawita Kataman
moogetteedda. Aa sa'aan Aa na'ay Akaaziyaasi
kaateteedda.

Yihudaa Kaatiyaa Akaaziyaasa
(2 Od. 22:1-6)

²⁵ Akaaba na'ay, Israa'eeliyaa Kaatii Yoraame
kaateteedda tammanne laa'entso laytsan, Yihu-
daa Kaatiyaa Yehoraama na'ay Akaaziyaasi Yihu-
daan kaateteedda.

²⁶ Akaaziyaasi kaateteedda wode, laytsay aw
laatamanne laa"a; I Yerusaalamen itti laytsaa
kaateteedda. Aa aati suntsay Ataalo; Aa Is-
raa'eeliyaa Kaatiyaa Omiraw na'aa naatto.

²⁷ Akaaba soy asaa ogiyaa I hametteedda;
Akaaba soy Asay ootseeddawaadan, Med'ina
Godaa sintsan iitabaa ootseedda. I hewaa
haneeddawe untunttoo bolluwaa gideedda
gishshassa.

²⁸ Akaaziyaasi Sooriyaa Kaatiyaa Hazaa'eelan
de'iyaa Raamoota-Gala'aade giyaa kataman olet-
tanaw biidde, Akaaba na'aa Yoraamana ittippe
beedda. Sooriyaa asatuu Yoraama c'addeeddino.

²⁹ Yoraame Sooriyaa Kaatiyaa Hazaa'eelana
olettiiyaa wode, Sooriyaa asatuu c'addeedda
c'achchaa patsi akkanaw Iziraa'eela katamaa
simmeedda. Hewaappe guyyiyaan, Yoraama
na'ay, Yihudaa Kaatii Akaaziyaasi Akaaba na'aa

Yoraame c'adetteeddawaa oochchanaw duge
Iziraa'eela katamaa beedda.

9

Iyu. Israa'eeliyaa Bolla Kaatetanaw Oketteedda

¹ Timbbitiyaa odiyaa Elssaa'i timbbitiyaa odiyaawanttu c'itaappe itti bitaniyaa s'eesiide, hawaadan yaageedda; «Ne kaabbaa ne sak'k'iyaan sirk'k'aade ha s'aaruwaa zayitiyaa akkaade, Raamoota-Gala'aade giyaa katamaa ba.

² Gakkaade, Yoosaafees'a na'aa, Nimishaw na'aa na'aa Iya koya. Demmaade, Aa laggetuwaappe Aa gas'aa kessaade, k'ol'o gelissa.

³ Hewaappe guyyiyaan, s'aaruwaa zayitiyaa akkaade, Aa huup'iyaan tigaadde, «Neena Med'ina Goday, «Neeni Israa'eeliyaa bolla kaatetanaadan taani neena Okkay» yaagee» yaaga. Yaataade kariyaa dooyaade, bak'atappe attina, gam"oppa» yaageedda.

⁴ Hewaa diraw, timbbitiyaa odiyaa wodallay Raamoota-Gala'aade katamaa beedda.

⁵ Iyaa gakteedda wode, ola gadaawatuu ittippe zorettiyaawantta demmiide, «Olaa gadaawaw, taani new odiyaabay de'ee» yaageedda.

Iyu, «Nu giddoppe oossi odanitee?» yaagiide oochcheedda.

Timbbitiyaa odiyaawe, «Olaa gadaawaw, new odana» yaagiide zaareedda.

⁶ Iyu denddiide soo gelina, timbbitiyaa odiyaawe Aa huup'iyaan zayitiyaa tigiide, «Med'ina Goday Israa'eeliyaa S'oossay neena hawaadan yaagee, «Neeni Med'ina Godaa asaa

bolla, Israa'eeliyaa bolla kaatetanaadan taani neena Okkay.

⁷ Neeni ne goda Akaaba zariyaa d'ayssana. Ayaw gooppe, taani Elzzaabeela gusseedda timbitiyaa odiyaa Med'inaa Godaa k'oomatuwaa suutsaanne ta hara k'oomatuwaa suutsaa haluwaa kessana.

⁸ Akaaba zariyaa ubbay d'ayana; taani Israa'eelan Akaaba zariyaappe ayiliyaa gidina, womaannuwaa gidina, attumawaa ubbaa d'ok'ollana.

⁹ Akaaba zariyaa Nabaas'a na'aa Iyorbbaama zariyaadaaninne Akiya na'aa Baa'isha zariyaadan taani ootsana.

¹⁰ Elzzaabeelo gidooppe, Iziraa'eela goshshan izo kanatuu maana; ooninne izo moogenna yaagee» yaageedda. Hewaa odeeddawaappe guyyiyaan, kariyaa dooyi yegginne wotsaa laasiisheedda.

¹¹ Iyu bare laggetsaa gideedda olaa gadaawatuwaakko beedda wode, untuttuppe ittuu Aa, «Sa'ay saree? Ha gooyiyaa bitanii neekko ayaw yeeddee?» yaagiide oochcheedda.

Iyu untunttoo, «Ha bitaniyaanne Aa haasayaanne hinttenttu eriita» yaageedda.

¹² Untunttu, «Hawe wordduwaa. Ane neeni nuw oda» yaageeddino.

Iyu, «I taw, Med'ina Goday neena, «Neni Israa'eeliyaa bolla kaatetanaadan taani neena okkaad» yaagee yaageedda» yaageedda.

¹³ He wode untunttu ellekka barenttu mayuwaa akkiide, Iyu yed'd'iide kesiya detsaan

wotseeddino; hiis's'iide malakataa punneeddino. Barenttu k'aalaakka d'ok'k'u ootsiide, «Iyu kaateteedda!» yaageeddino.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Yoraama Wod'eeddino

¹⁴ Yaatina Yoosaafees'a na'ay, Nimishaw na'aa na'ay Iyu Yoraama bolla mak'etteedda. Hewe haniyaa wode, Yoraaminne Israa'eeliyaa Asay ubbay Sooriyaa Kaatiyaa Hazaa'eelappe Gala'aaden de'iyaa Raamoota giyaa katamaa naaganaw bidiggeeddino.

¹⁵ Shin untuntuppekka Kaatii Yoraame Sooriyaa Kaatiyaa Hazaa'eelana oletteedda wode, Sooriyaa gade asatuu Aa c'addeedda c'achchaa d'alettanaw Iziraa'eela katamaa yikichcheedda.

Yaatina Iyu gadaawatuwaa, «Hinttenttu k'ofay hewaa gidoope, ha katamaappe itti asayne kes biide, Iziraa'eela kataman ha oduwaa oden-naadan te"ite» yaageedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, Iyu paraa gaariyan kes uttiide, Iziraa'eela katamaa beedda. Ayaw gooppe, Yoraame pas's'ibeenawe yaan shemppee. K'ay Yihudaa Kaatii Akaaziyaasi Aa oochchanaw yaa duge bi utteedda.

¹⁷ Iziraa'eela katamaa gimbbiyaa bolla ek'k'iide wochchiyaawe s'eesiide, «Itti c'itay yiyaawe taw beettee» yaageedda.

Yoraame, «Untuntunna gakettanaadan itti paraa asaa yedda. Parawuu biide, «Sa'ay saree?» yaago» yaageedda.

¹⁸ Parawuu Iyyunna gakettanaw biide, «Kaatii neena, «Sa'ay saree?» yaagee» yaageedda.

Iyu, «Saroban neena gatsiyaawe baawa. Ta guyye aad'd'a taana kaala» yaagiide zaareedda.

Yaatina wochchiyaawe kaatiyaa, «Kiitetteeddawe untunttukko gakkeedda; shin guyye simmibeenna» yaagiide odeedda.

¹⁹ Hewaa diraw, kaatii laa'entso paraawuwa untunttukko kiitteedda. I untunttukko yiide, «Kaatii hinttentta, «Sa'i saree?» yaagee» yaageedda.

Iyu bitaniyaa, «Saroban neena gatsiyaawe baawa. Ta guyye aad'd'a taana kaala» yaageedda.

²⁰ Wochchiyaawe, «Laa"entso paraw untunttukko gakkeedda; shin guyye zaariidde yeenna. K'ay gaariyaa laagay Nimisha na'aa na'aa Iyu laaguwaa mala; I gooyiyaa asaadan laaggee» yaagiide odeedda.

²¹ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Yoraame, «Taw paraa gaariyaa waas'ite» yaagiide azazeedda.

Paraa gaariyaa waas'eeddino. Israa'eeliyaa Kaatii Yoraaminne Yihudaa Kaatii Akaaziyaasi barenttu gaariyan gaariyan uttiide, Iyuna gaketanaw beeddino. Iziraa'eeliyaa Naabute gaden Aa demmeeddino.

²² Yoraame Iya be'eedda wode, «Iyu, sa'i saree?» yaagiide oochcheedda.

Iyu, «Ne daay Elzzaabeeli eek'aa goynnayne bitayne hewaa keena dari de'ishshin, sarotetsay waan de'anaw danddayii?» yaagiide zaareedda.

²³ Yaatowaan Yoraame bare paraa gaariyaa guyye zaariide bak'ateedda. Akaaziyaasa s'eesiide, «Akaaziyaasaa, hawe makkala!» yaageedda.

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, Iyu bare wonddaafiyaan bare kumentsaa wolk'k'aappe

dafiide, Yoraama laa"u katissaappe gidduwaan dukkeedda. Wonddaaffi Aa wozanaanna aad'd'iidde kesina, bare gaariyaa giddo kunddeedda.

²⁵ Iyu Bidik'aara, «Yoraama dentsaade, kase Iziraa'eeliyaa Naabute gaden ola. Nenne tanne ittippe Yoraama aawuwaa Akaaba kaalli toggiide biishshin, Med'ina Goday Aa bolla timbbitiyaa giide odeeddawaa hassaya.

²⁶ He wode Med'ina Goday, «Naabute suutsaanne Aa attumawaa naanatuwaa suutsaa taani zino be'aaddi; hewaa ac'uwaa taani neena tumu ha gaden c'igissana» yaageedda. Ha"i simmi Med'ina Goday geeddawaadan, Yoraama dentsaade, ha gaden ola» yaageedda.

Yihudaa Kaatiyaa Akaaziyaasa Wod'eeddino

²⁷ Yihudaa Kaatii Akaaziyaasi hewaa be'eedda wode, Beeti-Haggaana giyaa katamaa bak'atiide beedda. Iyu Aa kaalliide yederssiidde, «Aakka dukkite!» yaageedda. Unttuntu Aa kaalliide, Yibila'aama katamaa ellekka de'iyaa Guura giyaa pudetsan Aa gaariyaa bolla dukkeeddino. Yaatina I Magido geetettiyaa katamaa bak'atiide, yaan hayk'k'eedda.

²⁸ Aa kaaliyaawanttu gaariyan Aa akkiide, Yersaalame afeedino; Aa mayza aawotuwaana Daawita Kataman moogeeddino.

²⁹ Akaaba na'ay Yoraame kaateteedda tammanne ittentsiyaa laytsan Akaaziyaasi Yihudaan kaateteedda.

Kaatatti Elzzaabeeli Hayk'k'uwaa

³⁰ Hewaappe guyyiyaan, Iyu Iziraa'eela katamaa beedda. Elzzaabeela hewaa siseedda wode, bare ayfiyaa okkaadde, bare huup'iyaa akka pis'aade, maskkootiyaanna duge ogiyaa s'eellaaddu.

³¹ Iyu penggiyaanna gelishin, «Laa ne godaa wod'eedda Zimiraa, hawaa saroo yaad?» yaa-gaaddu.*

³² Iyu pude maskkootiyaakko s'eelliide, «Laa ta bagga gidanawe oonee? Ane oonee?» yaageedda. Laa"u woy heezzu suntsatuu aakko s'eelleeddino.

³³ Iyu, «O duge oli aggite!» yaageedda. Unttuntu izo duge oleeddino. Yaatina I suutsay godaa bollanne paratuwaa bollanne c'ac'c'afetteedda; paratuu barenttu gediyaan izo yed'd'eeddino.

³⁴ Hewaappe guyyiyaan, Iyu kaatiyaa golliyaa geliide, meeddanne usheeddanne. Yaatiide I, «Ha shek'k'etteedda mishiratto afiide moogite; ayaa giddooppene Aa kaatiyaa na'aa» yaageedda.

³⁵ Shin unttuntu izo mooganaw biidde, iziw gu-uggiyaappe, gedetuwaappenne kushetuwaappe attina, harabaa demmibeeykkino.

³⁶ Hewaa diraw, unttuntu simmiide, Iyuw odeeddino; I, «Med'ina Goday bare k'oomaa Tesibbiyaa Eelaasa baggana, «Iziraa'eelan de'iyaa gaden Elzzaabeeli ashuwaa kanatuu maana.

³⁷ Atteedawekka Iziraa'eelan de'iyaa gadiyaan pitto mala gidanawaa. Hewaa diraw ooninne, «Hanna Elzzaabeelo» gaanaw danddayenna yaagiide odeedda k'aalay hawaa» yaageedda.

* **9:31 Zimiraa:** Zimiri bare kaatiyaa wod'eedda. 1 Kat. 16:8-12 s'eella. **9:36** 1 Kat. 21:23

10

Akaaba Zeretsaa Ubbaa Wod'eeddino

¹ Akaabaw Samaariyaa kataman laappun tammu attuma naanay de'iino. Hewaa diraw Iyu dabddaabbiyaa s'aafiide, he katamaa kaappatoo, c'imatoonne Akaaba zeretsaa dichchiyaawanttoo Samaariyaa katamaa kiitteedda. He dabddaabbiyaan I,

² «Simmi hinttenttu godaa zaratuu hinttenana de'iyaa diraw, k'ay paratuunne paraa gaaretuu, yuushshuu gimbbetteedda katamatuunne olaa miishshatuu hinttenttoo de'iyaa diraw, ha dabddaabbii hinttentta gakko ellekka,

³ hinttenttu godaa naanatuwaappe itti pas'atetsaa dariyaawaa dooriide, Aa aawuwaa kawutetsaa araatan utissite. Yaatiide hinttenttu godaa gollew olettite» yaageedda.

⁴ Shin untunttu daroppe yayyiide, «Be'ite, laa"u kaatetuu Aa sintsan ek'k'anaw danddayibeykkino! Yaatina nuuni waan ek'k'anee?» yaageeddino.

⁵ Hewaa diraw, kaatiyaa gollew aawotiyaawe, katamaa kaappuu, c'imatuunne Akaaba zeretsaa dichchiyaawanttu Iyuw hawaadan yaagiide kiitteeddino; «Nuuni ne k'oomatuwaa; neeni giyaawaa ubbaa nuuni ootsana. Nu bolla oonanne kaateyokko. Neena lo"eeddabaa ayaanne ootsa» yaagiide kiitteeddino.

⁶ Iyu untunttoo laa'entso dabddaabbiyaa s'aafiide, «Hinttenttu ta bagga gidiide, taw azazettanaw giigeeddawaa gidoope, hinttenttu godaa naanaa k'ood'iyaa muuc'ite; untunttu

guuggiyaa akkiide, wontti hannode Iziraa'eela katamaa yiite» yaageedda.

Kaatiyaa zaratuu laappun tammatuukka barena dichchiyaa, he kataman eretteedda asatuwaana de'iino.

⁷ He kaatiyaa zeretsaa dichchiyaa asatuwaakko dabddaabbii gakkeedda wode, kaatiyaa zeretsaa laappun tammatuwaakka wod'eeddino. Unttuntu k'ood'iyaa muuc'iide, unttuntu guuggiyaa k'un'aan k'osi aatsiide, Iziraa'eela kataman de'iyaa Iyuw yeddeeddino.

⁸ Kiitetteedda asatuu, «Unttuntu kaatiyaa zaratuwaa guuggetuwaa akkiide yeeddino» yaagiide Iyuw odeedda.

Iyu, «Wontta guura gakkanaw, katamaa geliyaa penggiyaan untunta laa"usan dooriide wotsite» yaagiide azazeedda.

⁹ Wonttetsa gallassi guura Iyu kare kesiide, asaa ubbaa sintsan ek'k'iide, «Hinttenttu s'illa. Ta go-daa bolla mak'ettaade wod'eeddawe taana. Shin hawantta ubbaa wod'eeddawe oonee?

¹⁰ Yaatooppe simmi Med'ina Goday Akaaba zaratuwaa bolla odeeddawaappe itti k'aalayne sa'aan wod'd'ennawaa hinttew erite. Ayaw gooppe, Med'ina Goday bare k'oomaa Eelaasa baggana odeeddawaa poleedda» yaageedda.

¹¹ Hewaa diraw, Iyu Iziraa'eelan atteeda Akaaba zeretsaa, Aa wolk'k'aama asatuwaa, Aa laggetsatuwaanne Aa k'eesetuwaa ubbaa, aw ayaanne ashshenan wod'i wursseedda.

Kaatiyaa Akaaziyaasa Zeretsatuwaa Ubbaa Wod'eeddino

¹² Hewaappe guyyiyaan, Iyu denddiide, Samaariyaa beedda. Hentsanchchatuu Mootsaa giyaa sa'aa gakkiiide,

¹³ Yihudaa kaatiyaa Akaaziyaasa dabbotuwaanna gakettedda. I, «Hinttenttu oonee?» yaagiide oochcheedda.

Unttuntu, «Nuuni Akaaziyaasa dabbotuwaa; nuuni kaatiyaa zaratuwaanne kaatati Elzzaabeeli naanaanne sarotanaw beetto» yaageeddino.

¹⁴ Iyu bare asatuwaa, «Unttunta pas'a oyk'k'ite» yaagiide azazeedda. Unttuntu pas'a oyk'k'iide, Hentsanchchatuu Mootsan de'iyaa haatsaa ollaa matan unttunta oytamanne laa"atuwaakka wod'eeddino; I unttuntupe ittuwaanne ashshibeenna.

¹⁵ Iyu he sa'aappe denddi yiide, Rekaaba na'aa Yonadaabana gakettedda. Aa sarotsiide, «Ta k'ofayenne ne k'ofay ittuwaa. Yaatina ta bagga gidannii?» yaageedda.

Yoonadaabi, «Ee gidana» yaagiide zaareedda.

I «Ane ta kushiyaa oyk'k'a» yaageedda. Aa kushiyaa oyk'k'eeddawaa pude gaariyaa bolla kessiide,

¹⁶ «Taananna dendda. Taani Med'ina Godaw mishettiyaawaa be'a» yaageedda. Aa bare gaariyan utisseedda.

¹⁷ Iyu Samaariyaa yeedda wode, Akaaba zariyaappe atteeda ubbaa wod'eedda; Med'ina Goday Eelaasaw odeedda k'aalaadan unttunta d'aysseedda.

Ba'aalaw Goynniyaawantta Wod'eeddino

¹⁸ Hewaappe guyyiyaan, Iyu asaa ubbaa ittippe shiishshiide, «Akaabi Ba'aalaw guutsa keeshshaa goynneedda; shin taani aappe daro goynnana.

¹⁹ Ha'i simmi Ba'aala suntsan timbbitiyaa odiyaa ubbatuwaa, aw goynniyaawantta ubbatuwaanne Aa k'eesetuwaa ubbatuwaa taw s'eesiide shiishshite. Unttuntuppe itti asaynne pac'c'ennaadan s'eellite. Ayaw gooppe, taani Ba'aalaw daro yarshshuwaa yarshshanaw hanay. He sa'aa yeennan aggiyaa Asay pas'a de'enna» yaageedda. Shin Iyu Ba'aalaw goynniyaawantta c'immiidde d'ayssanaw hewaa ootseedda.

²⁰ Iyu, «Ba'aalaw goynnana gallassaa awaayite» yaageedda. Unttuntu awaayeeddino.

²¹ Hewaappe guyyiyaan, Iyu Israa'eeliyaa biit-taa ubbaa kiittina, Ba'aalaw goynniyaawanttuppe itti asaynne attenan ubbatuu yeeddino; ubbaykka Ba'aala Eek'aa golliyyaa ha gas'aappe ya gas'aa gakkanaw, k'ils's'i giide kumeeddino.

²² Iyu goynniyaawanttu mayoo aawotiyaa itti bitaniyaa, «Ba'aalaw goynniyaawanttu ubbaw mayuwaa ahaa» yaageedda. Bitanii untunttoo mayuwaa aheedda.

²³ Hewaappe guyyiyaan, Iyunne Rekaaba na'ay Yonadaabinne Ba'aala Eek'aa Golliyyaa geleeddino. Iyu Ba'aalaw goynniyaawantta, «Ba'aalaw goynniyaawanttuppe attina, Med'ina Godaa k'oomatuwaappe itti asaynne hinttenttu giddon de'ooppe s'eellite» yaageedda.

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, Unttuntu s'uuggiyaa yarshshotuwaanne hara yarshshotuwaanne yarshshanaw giddo geleeddino.

Iyu Ba'aala Eek'aa golliyaappe karenna hospun tammu asatuwaa giigissi wotseedda. Yaatiide, «Hintteppe itti uray taani hinttenttu kushiyan wotsiyaa asatuwaappe ittuwaa yeddooppe, Aa shemppu he uraa shemppoo gidee» yaageedda.

²⁵ Iyu s'uuggiyaa yarshshuwaa yarshshiyaawaa polosaana, naagiyaawanttanne kaappatuwaanne, «Giddo geliide, untuntta wod'ite. Untunttuppe itti asayenne kessi akkoppo» yaagiide azazeedda. Untuntta mashshaan suppu ootsi wursseeddino. Yaatiide naagiyaawanttunne kaappatuunne untunttu anhaa kare oleeddino. Hewaappe guyyiyaan, Ba'aala Eek'aa Golliyaa k'ol'o geleeddino.

²⁶ Ba'aala Eek'aa golliyaappe eek'aa tuussatuwaa kessiide s'uuggeeddino.

²⁷ K'aykka Ba'aalaw goynniyaa eek'aa shuchchaa kinchchereetseeddino; Ba'aala eek'aa golliyaakka koleeddino. Yaatiide he sa'aa sheeshsha golliyaa kesseeddino; hachche gakkanaasikka he sa'ay sheeshsha golliyaa gidiide atteedda.

²⁸ Hewaadan ootsiide, Iyu Ba'aala Israa'eeliyaappe d'aysseedda.

²⁹ Gidooppenne Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa ootsiyaawaa I aggibeenna. Beeteeleninne Daanan Iyorbbaami esseedda work'k'aa maratuwaa misiletoo I bare huup'iyaw goynneedda.

³⁰ Hewaappe simmina, Med'ina Goday Iya, «Neeni ta sintsan likke gideeddawaa ootsaade

poleedda gishshawunne ta k'ofaan de'iyaaubaa ubbaa neeni Akaaba zaratuwaa bolla ootseedda diraw, ne zaratuu oyddentso yeletaa gakkanaw, Israa'eeliyaa kawutetsaa araatan uttanawantta» yaageedda.

³¹ Hewaa giidi uttinakka, Iyu Med'ina Godaa Israa'eeliyaa S'oossaa higgiiyaa bare kumentsaa wozanaappe minisiide naagibeenna; k'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa naanaa oosisseedda nagaraa ootsiyaawaa aggibeenna.

Iyu Hayk'k'uwaa

³² He wodiyaan Med'ina Goday Israa'eeliyaa biittaa s'untsanaw doommeedda. Sooriyaa Kaatii Azaa'eeli Israa'eeliyaa gadiyaappe daro sa'aa s'ooneedda.

³³ Yorddaanoosa Shaafaappe away doliyaa baggana de'iyaa Gala'aadenne Baasaane biittaa ubbaa oyk'k'eedda. He biittatuu Arnnoona Shaafaa matan de'iyaa Aaro'eera katamaappe doommiide, Roobeela gadiyaa, Gaade gadiyanne Minaase gadiyaa gakkiiino.

³⁴ Iyu haneedda harabay, I ootseeddabay ubbayne Aa minotetsaa ubbay Israa'eeliyaa Kaate-tuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

³⁵ Hewaappe guyyiyaan, Iyu hayk'k'iidde, bare mayzzan gaketeedda; I Samaariyaan moogetteedda. Aa sa'aan Aa na'ay Yo'akaazi kaateteedda.

³⁶ Iyu Samaariyaa kataman Israa'eeliyaa gadiyaa bolla laatamanne hosppun laytsaa kaateteedda.

11

Yihudaa Kaatatto Ataalo (2 Od. 22:10–23:15)

¹ Akaaziyaasa aata Ataala bare na'ay hayk'k'eeddawaa be'eedda wode, denddaade kaatiyaa zariyaa ubbaa d'ayssaaddu.

² Shin Kaatiyaa Yoraama naatta, Akaaziyaasa michchata Yihoshebaa'a, hayk'k'anaw de'iyaa kaatiyaa naanatuwaa giddoppe Akaaziyaasa na'aa Yo'aasha wuu'aade akkaaddu. Aane Aa d'antsiyaanonne hiis'a gollen k'osaade, Ataala wod'enaadan ashshaadu.

³ Ataala gadiyaa mooddiyaa wode ubbaan, na'ay Yihoshebaa'i matan Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan usuppun laytsaa k'osettiide de'eedda.

⁴ Laappuntsa laytsan Yoodaaha kaatiyaa naagiyaawanttunne kaatiyaa golliyaa naagiyaawanttu kaappatoo kiittiide, barekko Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa ahiseedda. Unttuntunna k'aalaa c'aak'uwaa c'aak'k'etiide, unttuntu Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan c'aak'k'iseedda. Hewaappe guyyiyaan, unttuntu kaatiyaa na'aa Yo'aasha besseedda.

⁵ I unttunta, «Hinttenttu ootsanabay hawaa. Sambbatan naagoo geliyaa kaalay gakeedda hinttenttu heezzu c'itaappe itti c'itay kaatiyaa golliyaa naago;

⁶ itti c'itay Suuri giyaa penggiyaa naago; k'ay itti c'itay naagiyaawanttuppe guyye baggana de'iyaa penggiyaa naago.

⁷ K'aykka Sambbatan naaguwaappe haa kesiya yenkko laa"u c'ugotuwa kumentsatu kaatiyaw Geeshsha Golliya naagino.

⁸ Ola miishshaa oyk'k'iide, kaatiyaa giddoyi-ide, kaatii kesiya wodenne geliyaa wode ubbaan aanana ittippe de'ino. Hinttekko shiik'iyaa oon-akka wod'ite» yaageedda.

⁹ He kaappatuu k'eesii Yoodahe azazeeddawaa ubbaa ootseeddino. Untunttu ubbaykka Sambbata gallasan naaguwaa kaalay gakkeeddawantakka naaguwaa kaalan poleeddawanttakka akki-ide, k'eesiyaa Yoodaahikko yeeddino.

¹⁰ K'eesii Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan de'iyaa, beni Kaatiyaa Daawita gondalletuwaanne tooratuwaanne ubbaa kaappatoo immeedda.

¹¹ Naagiyaawanttu ittuu ittuu ola miishshatuwaa barenttu kushiyan oyk'k'iide, Geeshsha Golliyaappe haddirssa baggappe doommiide, ushechcha bagga gakkanaw, yarshshiyaa sa'aa mataaninne Geeshsha Golliya matan kaatiyaa yuushshuwaan ek'k'eeddinno.

¹² Hewaappe guyyiyaan, Yoodahe kaatiyaa na'aa kare kessiide, Aa huup'iyaan kallachchaa wotseedda. Kawutetsaa kaaletsiyaa Higgiyaa Mas'aafaappe duuk'k'iide ittuwaa aw immiide, okkiide kaateyeedda. Kawuunne Asay kushiya bak'k'iide, bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, «Kaatii shemppu gam"o!» yaageedda.

¹³ Kaatata Ataala naagiyaawanttu c'abbuwaanne asaa c'abbuwaanne siseedda wode, asaakko Med'ina Godaa Geeshsha Golliya baaddu.

14 Kaatii kase kaatetuu haniyaawaadan tu-
ussaa matan ek'keeddawaa be'aaddu. Kaap-
patuunne s'urumbbaa punniyaawanttu kaatiyaa
matan de'iino; he biittaa Asay ubbay nashetti-
idde, s'urumbbaa punnee. Ataala bare mayuwaa
peed'aade, «Hawe makkala! Hawe makkala!» yaa-
gaadde waassaaddu.

15 K'eesii Yoodaahē olanchchatuu kaap-
patuwaa, «Ataalo Med'ina Godaa Geeshsha
Golliyaan wod'oppite! Izo yaananne haananne
salppiide salppetuwwa gidduwaan wotsiide, kare
kessite. Izo ashshanaw kajeeliyaa Asay de'oppe
wod'ite!» yaageedda.

16 Hewaa diraw, untunttu izo oyk'k'iide,
kaatiyaa golliyaa afeedino; Paraa Penggiyaan
izo wod'eeddino.

Yoodaahē K'aalaa c'aak'uwaa Ooratseedda
(2 Od. 23:16-21)

17 Hewaappe guyyiyaan, Asay Med'ina
Godaa asaa gidana mala, Yoodaahē kaatiinne
Asay Med'ina Godaanna k'aalaa c'aak'uwaa
gelana mala ootseedda. K'ay kaatiyaappenne
asaappenne gidduwaankka k'aalaa c'aak'uwaa
geliseedda.

18 He wode Yihudaa Asay ubbay Ba'aala
Eek'aa Golliyaa biide, he golliyaa kinchcheedda;
yarshshiyaa sa'atuwaanne Aa misiletuwaa
kinchchereetseedda. K'ay Mataana giyaa
Ba'aala k'eesiyaa yarshshiyaa sa'atuu sintsan
wod'eeddino.

Hewaappe simmina, k'eesiyaa Yoodahe Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan naagiyaawantta wotseedda.

¹⁹ Barenana gadaawatuwaa, kaatiyaa naagiyaawantta, kaatiyaa golliyaa naagiyaawantanne Yihudaa asaa ubbaa akkina, untunttu kaatiyaa Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaappe duge ahiidde, Naagiyaawanttu Penggiyaa giyaa penggiyaa baggana kaatiyaa Golle ittippe geleeddino. Kaatii bare kawutetsaa araatan utteedda.

²⁰ Yaatina Yihudaa Asay ubbay nashettedda. Ataala kaatiyaa gollen mashshaan hayk'k'eeddawaappe guyyiyaan, katamaykka woppu geedda.

²¹ Yo'aashi kaatetiyaa wode laappun laytsaa na'aa.

12

Yihudaa Kaatiyaa Iyo'aassa (2 Od. 24:1-16)

¹ Iyu Israa'eeliyaa biittan kaateteedda laappunsa laytsan, Iyo'aassi Yihudaan kaateteedda; I Yerusaalamen oytamu laytsaa kaateteedda. Aa aati suntsay S'iibiyaa; Aa Berssaabehe katamaappe yeedda asaa.

² K'eesii Yoodahe Aa tamarisseeddanne zoreedda diraw, I de'eedda laytsaa ubbaan Iyo'aassi Med'ina Godaa sintsan suurebaa ootseedda.

³ Gidooppenne Asay goynniyaa d'ok'k'a sa'aa d'ayisibeenna; asaykka he gishuwaan

yarshshuwaa yarshshiyaawaanne is'aanaa c'uwayiyaawaa aggibeenna.

⁴ Iyo'aassi k'eesetuwaa s'eesiide, «Med'ina Godaa Geeshsha Golliyyaa yiyaa geeshsha miishshaa ubbaa shiishshite. Hewekka huup'iyaa payduwaa wode imettiyaa miishshaanne Asay bare sheniyaan Geeshsha Golliyaw ahiyaa miishshaa.

⁵ Yaatooppe k'eesatuu ubbay he miishshaa ahiyaa itti itti asatuwaappe barenttoo akkiide, Geeshsha Golliyyaa giddon koletteedda sa'aa ubbaa ooratsino» yaageedda.

⁶ Shin Kaatii Iyo'aassi kaateteedda laatamanne heezzentso laytsi gakkanaw, k'eesatuu Med'ina Godaa Geeshsha Golliyyaa ooratsibeykkino.

⁷ Hewaa diraw, Kaatiyaa Iyo'aassi k'eesiyaa Yoodaahanne hara k'eesetuwaanne s'eesiide, «Geeshsha Golliyyaa giddon koletteedda sa'aa ayaw ooratsikkitee? Miishshaa Geeshsha Golliyyaa ooratsanaw immiteppe attina, hinttenttoo imettiyaa shaluwaa oyk'k'oppite» yaageedda.

⁸ K'eesetuu, «Asaappe hara miishshaa akkokko; Geeshsha Golliyyaa giddon koletteedda sa'atuwaakka ooratsokko» yaagiide giigeeddino.

⁹ Hewaappe guyyiyaan, k'eesiyaa Yoodaahes'ine ittuwaa akkiide, Aa k'um'iyaan s'oo'iyaa lukkeedda; yarshshiyaa sa'aa matan Med'ina Godaa Geeshsha Golliyyaa geliyaasaan ushechcha baggana wotseedda. Geliyaa sa'aa naagiyaa k'eesatuu Med'ina Godaa Geeshsha Golliyyaa yeedda miishshaa ubbaa saas'iniyaa giddon yeggiino.

¹⁰ Saas'iniyaa gidдон darо miishshay dagat-teeddawaa untтunttu be'eedda wode ubbaan, kaatiyaa s'aafinne k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuu yiino; Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa yeedda miishshaa paydiide, k'arc'c'iitatuwaan k'oliino.

¹¹ Paydetteedda miishshaa likkiyaa ereeddawaappe guyyiyaan, Geeshsha Golliyaa oosuwaa wochchanaw suntsetteedda asatoo immiino. Untтunttu miishshaa akkiide, Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan anaas'etoonne gimbbiyaawantтоо immiino.

¹² K'ay shuchchaa massiyaawantтоonne shuchchaa k'oo'iyaawantтоо k'ans's'iino. K'aykka Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa ooratsanaw sank'k'aanne shuchchaanne koshshiyaa harabatuwaa shammiino.

¹³ Shin Geeshsha Golliyaa yeedda miishshaappe Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaw biraa burc'c'uk'k'otuwaa, oyk'k'iyawaa, keretuwaanne s'urumbbatuwaa woy work'k'aappenne biraappenne med'etiyaa hara geeshsha miishshatuwaa ootsanaw kessibeykkino.

¹⁴ He miishshaa ubbay Geeshsha Golliyaa ooratsiyaa asaw c'iggetiino.

¹⁵ Geeshsha Golliyaa oosuwaa wochchanaw suntsetteedda asatuwaa ooninne, «Miishshan ayaa ayaa ootseedditee?» giide oochchibeenna; ayaw gooppe, asatuu ammantsiyaawantta.

¹⁶ Bayzzuwaa dirawunne nagaraa diraw yarshshiyaa yarshshoo c'iggetiyaa miishshay

k'eesatoo geleeppe attina, Med'ina Godaa Geeshsha Golliiyaa ooratsiyaa miishshaa saas'iniyaan gelenna.

Azaa'eeli Yerusaalamo Aad'd'eeda

¹⁷ He wode Sooriyaa Kaatii Azaa'eeli biide, Gaate katamaa olettiide oyk'k'eedda. Yaatiide Yerusaalame olanaw simmeedda.

¹⁸ Shin Yihudaa Kaatii Iyo'aassi aappe kase kaateteedda Yihudaa kaatetuu Yoosaafees'e, Yoraaminne Akaaziyaasi Med'ina Godaw dummayi wotseedda miishshatuwaa, k'ay I bare huup'iyaw immeedda imotaanne Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaanne kaatiyaa golliiyaa miishshaa minjjiyaasan de'iyaa work'k'aa ubbaa akkeedda. Sooriyaa Kaatiyaw Azaa'eelaw yeddeedda; Azaa'eeli Yerusaalame olanawaa aggi basheedda.

¹⁹ Kaatii Iyo'aassi haneedda harabayenne I oot-seeddabay ubbay Yihudaa Kaatetuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

²⁰ Hewaappe guyyiyaan, Aa oosanchchatuu Aa bolla mak'ettiide, Siilla giyaa sa'aa afiyaa ogiyaan Miillo giyaa saan de'iyaa gollen wod'eeddino.

²¹ Aa Oosanchchatuu Shim"aata na'aa Yoza-kaaranne Shomeera na'aa Yihozabaada. Iyo'aassi Daawita Kataman bare mayza aawotuwaa duu-fuwaan moogetteedda; Aa sa'aan Aa na'ay Ame-siyaasi kaateteedda.

13

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Yo'akaaza

¹ Akaaziyaasa na'ay, Yihudaa Kaatii Iyo'aassi kaateteedda laatamanne heezzentso laytsan, Iyu na'ay Iyo'akaazi Samaariyaa kataman Israa'eeliyaa bolla kaateteedda; I tammanne laappun laytsaa kaateteedda.

² Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa kaalliide, Iyo'akaazi Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda; I he nagaraa ootsiyaawaa aggibeenna.

³ Hewaa diraw, Med'ina Godaa hank'k'uu Israa'eeliyaa bolla pentteedda; Med'ina Goday untunttu daro wodiyaw Sooriyaa Kaatiyaa Hazaa'eelawunne Aa na'aa Benihadaadaw zaari zaariide aatsi immeedda.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, Iyo'akaazi Med'ina Godaa woosseedda. Med'ina Goday aw siseedda; ayaw gooppe, Sooriyaa kaatii Israa'eeliyaa ayaa mala iita uk'k'unnaa uk'k'unneeddentto Med'ina Goday be'eedda.

⁵ Med'inaa Goday Israa'eeliyaa asaa ashshiyaawaa immeedda; untunttu Sooriyaa asatuwaa kushiyaappe kessi akkeeddino. Yaatiide Israa'eeliyaa Asay kasewaadankka bare son saruwaan de'eedda.

⁶ Gidooppekka Israa'eeliyaa Asay Iyorbbaama soy Asay oosisseedda nagaraappe simmibeenna; untunttu he nagaraa ootsiyaawaa aggibeykkino. K'ay Asheero giyaa s'oossatuu misilii Samaariyaan ek'k'o sa'aan atteedda.

⁷ Iyo'akaazaw ishatamu paraa asatuwaappe tammu gaaretuwaappenne, tammu sha"a gediya olanchchatuwaappe attina, hara olanchchay attibeena. Ayaw gooppe, Sooriyaa

kaatii untuntta d'aysseedda; I untuntta uddummaan de'iyaa suullaadan ootseedda.

⁸ Iyo'akaazi haneedda harabay, I ootseeddabay ubbayenne Aa minotetsaa Israa'eeliyaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

⁹ Iyo'akaazi hayk'k'iidde, bare mayzzan gakeettedda; Aa sa'aan Aa na'ay Iyo'aassi kaateteedda.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Iyo'aassa

¹⁰ Yihudaa Kaatii Iyo'aassi kaateteedda hat-tamanne laappuntsa laytsan, Iyosakaaza na'ay Iyo'aassi Samaariyaan Israa'eeliyaa bolla kaateettedda; I tamanne usuppun laytsaa kaateettedda.

¹¹ Iyo'aassi Med'inaa Godaa sintsan iitabaa ootseedda. Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraappe ittuwaanne ashshenan ootseedda; I he nagaraa ootsiyaawaa aggibeenna.

¹² Iyo'aassi haneedda harabay, I ootseeddabay ubbayenne Yihudaa Kaatiyaa Amesiyaasana oletteedda minotetsaa Israa'eeliyaa Kaatetuwaa taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

¹³ Iyo'aassi hayk'k'iidde, bare mayzzan gakeettedda; Samaariyaan Israa'eeliyaa kaatetuwaanna moogetteedda. Aa sa'aan Aa na'ay Iyorbbaami kaateteedda.

Elssaa'a Hayk'uwaa

¹⁴ Elssaa'i barena wod'iyaa harggiyaa harggiyaa wode, Israa'eeliyaa Kaatii Iyo'aassi Aa be'anaw biide, «Ta aawoo; ta aawoo! Neeni Israa'eeliyaa

asaw wolk'k'anne gondalle!» yaagiide yeek-
keedda.

¹⁵ Elssaa'i, «Wonddaafiyaanne pootsatuwaa akka
ya» yaageedda; aassi aheedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, Elssaa'i Israa'eeliyaa
kaatiyaa, «Wonddaafiyaan giigissa oyk'k'a»
yaageedda; wonddaafiyaan I giigissi oyk'k'i
de'ishshin, Elssaa'i bare kushiyaan kaatiyaa
kushiyaan bolla wotseedda.

¹⁷ «Away doliyaa bagga maskkootiyaa dooyaa»
yaagina dooyeedda. Elssaa'i, «Pootsaa wond-
daafiyaan dukka» yaageedda; ikka dukkeedda.
Elssaa'i, «Hawe Med'ina Godaa pootsaa! Hawe
Sooriyaa asatuwaa s'ooniyaa pootsaa! Neeni
Sooriyaa asatuwaa Afeek'a kataman s'oonana
gakkanaw olana» yaageedda.

¹⁸ Hewaappe guyyiyaan Elssaa'i kaatiyaa, «Poot-
satuwaa akka» yaagina akkeedda. Elssaa'i, «Unt-
tuntun biittaa c'adda» yaageedda. Heezzu gede
biittaa c'addiide aggi basheedda.

¹⁹ Yaatina S'oossaa Asay kaatiyaa hank'k'ettiide,
«Ichcheshu gede woy usuppun gede biittaa
c'addeeddawaa gidintto, neeni Sooriyaa
asatuwaa s'oonaa ubbaa bayzzanawaa
shin! Neeni ha"i untunta heezzu gede s'alala
s'oonana» yaageedda.

²⁰ Elssaa'i hayk'k'ina anhaw giigeedda gong-
goluwaan wod'deedda.

Moo'aabe gadiyaappe olanchchatuu
Israa'eeliyaa biittaa bolla laytsan laytsan
doodiino.

²¹ Itti gallassi amareeda Israa'eeliyaa asatuu itti bitaniyaa anhaa moogiide, Moo'aabe biittaa c'itaa be'eeddino. Bitaniyaa anhaa Elssaa'a mooguwa gonggoluwaa giddo oliide bak'attedino. Yaatina anhay Elssaa'a mek'etsaa bolla wod'd'eedda; he man'iyaan pas'inne denddi ek'k'eedda.

Israa'eelanne Sooriyaa Giddon Denddeedda Olaa

²² Iyo'akaazi kaateteedda laytsan ubbaan Sooriyaa Kaatii Azaa'eeli Israa'eeliyaa uk'k'unneedda.

²³ Shin Med'ina Goday Abrahaamena, Yisaak'ananne Yaak'oobanna c'aak'k'eteedda k'aalaa c'aak'uwaa diraw, untunttoo keek-keedda, k'aretteeddanne k'oppeedda. Hachche gakkanawukka I untuntta d'ayssibeenna woy bare sintsaappe diggibeenna.

²⁴ Sooriyaa Kaatii Azaa'eeli hayk'k'ina, Aa sa'aan Aa na'ay Benihadaadi kaateteedda.

²⁵ Hewaappe guyyiyaan, Azaa'eeli Aa aawuwaa Iyo'akaazeppe olan oyk'k'eedda katamatuwaa Yo'akaaza na'ay Yo'aassi Azaa'eela na'aa Benihadaadappe wotsi akkeedda. Iyo'aassi Aa heezzu gede s'ooniide, Israa'eeliyaa katamatuwaa zaareedda.

14

Yihudaa Kaatiyaa Amesiyaasa (2 Od. 25:1-24)

¹ Iyo'akaaza na'ay, Israa'eeliyaa Kaatii Iyo'aassi kaateteedda laa'entso laytsan, Yihudaa Kaatiyaa Yo'aasha na'ay Amesiyaasi kaateteedda.

² I kaatetiyyaa wode laytsay aw laatamanne ichchesha; I Yerusalaamen laatamanne udduppun laytsaa kaateteedda. Aa aati suntsay Yiho'aadino; iza Yerusaalame asaa.

³ Amesiyaasi Med'ina Goday sintsan suurebaa ootseedda; shin Aa mayza aawuu Daawite ootseeddawaadan ootsibeenna. Ubbabaakka I bare aawuwaa Iyo'aassa k'ulleedda.

⁴ Asay goynniyaa d'ok'k'a sa'aa d'ayssibeenna; asaykka he gishuwaan yarshshuwaa yarshshiyaawaanne is'aanaa c'uwayiyaawaa aggabeenna.

⁵ Amesiyaasi kawutetsaa bare kushiyan loytsi oyk'k'eedda saannakka, kase kaatiyaa bare aawuwaa Yo'aasha wod'eedda oosanchchatuwaa wod'eedda.

⁶ Muse higgiiyaa mas'aafan s'aafetteeddawaadan, Med'ina Goday, «Naanatuu ootseedda nagaraa diraw, aawotuwaa wod'anaw bessena; k'ay aawotuu ootseedda nagaraa dirawukka, naanaa wod'anaw bessena. Asay ubbay bare ootseedda nagaran nagaran hayk'k'anaw besse yaagiide azazeeddawaadankka, wod'eeddawanttu naanaa wod'ibeenna.»

⁷ Amesiyaasi Mas'ine Zanggaaraa giyaa sa'aan tammu sha"a Eedooma biittaa asaa wod'iide Selaa'a giyaa katamaakka olan oyk'k'eedda. Yok'iti'eela yaagiide suntseedda; hachche gakkanaw ha suntsan s'eesetee.

⁸ Hewaappe guyyiyaan, Amesiyaasi Iyu na'aa na'aa, Iyo'akaaza na'aa, Israa'eeliyaa kaatiyaa

Iyo'aassaw asaa kiittiide, «Haaya; ane laa"u olaa gakketteetto» yaagiide naaseedda.

⁹ Shin israa'eeliyaa Kaatii Yo'aashi Yihudaa Kaatiyaa Amesiyaasa hawaadan yaageedda; «Liibaanoosan de'iyaa kinddichchu Liibaanoosan de'iyaa zigaw kiittiide, «Ne naatto ta na'aw imma» yaageedda. Shin Liibaanoosan de'iyaa itti do'ay hewaana aad'd'iide, he kashiyaa yed'd'eedda.

¹⁰ Ee, neeni tumukka Eedooma biittaa asaa s'oonaadda; hewan ha"i otorettaasa. Neeni ne s'oonuwaan nashettaadde, ne son woppu gaade utta agga. Ne bollanne ne biittaa Yihudaa bolla metuwaanne bashshaanne ahiyaawaa ayaw dentsetsay?» yaagiide zaareedda.

¹¹ Shin Amesiyaasi sissaa is's'eedda. Hewaa diraw, Israa'eeliyaa Kaatii Yo'aashi olanaw kesina, inne Yihudaa Kaatii Amesiyaasinne Yihudaan de'iyaa Beeti-Shemesha giyyaa kataman olaa gake-teeddino.

¹² Israa'eeliyaa Asay Yihudaa asaa s'ooneedda; Yihudaa Asay ubbay bak'atiide, bare soo bare soo beedda.

¹³ Israa'eeliyaa Kaatii Iyo'aassi Akaaziyaasa na'aa na'aa, Iyo'aassa na'aa, Yihudaa Kaatiyaa Amesiyaasa Beeti-Shemesha kataman omoodedda. Hewaappe guyyiyaan, Yo'aashi Yerusaalame biide, Yerusaalame dirssaa gimbbiyaa, Efireema Penggiyaappe biide, Zooziyaa Penggiyaa gakkanaw de'iyaa oyddu s'eetu wad'aa gideedda, sa'aa laaleedda.

¹⁴ Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaaninne kaatiyaa golliyaa miishshaa minjjiyaasan de'iyaa work'k'aa, biraanne shaluwaa ubbaa akkeedda;

k'ay waabiyaw oyk'k'etteedda asatuwaakka akkiide, Samaariyaa simmeedda.

¹⁵ Iyo'aassi haneedda harabay, I ootseeddabay, Aa minotetsaynne Yihudaa Kaatiyaa Amesiyaasana I oletteeddabay Israa'eeliyaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

¹⁶ Iyo'aassi hayk'k'iidde, bare mayzzan gaketeedda; I Samaariyaa kataman Israa'eeliyaa kaatetuwaanna moogetteedda. Aa sa'aan Aa na'ay Iyorbbaami kaateteedda.

*Yihudaa Kaatiyaa Amesiyaasa Hayk'k'uwaa
(2 Od. 25:25-28)*

¹⁷ Iyo'akaaza na'ay, Israa'eeliyaa Kaatii Iyo'aassi hayk'k'eeddawaappe guyyiyaan, Iyo'aassa na'ay, Yihudaa Kaatii Amesiyaasi tammanne ichcheshu laytsaa de'eedda.

¹⁸ Amesiyaasi haneedda harabay Yihudaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

¹⁹ Amesiyaasa wod'anaw Asay Yerusaalamen mak'etteedda; yaatina I Laakisha giyaa katamaa bak'ateedda. Shin untunttu Aa geeduwaa Laakisha katamaa asaa kiittina, Aa yaan wod'eeddino.

²⁰ Aa anhaa paraan c'aani ahiide, Daawita Kataman Yerusaalamen Aa mayza aawotuwaana moogeeddino.

²¹ Hewaappe guyyiyaan, Yihudaa Asay ubbay tammanne usuppun laytsaa na'aa Ooziyaana Aa aawuwaa Amesiyaasa sa'aan kaateyedda.

²² Aa aawuu Amesiyaasi hayk'k'eeddawaappe guyyiyaan, I Ooziyaane Eelaata giyaa katamaa zaaretsi kees's'iide, Yihudaan ooratseedda.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Laa"entso Iyorbbaama

²³ Yo'aasha na'ay, Yihudaa Kaatii Amesiyaasi kaateteedda tammanne ichcheshantso laytsan, Israa'eeliyaa Kaatiyaa Yo'aasha na'ay Iyorbbaami Samaariyaan kaateteedda; I oytamanne itti laytsaa kaateteedda.

²⁴ Iyorbbaami Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda; Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa ubbaa ootsiyaawaa aggibeenna.

²⁵ Gaate-Hefeeriyaami Amiitaaya na'aa timbbitiyaa odiyaa bare k'oomaa Yoonasa baggana Med'ina Goday Israa'eeliyaa S'oossay bare k'aalan haasayeeddawaadan, Hamaata Pinuwaa giyaa saappe doommiide, Mas'iniyaa Abbaa gakkanaw de'iyaa Israa'eeliyaa zawaa Yo'aasha na'ay Iyorbbaami s'ooniide zaareedda.

²⁶ Ayaw gooppe, Israa'eelan de'iyaa Asay ubbay ayiliyaa gidina, womaannuwaa gidina, ayaa keeshshaa tuggaa tuggateeddentto, Med'ina Goday be'eedda; untuntta maaddiyaabay ooninne baawa.

²⁷ Med'ina Goday Israa'eeliyaa asaa suntsaa saluwaappe garssan d'ayssana yaagibeenna. Hewaa diraw, Med'ina Goday untuntta Iyo'aasa na'aa Iyorbbaama baggana ashsheeda.

²⁸ Iyorbbaami haneedda harabay, I ootseeddabay ubbay, I oletteeddawenne Yihudaa bagga gideedda Damask'k'o katamaanne Hamaata katamaa Israa'eeliyaw zaareeddabay Israa'eeliyaa Kaatetuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

29 Iyorbbaami hayk'k'iidde, bare mayza aawotuwaan Israa'eeliyaa kaatetuwaan gaketeedda; Aa sa'aan Aa na'ay Zakkaraasi kaateteedda.

15

Yihudaa Kaatiyaa Ooziyaana (2 Od. 26:1-23)

¹ Israa'eeliyaa Kaatii Iyorbbaami kaateteedda laatamanne laappuntsa laytsan, Yihudaa Kaatiyaa Amesiyaasa na'ay Ooziyaani kaateteedda.*

² I kaateteedda wode, laytsay aw tammanne usuppuna; I Yerusaalamen ishatamanne laa'u laytsaa kaateteedda. Aa aati suntsay Yikoolo; iza Yerusaalame asaa.

³ Aa aawuu Amesiyaasi ootseeddawaadan, ikka Med'ina Godaa sintsan suurebaa ootseedda.

⁴ Gidooppenne Asay goynniyaa d'ok'k'a sa'aa d'ayisibeenna; he diraw yarshshuwaa yarshshiyaawaanne is'aanaa c'uwayiyaawaa aggibeenna.

⁵ Med'ina Goday Ooziyaana wolk'k'aama Oolluwaa harggiyaan oytseedda; hayk'k'ana gakkanaasikka he harggii Aa yeddibeenna diraw, dumma gollen barekka de'eedda. He wode kaatiyaa na'ay Iyo'aataame kaatiyaa gollen de'iide, he biittaa asaa mooddeedda.

⁶ Ooziyaane haneedda harabaynne I ootseed-dabay ubbay Yihudaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

* **15:1 Ooziyaani:** Ibraawetsuwaan Kaatii Ooziyaane ha shemp-puwaan Azaariyaa geetettee.

⁷ Ooziyaane hayk'k'iidde, bare mayzzan gaketeedda; Daawita Kataman bare mayza aawotuwaana moogetteedda. Aa kotan Aa na'ay Yo'aataame kaateteedda.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Zakkaraasa

⁸ Yihudaa Kaatii Ooziyaane kaateteedda hat-tamanne hosppuntsa laytsan, Iyorbbaama na'ay Zakkaraasi Israa'eeliyaa asaa bolla Samaariyaa kataman kaateteedda; I usuppun aginaa kaate-teedda.

⁹ Aa mayza aawotuu ootseeddawaadan, ikka Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda; Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa ootsiyaawaa aggibeenna.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, Yaabeesha na'ay Shaaluumi Zakkaraasa bolla mak'etti denddiide, Yibila'aama giyaa saan wod'iide Aa kotan barew kaateteedda.

¹¹ Zakkaraasi haneedda harabayenne I ootseed-dabay ubbay Israa'eeliyaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

¹² Hawaadan haniide, Med'ina Goday Iyuw, «Ne zarii oyddentso yeletaa gakkanaw, Israa'eeliyaa kawutetsaa araatan uttanawaa» yaagiide odeedda k'aalay poletteedda.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Shaaluuma

¹³ Yihudaa Kaatii Ooziyaane kaateteedda hat-tamanne udduppuntsa laytsan, Yaabeesha na'ay Shaaluumi kaateteedda; I Samaariyaan itti aginaa kaateteedda.

14 Hewaappe guyyiyaan, Gaade na'ay Minaaheemi Tirs's'a giyaa katamaappe Samaariyaa beedda. Samaariyaan de'iyaa Yaabeesha na'aa Shaaluuma wod'iide Aa kotan barew kaateteedda.

15 Shaaluumi haneedda harabayenne I mak'etteedda mak'k'uu Israa'eeliyaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

16 He wode Minaaheemi Tirs's'a katamaappe denddiide, Tifisaaha giyaa katamaa, kataman de'iyaa asaanne katamaa heeraan de'iyaa biit-tatuwaa ubbaa oledde. Untuntu barenttu katamaa dirssaa penggiyaa aw dooyennan is's'eedda diraw, Tifisaaha katamaa olettiide bayzzedda; k'ay he kataman de'iyaa shahaara mac'c'a asaa uluwaa ubbaa p'alk'k'i yeggeedda.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Minaaheema

17 Yihudaa Kaatii Ooziyaane kaateteedda hattamanne udduppuntsa laytsan, Gaade na'ay Minaaheemi Israa'eeliyaa bolla kaateteedda; I Samaariyaan tammu laytsaa kaateteedda.

18 I Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda; Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa ootsiyaawaa aggibeenna.

19 Hewaappe guyyiyaan, Asoore gadiyaa Kaatii Tigilaati-Paleseeri Israa'eeliyaa biittan dooddeedda. Minaheeme kawutetsan barena minisana malanne maaddana mala, Tigilaati-Paleseeraw hattamanne oyddu sha"a kiilo giraame s'agaraa biraa immeedda.

20 Minaaheemi he miishshaa Israa'eeliyaa asaa wolk'k'an c'igisseedda; Asoore biittaa kaatiyaw Immanaw dure asaa ubbay ittuu ittuu ishatamu

s'agaraa biraa peed'eeddino. Hewaadan ootsina, Asoore kaatii Israa'eeliyaa biittaa aggiide, bare gadiyaa simmeedda.

²¹ Minaaheemi haneedda harabayenne I ootseeddabay ubbay Israa'eeliyaa Kaatetu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

²² Minaaheemi hayk'k'iidde, bare mayzzan gaketeedda; Aa kotan Aa na'ay Pak'aahi kaateteedda.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Pak'aaha

²³ Yihudaa Kaatii Ooziyaane kaateteedda ishatamantsa laytsan, Minaaheema na'ay Pak'aahi Israa'eeliyaa bolla Samaariyaan kaateteedda; I laa"u laytsaa kaateteedda.

²⁴ Pak'aahi Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda; Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa ootsiyaawaa aggabeenna.

²⁵ Aa ola gadaawatuwaappe ittuu, Ramaaliyaa na'ay Paak'uha giyaawe Aa bolla mak'ettiide denddeedda. Gala'aade asaappe ishatamu attuma asaa barenana akki biide, Samaariyaa kataman kaatiyaa gollen de'iyaa geessuwaa geledda. Paak'uhi Pak'aaha Arggoobaarakka Haariyaanakka ittippe wod'iide Aa kotan barew kaateteedda.

²⁶ Pak'aahi haneedda harabayenne I ootseeddabay ubbay Israa'eeliyaa Kaatetuwa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Paak'uha

²⁷ Yihudaa Kaatii Ooziyaane kaateteedda ishatamanne laa'entso laytsan, Ramaaliyaa

na'ay Paak'uhi Israa'eeliyaa bolla Samaariyaan kaateteedda; I laatamu laytsaa kaateteedda.

²⁸ Paak'uhi Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda; Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Israa'eeliyaa asaa oosisseedda nagaraa ootsiyaawaa aggibeenna.

²⁹ Israa'eeliyaa Kaatiyaa Paak'uha wodiyaan Asoore Kaatii Tigilaati-Paleseeri yiide ayino, Aabeeli-Beetimaa'ika, Yaanooha, K'edeeshanne Has'ooraa geetettiyaa katamatuwaa olettiide oyk'keedda; k'aykka Gala'aade, Galiilanne Nifttaaleema biittatuwaa ubbaa olettiide, asaa Asoore gadiyaa omoodiide afeedda.

³⁰ Ooziyaana na'ay Yo'aataame kaateteedda laatamantsa laytsan, Eelah na'ay Hoshee'i Ramaaliyaa na'aa Paak'uha bolla mak'etti wod'iide Aa sa'aan barew kaateteedda.

³¹ Paak'uhi haneedda harabayenne I ootseed-dabay ubbay Israa'eeliyaa Kaatetuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

Yihudaa Kaatiyaa Iyo'aataama
(2 Od. 27:1-9)

³² Ramaaliyaa na'ay, Israa'eeliyaa Kaatii Paak'uhi kaateteedda laa'entso laytsan, Yihudaa Kaatiyaa Ooziyaana na'ay Iyo'aataame kaateteedda.

³³ Iyo'aataame kaatetiyaawode aw laytsay laatamanne ichchesha; I Yerusaalamen tammanne usuppun laytsaa kaateteedda. Aa aati suntsay Yaruusho; Yaruusha S'aadook'a naatto.

³⁴ Bare aawuu Ooziyaane ootseeddawaadan, Iyo'aataamikka Med'ina Godaa sintsan suurebaa ootseedda.

³⁵ Gidooppenne Asay goynniyaa d'ok'k'a sa'aa d'ayisibeenna; he diraw yarshshuwaa yarshshiyaawaanne is'aanaa c'uwayiyaawaa aggibeenna. Iyo'aataame Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa geliyaa k'ommo bagga penggiyaa zaaretsiide ootseedda.

³⁶ Iyo'aataame haneedda harabayenne I ootseed-dabay ubbay Yihudaa Kaatetuwwa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

³⁷ He wodiyaan Med'ina Goday Sooriyaa Kaatiyaa Raas'iinanne Ramaaliyaa na'aa, Israa'eeliyaa Kaatiyaa Paak'uha Yihudaa biittaa olissanaw doommeedda.

³⁸ Iyo'aataame hayk'k'iidde, bare mayzzan gaketeedda; bare mayza aawuwaa Daawita Kataman bare mayza aawotuwaana moogetteedda. Aa sa'aan Aa na'ay Akaazi kaateteedda.

16

Yihudaa Kaatiyaa Akaaza

(2 Od. 28:1-27)

¹ Ramaaliyaa na'ay Paak'uhi kaateteedda tammanne laappuntsa laytsan, Iyo'aataama na'ay Akaazi Yihudaan kaateteedda.

² I kaatetiyyaa wode laytsay aw laatama; Yerusaalamen I tammanne usuppun laytsaa kaateteedda. Aa mayza aawuu Daawite suurebaa ootseeddawaadan, Med'ina Godaa bare S'oossaa sintsan I suurebaa ootsibeenna.

³ I kase de'eedda Israa'eeliyaa kaatetuwwa ogiyaan hametteedda. K'ay Med'ina Goday Israa'eeliyaa asaa sintsaappe laaggiide kesseedda asatuu de'uwwa wogaa, he sheneyiyaawaa

k'ulliiide, bare yeleedda na'aa adda taman s'uuggiide, eek'aw yarshsheedda.

⁴ Akaazi Asay goynniyaa d'ok'k'a dirawunne, deretuwaa huup'iyaaninne daashsha mitsaa ubbaa garssan yarshshuwaa yarshsheeddanne is'aanaa c'awayeedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Sooriyaa Kaatii Raas'iininne Ramaaliyaa na'ay, Israa'eeliyaa Kaatii Paak'uhi Yerusaalame olanaw yiide dooddeeddino; shin Akaaza s'oonanaw danddayibeykkino.

⁶ He wode Sooriyaa Kaatii Raas'iini Eelaata giyaa katamaa zaariide akkiide, Yihudaa asaa laaggiide keseedda. Yaatina Eedooma asatuu Eelaata katamaa yiide, hachche gakkanaw yaan de'iino.

⁷ Hewaa diraw, Akaazi Asoore Kaatiyaa Tigilaati-Paleseeraw kiitaa yeddiide, «Taani ne na'aanne ne k'oomaa. Hayyanaa haaya; taana oliyaa Sooriyaa kaatiyaa kushiyaappenne Israa'eeliyaa kaatiyaa kushiyaappe taana ashsha» yaageedda.

⁸ K'ay Akaazi Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaaninne kaatiyaa golliyaa miishshaa minjjiyaasan de'iyaa biraanne work'k'aa akkiide, Asoore kaatiyaw immo ootsiide yeddeedda.

⁹ Akaazi geeddawaa Asoore kaatii mayyiide, Damask'k'o katamaa olettiide oyk'k'eedda. Asaa omoodiide, K'iira giyaa sa'aa afeedda; Kaatiyaa Raas'iinakka wod'eedda.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Akaazi Asoore Kaatiyaa Tigilaati-Paleseerana gaketanaw

Damask'k'o beedda. Damask'k'on de'iyaa yarshshiyaa sa'aa be'iide Aa malatiyaa yarshshiyaa sa'aa kees's'ana mala, he yarshshiyaa sa'aa misiliyaanne kees's'iyaa hanotaa k'eesiyaa Ooriyoonaw kiitteedda.

¹¹ Hewaa diraw, Kaatii Akaazi Damask'k'oppe simmiide yaanaw, k'eesiyaa Ooriyooni he leemisuwaa malatiyaa yarshshiyaa sa'aa giigisseedda.

¹² Kaatii Damask'k'oppe simmeedda wode, yarshshiyaa sa'ay oosettiide poletteeddawaa be"i yarshshiyaa saakko shiik'iide,

¹³ bare s'uuggiyaa yarshshuwaanne bare katsaa yarshshuwaa yarshsheedda. K'ay bare ushshaa yarshshuwaa gusseedda; bare ittippetetsaa yarshshuwaa suutsaakka yarshshiyaa sa'aa bolla c'ac'c'afeedda.

¹⁴ Nahaasiyaa giyaa birataappe ootsiide, Med'ina Godaw dummayi wotseedda yarshshiyaa sa'ay ooratsa yarshshiyaa saappenne Geeshsha Golliyaappe gidduwaan de'ee. Yaatina Akaazi he ec'a yarshshiyaa sa'aa dentsiide, bare oosisseedda ooratsa yarshshiyaa saappe huup'issa baggana wotseedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Akaazi k'eesiyaa Ooriyoona hawaadan yaagiide azazeedda; «Ha wogga ooratsa yarshshiyaa sa'aa wontta s'uuggiyaa yarshshuwaa, omarssi shiishshiyaa katsaa yarshshuwaa, kaatii shiishshiyaa s'uuggiyaa yarshshuwaanne katsaa yarshshuwaa, Asay ubbay shiishshiyaa s'uuggiyaa yarshshuwaa, untuntta katsaa

yarshshuwaanne untuntta ushshaa
 yarshshuwaa yarshshiyaa sa'aa ootsa. Yencko
 nahaasiyaappe med'etteedda yarshshiyaa sa'aa
 taani taw oochchiyaa sa'aa kessana» yaageedda.

¹⁶ K'eesiyaa Ooriyooni Kaatii Akaazi azazeed-
 dawaadan med'd'eedda.

¹⁷ Kaatii Akaazi Geeshsha Golliiyaa gidдон
 go'ettiyaa, nahaasiyaa birataappe med'etteedda
 gaaretuwaa lochcha birataa k'ans's'iidde,
 miyyiyaappe diggiide meec'ettiyaa keretuwaa
 gaaretuwaa bollaappe dentseedda. K'ay Abbaa
 Saaniyaa, Aa zemppisseedda nahaasiyaa
 booratuwaa misiletuwaa bollappe dentsiide,
 shuchchaa baasuwwa bolla wotseedda.

¹⁸ Asoore kaatiyaa diraw, Akaazi bare kawutet-
 saa araataa kase wotsiyaa saappe diggeedda. K'ay
 aappe kase de'eedda kaatetuwwa Med'ina Godaa
 Geeshsha Golliiyaa geliyaa penggiyaa gorddeedda.

¹⁹ Kaatii Akaazi haneedda harabayne I
 ootseeddabay ubbay Yihudaa Kaatetuwwa
 Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

²⁰ Akaazi hayk'k'iidde, bare mayzzan
 gaketeeedda; Daawita Kataman bare mayza
 aawotuwaana moogetteedda. Aa kotan Aa na'ay
 Hizk'k'iyaa kaateteedda.

17

Israa'eeliyaa Kaatiyaa Hossee'a

¹ Yihudaa Kaatii Akaazi kaateteedda tammanne
 laa'entso laytsan, Elah na'ay Hossee'i Israa'eeliyaa

bolla Samaariyaa kataman kaateteedda; I uddup-pun laytsaa kaateteedda.

² Med'ina Godaa sintsan I iitabaa ootseedda; giddooppene aappe kase de'eedda Israa'eeliyaa kaatetuu ootseeddawaa keeshshaa iitaa ootsi-beenna.

³ Asoore Kaatii Shalmman"eeseri yiide, aanana olaa gaketeedda; Hossee'i s'oonettiide, aw giiraa giireedda.

⁴ Shin amareeda laytsaappe simmina, Kaatii Hossee'i Soo'i giyaa Gibs'e kaatiyaw kiitaa yeddiide, barena maaddana mala oochcheedda. Yaatiide kasewaadan Asoore kaatiyaw giiriyaawaa aggi basheedda. Kaatii Shalmman"eeseri hewaa sisiide, Aa oytsiidde, k'asho golliyaa gelisseedda.

Samaariyaa Kunddetsaa

(17:5-41)

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Asoore kaatii Israa'eeliyaa biittaa ubbaa bolla mayyiide, Samaariyaa katamaa dooddeedda; heezzu laytsaa gatseedda.

⁶ Hossee'i kaateteedda udduppuntsa laytsan Asoore kaatii* Samaariyaa katamaa omoodeedda. Israa'eeliyaa asaa akkiide, Asoore gadiyaa afeedda. Hewaappe kaala untuntu hewaa Halaaha kataman, hewaa Meedoonatuwaa katamatuwaan, haratuwaa k'ay Gozaana biittan de'iyaa Haboora Shaafaa matan wotseedda.

⁷ Hawe ubbay haneeddawe, Israa'eeliyaa Asay Med'ina Godaa barenttu S'oossaa bolla,

* **17:6 Asoore kaatii:** I Laa"entso Sarggoona gidennaan aggena.

unttuntu Gibbs'eppe, Gibbs'e kaatiyaa kushiyaappe kesseeddawaa bolla nagaraa ootseedda gaasuwaana. K'ay unttuntu hara s'oossatoo goynniide,

⁸ Med'ina Goday unttuntu sintsaappe laaggiide kesseedda gade asatuu de'eedda de'uwaa wogaa kaalledda gaasuwaana. Hewaa bollakka k'ay Israa'eeliyaa kaatetuu doommeedda iita wogaa kaalledda gaasuwaana.

⁹ Israa'eeliyaa Asay Med'ina Godaa barenttu S'oossaa bolla iitabaa geeman ootseeddino; k'eeri guutsa mootsaappe biide, wogga wolk'k'aama katamaa gakkanaw de'iyaa gishuwaan ubbaan barenttu goynniyaa d'ok'k'a sa'aa med'd'eeddino.

¹⁰ K'ay unttuntu eek'aa shuchchatuwaanne Asheero giyaa s'oossatti misiletuwaa deriyaa huup'iyaa ubbaaninne daashsha mitsaa ubbaa garssan esseeddino.

¹¹ K'aykka unttuntu Med'ina Goday beni unttuntu sintsaappe laaggiide kesseedda gade asatuu ootseeddawaadan, d'ok'k'a sa'aa ubbaan is'aanaa c'uwayeeddino. Unttuntu Med'ina Godaa hank'k'etsiyaa iitabaa ootseeddino.

¹² Med'ina Goday unttunta, «Eek'aw goynnop-pite» gi wotsina, unttuntu eek'aw goynneeddino.

¹³ Med'ina Goday Israa'eeliyaa asaanne Yihudaa asaa bare timbbitiyaa odiyaa ubbatuwaa bag-ganne sas'aani be'iyaa ubbatuwaa baggana, «Hinttena erite! Hinttenttu iita ogiyaappe sim-mite; taani timbbitiyaa odiyaa ta k'oomatuwaa baggana, hinttenttu aawotuu azazettanaadan im-meedda higgayan de'iyaa wogaanne awaayuwaa

ubbaa naagite» yaagi wotseedda.

¹⁴ Shin untunttu sisennan is's'eeddino. Med'ina Godaa barenttu S'oossaa ammanettibeenna barenttu aawotuwaadan morggiyaa miniseeddino.

¹⁵ Untunttu Aa wogaa, I untunttu aawotuwaana c'aak'k'eteedda c'aak'uwaanne Aa seeraa kad'eeddino. Untunttu shufuro eek'atoo goynniide, barenttu huup'iyawukka shufuro gideeddino.

Med'ina Goday untuntta, «Hinttenttu yushshuwaan de'iyaa dere asatuu ootsiyaawaadan ootsoppite» gi wotsina is's'iide, untunttu untunttu de'uwaa wogaa kaalleeddino.

¹⁶ Med'ina Godaa barenttu S'oossaa azazuwaa ubbaa aggi aggeeddino. Maraa malatiyaa, laa"u goynniyaa misiletuwaanne Asheero giyaa s'oossatuu misiliyaa med'd'eeddino. Saluwaan de'iyaa s'oolinttiyaa ubbaw goynneeddinonne Ba'aala giyaa eek'aw ootseeddino.

¹⁷ Untunttu barenttu attuma naanaanne mac'c'a naanaa taman s'uuggiide yarshsheeddino. Kaayiyaawaanne moyttilliyaa haasayissiyaawaa doyeeddino. Hewaadan iitabaa ootsanaw barenttu huup'iyaa zal"iide, Med'ina Godaa hank'k'etseeddino.

¹⁸ Hewaa diraw, Med'ina Goday Israa'eeliyaa asaa loytsi hank'k'etteedda; untuntta bare sintsaappe diggeedda. Yihudaa zariyaa s'alalay atteedda.

¹⁹ Shin Yihudaa asatuukka Med'ina Godaa barenttu S'oossaa azazuwaa naagibeykkino; untunttu Israa'eeliyaa Asay doommeedda de'uwaa wogaa kaalleeddino.

20 Hewaa gaasuwaan Med'ina Goday Israa'eeliyaa zeretsaa ubbaa aggi basheedda. I untunttu tuggayiide, bare sintsaappe diggana gakkanaw, untuntta bonk'k'iyaawanttu kushiyan yeggi basheedda.

21 Med'ina Goday Israa'eeliyaa asaa Daawita zeretsatuwaa kawutetsaappe beni shaakkeedda wode, Israa'eeliyaa Asay Nabaas'a na'aa Iyorbbaama barenttoo kaateyeeddino. Hewaappe guyyiyaan, Israa'eeliyaa Asay Med'ina Godaa kaallennaadan Iyorbbaami diggeedda; I untuntta wolk'k'aama nagaraa oosisseedda.

22-23 Med'ina Goday timbbitiyaa odiyaa bare k'oomatuwaa ubbatuwaa baggana kase odi wotseeddawaadan, bare sintsaappe diggana gakkanaw, Israa'eeliyaa Asay Iyorbbaami ootseedda nagaraa ubbaa ootseedda. Hewaa diraw, Israa'eeliyaa Asay barenttu yeletteedda gadiyaappe omoodettiide, Asoore gadiyaa beeddino; untunttu hanno gakkanaasikka yaan de'iino.

Asooretuu Israa'eeliyaa Gadiyaan Utteeddino

24 Hewaappe guyyiyaan, Asoore kaatii Baabloone biittan de'iyaa Kuuta, Iiwa, Hamaatanne Safariwayma geetettiyaa katamatuwaan de'iyaa asaa ahiide Israa'eeliyaa asaa sa'aan Samaariyaa katamatuwaan wotseedda. Untunttu he katamatuwaa laattiide, untunttun de'eeddino.

25 Untunttu koyro yaan de'ussaa doommeedda wode, Med'ina Godaw goynnibeeykkino. Hewaa gaasuwaan Med'ina Goday untunttu gidido gaammotuwaa yeddeedda; gaammotuu

unttuntu giddoppe amareedawantta
mentsereetsiide wod'eeddino.

²⁶ Yaatina Asoore kaatiyaa, «Neeni dentsa afaade Samaariyaa katamatuwaan wotseedda Asay he biittaa s'oossaa wogaa erenna. Erennawaa gaasuwaan I unttunta mentsereetsi wod'iyaa gaam-motuwaa unttuntu bolla yeddeedda» yaagiide odeeddino.

²⁷ Asoore kaatii, «Hinttenttu Samaariyaappe omoodiide aheedda k'eesetuwaappe ittuwaa zaariide, yaa yeddite. I yaan de'iide, he biittaa s'oossaa wogaa unttunta tamarisso» yaagiide azazeedda.

²⁸ Hewaa diraw, Samaariyaappe omoodiide afeedda k'eesetuwaappe ittuu Beeteelen de'anaw yeedda; Med'ina Godaw goynniyaa wogaa unt-tunta tamarisseedda.

²⁹ Gidooppenne Samaariyaa yiide utteedda Asay barew goynniyaa eek'aa misiletuwaa bare de'iyaa sa'aan de'iyaa sa'aan med'd'eedda. Samaariyaa Asay kees's'eedda goynniyaa d'ok'k'a gishuwaan wotseedda.

³⁰ Hewaa maaran Baabloone Asay Sukkoti-Banooba giyaa eek'aa misiletuwaa med'd'eedda. Kuuta Asay Nerggaala giyaa eek'aa misiletuwaa med'd'eedda. Hamaata Asay k'ay Ishiima giyaa eek'aa misiletuwaa med'd'eedda.

³¹ Iiwa Asay Nibihaazanne Tarttaak'a geetettiyaa d'amaashatuwaa misiletuwaa med'd'eedda. Safariwayma Asay k'ay Adiraameleekanne Anaameleka geetettiyaa barenttu s'oossatoo barenttu naanaa taman s'uuggiide yarshsheedda.

³² Unttuntu Med'ina Godaw yayyeeddino; shin barenttu giddoppe dumma dumma asaa dooriide, yarshshiyaa d'ok'k'a gishuwaan k'eesatuwaa ootsiide suntseeddino.

³³ Unttuntu Med'ina Godaw yayyeeddino; shin barenttu yeedda biittaa biittaa asaa meeziyaa kaalliide, barenttu s'oossatookka goynnneeddino.

³⁴ Unttuntu hachche gakkanaasikka kase barenttu meeziyaadan ootsiino.

Unttuntu tumuppe Med'ina Godaw yayyikkino woy Med'ina Goday Israa'eeliyaa giide suntseedda Yaak'ooba zeretsaw immeedda awaayuwaanne wogaa, higgiaanne azazuwaa naagikkino.

³⁵ Med'ina Goday Israa'eeliyaa asaana beni c'aak'k'eteedda wode, unttunta hawaadan yaagiide azazeedda; «Hara s'oossatoo goynnoppite; untunttoo gulbbatoppite; untunttoo ootsoppite woy untunttoo yarshshoppite.

³⁶ Shin Gibs'eppe hinttentta bare wolk'k'aama wolk'k'aaninne bare mic'eteedda kushiyan kesseedda Med'ina Godaw ootsite; aw gulbbatite; aw yarshshuwaa yarshshite.

³⁷ Taani Med'ina Goday hinttenttoo s'aafeedda awaayuwaanne wogaa, higgiaanne azazuwaa ubbaa wode naagite; hara s'oossatoo goynnoppite.

³⁸ Taani hinttenana c'aak'k'eteedda c'aak'uwa dogoppite; hara s'oossatookka goynnoppite.

³⁹ Hewaa aggiide, Med'ina Godaw hinttenttu S'oossaw goynnite. Hinttenttu morkkatuwaa ub-

baappe hinttentta ashshanawe taana» yaagiide azazeedda.

⁴⁰ Unttuntu aw eeno geennan is's'iide, kase barenttu doyaakka bak'k'i oyk'k'eeddino.

⁴¹ He asatuu Med'ina Godaw yayyiiddekka, itti baggana barenttu eek'aa misiletoo goynniino. Hachche gakkanaasikka untuntu zeretsay untuntu aawotuu goynniyaawaadan goynniidde de'ee.

Yihudaa Kawutetsaa

18

(18:1–25:30)

Hizk'k'iyaasaappe Iyoosiyaasa Gakanaw
(18:1–21:26)

¹ Elah na'ay Hoosee'i Israa'eelan kaateteedda heezzentso laytsan Yihudaa Kaatiyaa Akaaza na'ay Hizk'k'iyaase kaateteedda.

² I kaatetiya wode laytsay aw laatamanne ichchesha; Yerusaalamen I laatamanne uddup-pun laytsaa kaateteedda. Aa aati suntsay Abii geetettee; Iza Zakkaraasa naatto.

³ Aa mayza aawuwaa Daawite ootseed-dawaadan, Hizk'k'iyaasikka Med'ina Godaa sintsan suurebaa ootseedda.

⁴ Asay goynniyaa d'ok'k'a sa'aa I diggeedda. Eek'aa tuussatuwaa mentsereetseedda. Asheero giyaa s'oossatti misiliyaa k'ans's'i oleedda. K'ay Muse nahaasiyaappe med'd'eedda shooshshaakka mentsereetseedda. Ayaw gooppe, he wodii gakkanawukka Israa'eeliyaa Asay aw

is'aanaa c'uwayiidde takkeedda. He shooshshaa suntsay Nehushttaana.

⁵ Hizk'k'iyaase Med'ina Godaa Israa'eeliyaa S'oossaa ammaneedda; Yihudaa kaatetuwaa ubbaa gidдон Aa mala kaatii aappe kase gidina, aappe guyye gidina beettibeenna.

⁶ Ayaw gooppe, Med'ina Godaw I amaneteedda; Med'ina Godaa kaalliyaawaa aggibeenna; Med'ina Goday Musa azazeedda azazuwaa naageedda.

⁷ Med'ina Goday aanana ittippe gideedda; yaatina I ootsiyaabay ubbay aw injjeteedda. I Asoore kaatiyaa bolla makkaleedda; aw moodettenaan is's'eedda.

⁸ I Piliss's'eema asaanna oleteedda; k'eri guutsa mootsaappe biide, wogga wolk'k'aama katamaa gakkanaw, Gaazaakka Aa yuushshuwaan de'iyaa biittatuukka attenan untuntu de'iyaa sa'aa ubbaa s'ooneedda.

⁹ Kaatii Hizk'k'iyaase kaateteedda oyddentso laytsan, Elah na'ay Israa'eeliyaa Kaatii Hoshee'i kaateteedda laappuntsa laytsan, Asoore Kaatii Salman'eeseeri Israa'eeliyaa bolla metuwaa gatsanaw dooddeedda; Samaariyaa katamaakka dooddeedda.

¹⁰ Heezzentso laytsi Sooriyaa Asay Samaariyaa katamaa s'ooneedda. Yaatina Hizk'k'iyaase kaateteedda usuppuntsa laytsan, Israa'eeliyaa kaatii Hosee'i kaateteedda udduppuntsa laytsan, Samaariyaa katamay s'oonetteedda.

¹¹ Asoore kaatii Israa'eeliyaa asaa Asoore gadiyaa afeedda. Hewaappe kaala

unttunta hewaa Halaaha kataman, hewaa Meedoonatuwaa kataman, haratuwaa k'ay Gozaana biittan de'iyaa Haboora Shaafaa ellekka wotseedda.

¹² Hawe haneeddawe untuntu Med'ina Godaw barenttu S'oossaw azazettenan is's'iide, Med'ina Godaa k'aalaa c'aak'uwaa, Med'ina Godaa k'oomay Muse azazeedda azazuwaa ubbaa mentseedda gaasuwaana. Untuntu Aa azazuwaa sisanawukka azazettanawukka koyibeeykkino.

*Asooretuu Yerusaalame Olanaw Naasseeddino
(2 Od. 32:1-19; Isa. 36:1-22)*

¹³ Kaatii Hizk'k'iyaaase kaateteedda tammanne oyddentso laytsan, Asoore Kaatii Sanaakireebe gimbbettu utteedda Yihudaa katamatuwaa ubbaa olettiide oyk'k'eedda.

¹⁴ Yaatina Yihudaa Kaatii Hizk'k'iyaaase Laakisha kataman de'iyaa Asoore Kaatiyaa Sanaakireemaw kiitaa yeddiide, «Taani bayzzaad. Hayyanaa ta biittaa yeddaade kesa. Neeni taana oochcheeddawaa ayaanne ta immana» yaageedda.

Asoore kaatii Yihudaa Kaatiyaa Hizk'k'iyaaasa, «Neeni tammu sha"a kiilo giraame biraanne itti sha"a kiilo giraame work'k'aa taw yedda» yaageedda.

¹⁵ Hizk'k'iyaaase Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaaninne kaatiyaa golliyaa miishshaa minjjiyaasan de'eedda biraa ubbaa aw yeddeedda.

¹⁶ He wode Yihudaa Kaatii Hizk'k'iyaaase Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa penggiyaa

sank'k'atuwaa mayyi utteedda work'k'aanne k'ay I bare huup'iyaw he pengge k'osiletsatuwaa mayzzi wotseedda work'k'aa pok'k'i k'aariide, Asoore kaatiyaw yeddeedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan, Asoore kaatii heezzu olaa gadaawatuwaa c'ora olanchchatuwaanna Laakisha giyaa katamaappe Kaatiyaa Hizk'k'iyaasakko Yerusaalame yeddeedda. Unttuntu biide, Yerusaalame gakkeeddino; Mayuwaa Meec'c'iyawaa Gade afiyaa ogiyaappe k'ommo baggana de'iyaa, dagatteedda haatsay goggiyaa shiik'eedda haatsaa miyiyaan ek'k'eeddinno.

¹⁸ Yaatiide unttuntu kaatiyaa s'eeseeddino. Hilk'k'iyaa na'ay kaatiyaa gollen aawotiyaa Eliyaak'iime, waanna s'aafii Sheebininne Asaafa na'ay taarikiyaa s'aafiyaa Yo'aahi aakko kare keseeddino.

¹⁹ Asooretuu gadaaway unttunta, «Hizk'k'iyaasaw hawaadan yaagiide odite; «Asoore kaatii, wolk'k'aamay neena hawaadan yaagee; Neeni hawaa keena ayan ammanettaad?»

²⁰ Neeni c'oo mela, «Olaa olettanaw taw aad'd'eeda erayenne wolk'k'ayenne de'ee» yaagaasa. Shin neeni oonan ammanettaade ta bolla hawaa makkalaadii?

²¹ Neeni Gibbs'e kaatiyaa maaddana gaade k'oppeeddawaa gidoope, me"eedda mak'k'aa gatiman guufetiyaa asaa mala. Ayaw gooppe, gatimay me"ina, pinc'c'uu kushiya c'addeenne maduns's'isee. Gibbs'e Kaatii barenan ammanettiyaa asaa ubbaw hewaa mala.

²² «Shin neeni taw, «Nuuni Med'ina Godan nu S'oossan ammanetteetto» yaagooppe,

Hizk'k'iyaaase Yihudaa asaanne Yerusaalame asaa, «Hintte Yerusaalamen de'iyaa yarshshiyaa sa'aan goynnaw koshshe» giide, aw goynniyaa d'ok'k'a sa'atuwaanne yarshshuwaa sa'aa diggeedda S'oossaa I gidennee?

23 «Ane ha"i haaya! Ta godaa Asoore kaatiyaanna naasetta. Neeni togganaw danddayiyaa, gidiyaa asaa demmooppe, laa"u sha"a paratuwaa taani new immana.

24 Neeni Gibs'etu paraa asatuwaana paraa gaaretuwaa taw yeddana gaade ammanooppenne, ta godaa olanchchatuu kaappatuwaappe itti laafiyaawaakka zaaranaw danddayakka.

25 Hewaa bollakka k'ay, taani ha"i tumu Med'ina Godaa azazuu baynnan ha biittaa d'ayssanaw kessaaditaa? Med'ina Goday bare huup'iyaw taana, neerekka, he biittaa baade, olaade bayzza yaagiide odeedda yaagee yaagite» yaageedda.

26 Hewaappe guyyiyaan, Hilk'k'iyaa na'ay Eliyaak'iime, Sheebininne Yo'aahi Asooretuu gadaawaa hawaadan yaageeddino; «Nuuni birshshetsaa eriyaa diraw, hayyanaa neeni nuw ne k'oomatoo Sooriyaa k'aalan oda. Dirssaa gimbbiyaa huup'iyaan de'iyaa Asay sisenna mala, Ibraawetso k'aalan nuw odoppa» yaageeddino.

27 Shin gadaaway zaaretsiide, «Ha k'aalatuwaa taani hinttewunne hinttenttu godaa s'alalaw odanaw taana ta goday kiitteeddeeyye? Hinttenttunna ittippe barenttu shi'aa maanawunne barenttu sheeshshaa ushanaw de'iyaa, ha dirssaa gimbbiyaa bolla utteedda

asaana ubbaw odanaassa gidenneeyye?»
yaageedda.

²⁸ Hewaappe guyyiyaan, Asooretuu gadaaway denddi ek'k'iide, bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, Ibraawetso k'aalan hawaadan yaageedda; «Asoore kaatii wolk'k'aamay hinttentta giyaawaa sisite!

²⁹ Kaatii hinttentta hawaadan yaagee; «Hizk'k'iaasi hinttentta c'immoppo; ayaw gooppe, I hinttentta ta kushiyaappe wotsi akkanaw danddayenna.

³⁰ I hinttentta, Med'ina Goday tuma nuuna ashshanawaa; ha katamaykka Asoore kaatiyaa kushiyan gelenna» yaagiide hinttentta Med'ina Godan ammansoppo» yaagee.

³¹ «Ee, hinttenttu Hizk'k'iaase odiyaawaa sisoppite. Asoore kaatii hinttentta, «Taananna sigettite; haa taakko kesite. Yaatooppe hinttenttu ubbaykka hinttenttu woyniyaa teeraappenne hinttenttu balasiyaa teeraappe miishshana; hinttenttu bookkeedda ollaappekka haatsaa ushishshana.

³² Hewaappe guyyiyaan, taani yaade, hinttentta hinttenttu biittaa malatiyaa gadiyaa akkaade afana. He biittay katsayenne woyniyaa eessaa ukitsayenne woyniyaa ataakilttii kumeedda biittaa; wogarayenne matsaa eessayenne kumeedda biittaa. Hinttenttu taw azazettooppe, pas'a de'ana; hayk'k'ikkita» yaagee.

«Hizk'k'iaase hinttentta, «Med'ina Goday nuuna ashshana» yaagiide c'immiyaawaa sisoppite.

³³ Ayihuda gidenna asaa s'oossatuwaappe bare biittaa Asoore kaatiyaa kushiyaappe ashsheeda s'oossi de'iyye?

³⁴ Hamaata s'oossatuunne Arifaade s'oossatuu hak'an de'iinoo? Safariwayma, Henaa'anne Iiwa s'oossatuu hak'an de'iinoo? Unttuntu Samaariyaa ta kushiyaappe wotsi akkeeddino?

³⁵ Ha biittatuwaa s'oossatuwaa ubbaa gidдон bare biittaa ta kushiyaappe ayaa s'oossi ashsheedawaa shin, Med'ina Goday Yersaalame ta kushiyaappe ashshanee?» yaageedda.

³⁶ Shin Asay itti k'aalanne aw wurissenaan c'o"u geedda. Ayaw gooppe, kaatii unttunta, «Aw ayinne zaariide odoppite» yaagi wotseedda.

³⁷ Hewaappe guyyiyaan, Hilk'k'iyaa na'ay kaatiyaa gollen aawotiyaa Eliyaak'iime, waanna s'aafii Sheebininne taarikiyaa s'aafii Asaafa na'ay Yo'aahi barenttu mayuwaa peed'iide, Hizk'k'iyaasakko beeddino; Asooretuu gadaaway geeddawaa ubbaa aw odeeddino.

19

Kaatii Hizk'k'iyaase Isiyaasa Zoriyaa Oochcheedda
(Isa. 37:1-7)

¹ Kaatii Hizk'k'iyaase hewaa siseedda wode, bare mayuwaa peed'iide waaruwaa mayyiide, Med'ina Godaa Geeshsha Golliyyaa geleedda.

² Kaatiyaa gollen aawotiyaa Eliyaak'iime, waanna s'aafii Sheebininne kaaletsiyaa k'eesatuu waaruwaa mayyiide, Amoos'a na'aa timbbitiyaa odiyaa Isiyaasakko baana mala kiitteedda.

³ Unttuntu Isiyaasakko biide, «Hizk'k'iyaase hawaadan yaagee; «Hachchi gallassay meto gallassaa, seera gallassanne yeella gallassaa. Hewekka na'ai yelettanaw wodii gakkina,

bannikkaade yelanaw mishiratiw wolk'k'ay d'ayiyaawaa mala.

⁴ De'uwaa Med'ina Godaa shek'k'anaadan, Aa goday, Asoore kaatii, kiitteedda gadaawaa k'aalaa ubbaa Med'ina Goday, ne S'oossay sisennan aggena. K'ay Med'ina Goday, ne S'oossay he siseedda boriyaa k'aalaa gaasuwan Aa murennan aggenna. Hewaa diraw, nu asaa gidдон palahi attanawanttoo woossa!› yaagee› yaageeddino.

⁵ Kaatiyaa Hizk'k'iyaa k'oomatuu Isiyaasakko yeedda wode,

⁶ Isiyaasi untuntta hawaadan yaageedda; «Hinttenttu godaw hawaadan yaagiide odite; Med'ina Goday neena, «Asoore kaatiyaa k'oomatuu taana shek'ishshin, neeni siseedda shek'k'aa k'aalaw yayyoppa.

⁷ Be'a, oduwaa sisiide, I bare gadiyaa simmana mala, taani Aa gidдон iita ayaanaa wot-sana. Yaataade I bare gadiyaa biide, yaan mashshaan hayk'k'anaadan taani Aa ootsana» yaagee› yaagite› yaageedda.

*Asooratu Hara Naasiyaa Naasseeddino
(Isa. 37:8-20)*

⁸ Asoore kaatii Laakisha katamaappe denddiide bi kichcheeddawaa Asooretuu gadaaway sisiide, guyye simmeedda. Kaatii Liibina kataman olet-tiyaawaa demmeedda.

⁹ Kaatii Sanaakireeme, «Top'p'iyaa Kaatii Tirihaak'i neena olanaw yeedda» yaagiyaa oduwaa siseedda. Hizk'k'iyaa hawaadan yaagiide kiitteedda;

¹⁰ «Yihudaa Kaatiyaa Hizk'k'iyaasaa, neeni amanettiyyaa S'oossay neena, «Yerusaalame Asoore kaatiyaa kushiyan gelenna» yaagiide c'immoppo.

¹¹ Be'a, Asoore kaatetuu biittatuwaa ubbaa mule d'ayssiide, untuntu ootseeddawaa neeni sisaadda. Yaatina neeni attay?

¹² Beni ta mayza aawotuu bayzzedda biittatuwaa s'oossatuu, hewantunne Gozaana, Kaaraanenne Res'eefa biittatuwaa s'oossatuunne Talassaraan de'iyaa Edene asaa s'oossatuu he biittatuwaa bashshaappe ashsheeddino?

¹³ Hamaata kaatii, Arifaade kaatii, Safariwayma kaatii, Henaa'a kaatiinne liwa kaatii hak'an de'iino?» yaagiide kiiteedda.

¹⁴ Hizk'k'iyaase dabddaabbiiyaa akkiyyeedda asatuwaappe akkiide nabbabeedda. Dabddaabbiiyaa Med'ina Godaa Geeshsha Golliiyaa akkiifiide, Med'ina Godaa sintsan mic'c'eedda.

¹⁵ Yaatiide Med'ina Godaa hawaadan yaagiide woosseedda; «Abeet Med'ina Godaw, kiruubetuwaappe gidduwaan uttiyaa Israa'eeliyaa S'oossaw, sa'aa kawutetsatuu ubbaa bolla ne s'alalay S'oossaa. Saluwaanne sa'aa neeni med'd'aadda.

¹⁶ Abeet Med'ina Godaw, ne haytsa haa yeggaade sisa. Abeet Med'ina Godaw, ne ayfiyaa pokaade s'eella. Neena, de'uwwaa S'oossaa shek'k'anaw Sanaakireeme kiiteedda k'aalaa sisa.

¹⁷ Abeet Med'ina Godaw, Asoore biittaa kaatetuu kawutetsatuwaanne untuntu biittaa bayzzeddawe ee tuma.

18 Unttuntu s'oossatuwaa taman s'uuggi d'aysseeddino; ayaw gooppe, unttuntu s'oossatuu wonikka asaa kushii massiide kesseedda mitsaanne shuchchaanne gidiyaa diraw, tumu s'oossatuwaa gidikkino; hewaa diraw, unttuntu untunta d'aysseeddino.

19 Abeet Med'ina Godaw, ne s'alalay S'oossaa gidiyawaa sa'aa kawutetsatuu ubbay erana mala, ha'i simmi, Med'ina Godaw, nu S'oossaw, neeni nuuna Aa kushiyaappe wotsa akka!» yaagiide woosseedda.

Isiyaasi Kaatiyaw Yeddeedda Kiitaa
(Isa. 37:21-38)

20 Hewaappe guyyiyaan, Amoos'a na'ay Isiyaasi Hizk'k'iyasaw hawaadan yaagiide kiiteedda; «Med'ina Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Neni Asoore Kaatiyaa Sanaakireema gaasuwaan taana woosseedda woosaa sisaad» yaagee.

21 Med'ina Goday Sanaakireebawaa hawaadan yaagiide haasayee;

« «S'iyoonen de'iyaa wodoratta neena kad'aw;
Yerusaalame wodoratta bare huup'iyaa
k'aatsaadde,
neena k'osaw.

22 « «Neni shek'k'eeddawenne
toochcheeddawe oonee?

Neni izi bollan ne k'aalaa
d'ok'k'u ootsaade haasayaaddii?

K'ay otoruwaan oona
d'ok'k'u gaade s'eellaaddii?

Hewaa neeni ootseeddawe ta bollana,
Israa'eeliyaa Geeshsha bollana gidennee!

- 23 Neeni kiitteedda asatuwaa baggana,
 Med'ina Godaa shek'k'aadda.
 K'ay hawaadan yaagaadda;
 «Taani taw de'iyaa c'ora paraa gaaretuwaan
 d'ok'k'a deretuwaa huup'iyaa,
 Liibaanoosa Deriyaa kiikiyaa kessaad.
 Ubbaappe aduk'k'iyaa zigatuwaanne,
 ubbaappe lo"iyaa s'idetuwaa k'ans's'aad.
 Taani aw wurssetsa gas'aanne
 lo"o wora gakkaad.
- 24 Taani allaga biittatuunne haatsaa ollatuwaa
 bookkaade,
 haatsaa untuntuppe ushaad.
 Gibbs'e biittan goggiyaa haatsaa ubbaa
 taani ta gediya gomppan yed'd'aade melis-
 saad» yaagaadda.
- 25 «Daro wodiyaappe kase neeni
 gimbbetteedda katamatuwaa k'ok'k'ofaade,
 Shuchchaa keelaa kessana mala,
 taani k'ofaa k'achcha wotseeddawaa neeni
 erabeykkii?
 Taani ha"i poliyaa halchchotuwaa
 beni halchcha wotsaad.
- 26 Hewaa diraw, untuntu asaw wolk'k'ay is's'ina,
 Untuntu kawusheeddinonne yeellateed-
 dino.
 Untuntu gade maataa mala;
 goshshan doliyaa c'arshshaa mala.
 Untuntu golliyaa huup'iyaan mokkiyaa
 sharafaadaaninne
 ka'ennan de'ishshin, leegii meedda
 katsaadan haneeddino.

27 «Shin neeni uttiyaasaa,
kesiyaasaa, geliyaasaanne
ta bolla neeni hank'k'etteedda hank'k'uwaa
taani eray.

28 Neeni ta bolla hank'k'etteedda dirawunne,
ne otoruwaakka taani siseedda diraw,
Taani ne siid'iyaan ta dafuwaa aatsana;
ne doonaankka ta bis'aalaa barssana.
Yaataade ne yeedda ogiyaanna taani neena guyye
zaarana»
yaagee» yaageedda.

29 Hewaappe guyyiyaan, Isiyaasi Kaatiyaa
Hizk'k'iyaasa hawaadan yaageedda; «Hawe
polettanaw new malaatay hawaa: Ha laytsi
hinttenttu zerennan doliyaa katsaa maana;
laytsi k'ay ha laytsi mokkeeddawaa azabbaa
maana. Shin kaala laytsi hinttenttu hinttenttu
huup'iyaw zeritenne k'oyc'c'ite; woyniyaa
turaakka tokkitenne Aa teeraa miite.

30 Yihudaa asaa atetsatuu s'ap'uwaa duge yeddi-
ide, bollan ayfiyaa ayfiyaa mitsaa mala gidana.

31 Ayaw gooppe, wuriidde atteedawanttu
Yerusaalameppe, palaheeddawanttukka
S'iyooneppe kessana. Ubbaappe Wolk'k'aama
Med'ina Godaa mishuu hewaa ootsiide polana.

32 «Hewaa diraw, Asoore kawuwaa Med'ina Go-
day hawaadan yaagee; «Asoore kaatii ha kata-
maa gelenna; woy hawaan bare wonddaafiyaan
dukkenna. I bare gondalliyyaa oyk'k'iide, ha
katamaa sintsa aad'd'enna; woy k'ay katamaa yu-
ushshuwaa biittaa dooriyaan direnna.

33 Asoore kaatii bare yeedda ogiyaanna guyye
simmana; I ha katamaa gelenna. Taani Med'ina
Goday hawaa odaaddi.

³⁴ Taani ta bonchchuwaa dirawunne ta k'oomaa Daawita diraw, ha katamaa boshissenaan ashsha akkana» yaagee» yaageedda.

³⁵ He gallassi k'amma Med'ina Godaa ki-itanchchay kesiide, Asoore Asay dunkkaaneedda sa'aan itti s'eetanne hosppun tammanne ichcheshu sha"a attuma asaa wod'eedda. Yaatina Asay wontta denddiide be'iyaa wode, hayk'k'eedda asaa anhay hewan kumeedda.

³⁶ Hewaa diraw, Asoore Kaatii Sanaakireeme denddiide, guyye simmi biide, Nanawe kataman utteedda.

³⁷ Itti gallassi Sanaakireeme bare s'oossaa Nisirooka Eek'aa Gollen goynniidde de'ishshin, Aa naanay Adiraameleekinne Sar"ees'eri mashshaan Aa wod'eeddino. Araaraate giyaa gadiyaa bak'attedino. Aa na'ay Asaarihi-Hadon Aa sa'aan kawuteedda.

20

Kaatii Hizk'k'iyaase Harggiide Pas'eedda

(2 Od. 32:24-26; Isa. 38:1-8, 21-22)

¹ He wode Kaatii Hizk'k'iyaase harggiide, hayana mateedda. Yaan de'ishshin Amoos'a na'ay timbbitiyaa odiiyaa Isiyaasi aakko biide, «Med'ina Goday neena, «Neeni hayk'k'aasappe attina pas'akka; hewaa diraw, ne golliiyaa giigissa» yaagee» yaageedda.

² Hizk'k'iyaase godaakko simmi gisiide, Med'ina Godaa woossiide,

³ «Abeet Med'ina Godaw, taani ne sintsan tumatetsaaninne kumentsaa wozanaan hametteeddawaanne k'ay neena nashechchiyaawaa ootseeddawaa taw neeni hassayana mala,

taani neena woossay» yaagiide woosseedda. Hizk'k'iyaase loytsi seeletiide yEEKkeedda.

⁴ Isiyaasi kaatiyaa sintsaappe kesseedda; kaatiyaa golliyaa dabaabaappe aad'd'iidde bi kichchennan de'ishshin, Med'ina Godaa k'aalay hawaadan yaagiidde, aakko yeedda,

⁵ «Guyye simmaade baade ta asaa kaaletsiyaa Hizk'k'iyaasaw hawaadan yaagaadde oda; «Med'ina Goday, ne mayza aawuwaa Daawita S'oossay hawaadan yaagee: «Taani ne woosaa sisaad; ne afotsaakka be'aaddi. Taani neena patsana; heezzu gallassaappe guyyiyaan, neeni pude Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa baana.

⁶ Ne laytsaa bolla taani new tammanne ichcheshu laytsaa gujjana. Taani neenanne ha katamaanne Asoore biittaa kaatiyaa kushiyaappe ashshana. Taani ta bonchchuwaa dirawunne ta k'oomaa Daawita diraw, ha katamaw olettaade ashshana» yaagee» yaaga» yaageedda.

⁷ Hewaappe guyyiyaan Isiyaasi, «Balasiyaa teeraa daas's'iide, Aa gaafuwaa bolla wotsite. Yaatooppe I pas'anawaa» yaageedda.

⁸ Hizk'k'iyaase Isiyyaasa, «Med'ina Goday taana patsanawoonne taani heezzentso gallassi Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa pude baanawoo malaatay ayee?» yaagiide oochcheedda.

⁹ Isiyaasi, «Med'ina Goday bare geedda k'aalaa polanaw new Med'inaa Goday malaataa immana. Simmi neeni hawaappe hak'awaa dooray? Hawe kuway tammu tangguwaa sintsaw baanawaa doorayyye, tammu tangguwaa hawaappe guyye simmanaa dooray?» yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Yaatina Hizk'k'iyaaase Aa, «Kuway sintasaw baanawe metenna; hewaappe kuway guyye simmanaadan kiiteta» yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan, timbbitiyaa odiyaa Isiyaasi Med'ina Godaa woosseedda; Med'ina Goday Kaatii Akaazi gimbbissiide detsatuwaa kuwayeedda kuwaa tammu detsatuwaa he saappe guyye zaareedda.

*Baablooneppe Kiitettiide Yeedda Asatuwaa
(Isa. 39:1-8)*

¹² He wode Baladaana na'ay, Baabloone Kaatii, Marodaaki Baladaani Hizk'k'iyaaase harggeeddawaa siseedda diraw, dabddaabbiyaanne imotaa Hizk'k'iyasaw yeddeedda.

¹³ Hizk'k'iyaaase kiitettiide yeedda asatuwaa mokkeedda. Yaatiide bare miishshaa minjjiyaa gollen de'iyaa biraa, work'k'aa, sawuwaa, al'o zayitiyaa, bare olaa miishshaanne bare miishshaa minjjiyaa gollen de'iyawaa ubbaa untuntta besseedda. Bare son woy bare kawutetsaa gidдон de'iyawaa ubbaappe Hizk'k'iyaaase untuntta bessenaan aggeedabay ayaynne baawa.

¹⁴ Hewaappe guyyiyaan, timbbitiyaa odiyaa Isiyaasi Kaatiyaa Hizk'k'iyasakko yiide, «Ha asatuu waageeddino? Untuntu hak'appe yeeddino?» yaagiide oochcheedda.

Hizk'k'iyaaase, «Untuntu taakko haakko gadiyaappe, Baablooneppe yeeddino» yaageedda.

¹⁵ Isiyaasi k'aykka, «Untuntu ne son ayaa ayaa be'eeddino?» yaageedda.

Hizk'k'iyaaase, «Unttuntu ta son de'iyaa ub-babaa be'eeddino; ta miishshaa minjjiyaa gollen de'iyaa baappe taani untunta bessabeennabay ayaynne baawa» yaageedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, Isiyaasi Hizk'k'iyaaasa, «Med'ina Goday giyaawaa sisa.

¹⁷ Med'inaa Goday hawaadan yaagee: «Ne kaatiyaa gollen de'iyaa bay ubbabaynne ne mayza aawotuu hachche gakkanaw shiishsheeddabay ubbabay mule omoodettiide, Baabloone gadiyaa baana gallassatuu yaana; aappe ayaynne attena.

¹⁸ K'ay new yelettanawaa, ne ashonne su-utsanne gidiyaa ne attuma zaratuwaappekka omoodettiide baana; Baabloone kaatiyaa gollen goyretiide ootsana» yaagee» yaageedda.

¹⁹ Hizk'k'iyaaase zaariide, «Neeni odeedda Med'ina Godaa k'aalay lo"a» yaageedda. Ayaw gooppe, Hizk'k'iyaaase, «Taani de'eedda laytsan saruunne woppay de'anawaa gidennee» yaagiide k'oppeedda.

Hizk'k'iyaaasa Hayk'k'uwaa
(2 Od. 32:32-33)

²⁰ Hizk'k'iyaaase haneedda harabay, Aa minotet-saynne haatsaa zeeriide, biittaa gidduwaanna waaruwaan katamaa I gelisseeddabay Yihudaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti ut-teedda.

²¹ Hizk'k'iyaaase hayk'k'iidde, bare mayzzan gaketeedda; Aa koshiyan Aa na'ay Minaase kaate-teedda.

21

Yihudaa Kaatiyaa Minaasa

(2 Od. 33:1-20)

¹ Minaase kaatetiyaa wode laytsay aw tammanne laa"aa; I Yerusaalamen ishatamanne ichcheshu laytsaa kaateteedda. Aa aati suntsay Hefis's'iibo.

² Med'ina Goday Israa'eeliyaa asaa sintsaappe laaggiide kesseedda asatuwaa de'uwaa wogaa, he sheneyiyaawaa k'ulliide, Minaase Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda.

³ Aa aawuu Hizk'k'iyaaase laaleedda, goynniyaa d'ok'k'a sa'aa I zaaretsiide kees's'eedda; Israa'eeliyaa Kaatii Akaabi ootseeddawaadan, Ba'aala giyaa s'oossaw yarshshiyaa sa'atuwaanne Asheero giyaa s'oossatti misiletuwaa med'd'eedda. K'ay saluwaa s'oolintteto ubbawukka goynneeddanne untunttoo ootseedda.

⁴ Med'ina Goday kase, «Taani ta suntsaa Yerusaalamen s'eesissana» yaagi wotseedda Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan hara s'oossatoo yarshshiyaa sa'aa giigisseedda.

⁵ Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan de'iyaa laa"u dabaabatuwaan saluwaa s'oolintteto ubbaw yarshshiyaa sa'aa giigisseedda.

⁶ Bare yeledda na'aa taman s'uuggiide yarshsheedda. I bare huup'iyawukka bitiyaawaanne muruniyaawaa gidiide, shareechotuwaanne moyttilliyaa haasayissiyaawantta zoriyaa oochcheedda. Med'ina Godaa sintsan daro iitabaa ootsiidde, Aa hank'k'etseedda.

⁷ Asheero giyaa s'oossatti misiliyaa, masetti kesseeddawaa ahiide, Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa giddon esseedda. He Geeshsha Gollii, Med'ina Goday Daawitanne Aa na'aa Solomona, «Israa'eeliyaa zariyaa ubbaa giddoppe taani dooreedda ha Geeshsha Golliyaaninne Yerusaalamen taani ta suntsaa med'inaw s'eesissana.

⁸ Israa'eeliyaa asaa taani azazeedda azazuwaa ubbaanne ta k'oomay Muse untunttoo immeedda higgiiyaa ubbaa naagiide ootsooppe, taani untunttu mayza aawaatoo immeedda gadiyaappe untuntta dentsaade toyilaykke» yaageedda.

⁹ Shin Asay sisennan is's'eedda. Med'ina Godaa Israa'eeliyaa asaa sintsaappe d'aysseedda gade asaawaappekka aad'd'iyaa iitaa ootsana mala, Minaase untuntta baletseedda.

¹⁰ Med'ina Goday timbbitiyaa odiiyaa bare k'oomatuwaa baggana hawaadan yaageedda;

¹¹ «Yihudaa Kaatii Minaase ha tuna kiitaa ootseedda; bareppe kase de'eedda Amooore asaa ubbaa nagaraappekka aad'd'iyaa iitaa ootseedda; Yihudaa asaa bare med'd'eedda eek'aa misiliyaw goynnissiide, nagaraa oosisseedda. I hewaa ootseedda diraw,

¹² taani Med'ina Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagay; «Sisiyaa asaa ubbaa haytsaw iitiiyaa bashshaa taani Yerusaalame bollanne Yihudaa bolla ahana hanay.

¹³ Taani Samaariyaa bolla goochcheedda wodoruwaa, Yerusaalame bolla goochchana; Akaaba soy asaa bolla yeddeedda tumbbiyaakka,

Yerusaalame bolla yeddana. Itti Asay keriyaa k'uc'c'i guufantsiide melissiyaawaadan, taani Yerusaalame k'uc'c'aade gufantsana.

¹⁴ Ta laatatuwaappe atteeddawantta taani olana; taani untuntta untuntu morkkatuwaa kushiyan aatsaade immana. Untuntu morkketuu ubbay untuntta oyk'k'ananne bonk'k'ana.

¹⁵ Untuntu mayza aawotuu Gibs'eppe kesood-eppe doommi, hachche gakkanaw, untuntu ta sintsan iitabaa ootseedda dirawunne taana hank'k'etseedda diraw, taani hawaadan ootsana» yaagay» yaageedda.

¹⁶ Minaase Yihudaa asaa Med'ina Godaa sintsan nagaraa oosisseeddawaa bollakka gujjiide, s'illo asaa wod'eedda; Yerusaalamen ha gas'aappe ya gas'aa gakkanaw, suutsaa kuntseedda.

¹⁷ Minaase haneedda harabay, I ootseeddabay ubbayne I ootseedda nagaraabay Yihudaa Kaatetuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

¹⁸ Minaase hayk'k'iidde, bare mayzzan gake-teeedda; yaatiide bare golliiyaa matan de'iyaa Uuza Ataakilttiyaa sa'aa giyaa sa'aan moogetteedda. Aa kotan Aa na'ay Amoone kaateteedda.

Yihudaa Kaatiyaa Amoona

(2 Od. 33:21-25)

¹⁹ Amoone kaatetiyyaa wode, laytsay aw laata-manne laa"aa; I Yerusaalamen laa"u laytsaa kaateteedda. Aa daay suntsay Mashulemeeto; iza Yaas'iba kataman de'iyaa Haruus'a naatto.

²⁰ Aa aawuu Minaase ootseeddawaadan, Amoonikka Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda.

²¹ I bare aawuu hametteedda ogiyaan ubbaan hametteedda; bare aawuu ootseedda eek'atoo ikka ootseeddanne untunttoo goynneedda.

²² Med'ina Godaa, bare mayza aawotuwaa Med'ina Godaa aggi basheedda; Med'ina Godaa ogiyaankka I hamettibeenna.

²³ Amoona oosanchchatuu Aa bolla mak'ettiide, Aa kaatiyaa gollen Aa wod'eeddino.

²⁴ Hewaappe guyyiyaan, Yihudaa asatuu Kaatiyaa Amoona bolla mak'etteedda ubbatuwaa wod'eeddino. Amoona kotan Aa na'aa Yoosiyaasa kaateyeeddino.

²⁵ Amoone haneedda harabaynne I ootseeddabay ubbay Yihudaa Kaatetuu Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

²⁶ Amoone Uuza Ataakilttiyaa sa'aa giyaa sa'aan de'iyaa bare duufuwaan moogetteedda; Aa kotan Aa na'ay Iyoosiyaase kaateteedda.

22

Iyoosiyaasa Ayissuwaa (22:1–23:30)

¹ Iyoosiyaase kaatetiyyaa wode, laytsay aw hosppuna; I Yerusaalamen hattamanne itti laytsaa kaateteedda. Aa daay suntsay Yidiido; Iza Bos'ik'aata giyaa kataman de'iyaa Adaaya naatto.

² Iyoosiyaase Med'ina Godaa sintsan suurebaa ootseedda; ushechcha haddirssa geenan bare mayza aawuwaa Daawita ogiyaan ubbaan hametteedda.

S'oossaa Higgiyaa Mas'aafay Beetteedda
(2 Od. 34:8-28)

³ Kaatii Iyoosiyaase bare kaateteedda tammanne hosppuntsa laytsan, Mashulaama na'aa na'aa, As'aaliyaa na'aa, waanna s'aafiyaa Saafaana Med'ina Godaa Geeshsha Golliiyaa hawaadan yaagiide kiitteedda;

⁴ «Asay Med'inaa Godaa Geeshsha Golliiyaa ahina, Geeshsha Golliiyaa penggiyaa naagiyaawanttu asaappe shiishsheedda shaluwaa paydanaadan, k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa Hilk'k'iyaaakko ba.

⁵ K'eesiyaa ubbatuwaa kaappuu miishshaa Med'ina Godaa Geeshsha Golliiyaa ooratsisiyaa kaappatoo immana mala oda. Unttuntukka Geeshsha Golliiyaa ooratsiyaa oosanchchatoo,

⁶ anas'etoo gimbbiyaawanttoonni shuchchaa massiyaawanttoo c'igginoo. K'ay Geeshsha Golliiyaa ooratsanaw, mitsaanne k'oo'etteedda shuchchaa shammiyaawanttoo c'igginoo.

⁷ He kiitaa wochchiyaawanttu ammanettiyaa asaa gidiyaa diraw, unttuntu kushiyan geleedda miishshan ayaa ayaa ootseeddentto, unttunta oochchanaw koshshenna» yaageedda.

⁸ Hewaappe guyyiyaan, k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Hilk'k'ii waanna s'aafiyaa Saafaana, «Higgiyaa Mas'aafaa Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan demmaad» yaageedda. Mas'aafaa Saafaanaw immeedda; Saafaani akkiide nabbabeedda.

⁹ Waanna s'aafii Saafaani kaatiyaakko simmi biide, «Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaan de'iyaa

shaluwaa ne oosanchchatuu wurssi akkiide, Geeshsha Golliyaa ooratsisiyaa kaappatoo immeeddino» yaagiide odeedda.

¹⁰ K'aykka waanna s'afii Saafaani kaatiyaa, «K'eesii Hilk'k'ii taw mas'aafaa immeedda» yaagiide kaatiyaa sintsan he mas'aafaa nabbabeedda.

¹¹ Kaatii Higgiyaa mas'aafan de'iyaa k'aalaa siseedda wode, kayyottiidde bare mayuwaa peed'eedda.

¹² Hewaappe guyyiyaan, kaatii k'eesiyaa Hilk'k'iyaa, Saafaana na'aa Ahik'aama, Mikaaya na'aa Akiboora, waanna s'aafiyaa Saafaananne kaatiyaa oosanchchaa Asaaya hawaadan yaagiide azazeedda;

¹³ «Biite; ta diraw, ha asaa dirawunne Yihudaa ubbaa diraw, ha betteedda mas'aafaa k'aalaawaa ane Med'ina Godaa oochchite. Ayaw gooppe, nuw s'aafetteedda ubbabaa ootsanaw, nu mayza aa-wotuu ha mas'aafaa k'aalaw azazettibeena diraw, nu bolla suulleedda Med'ina Godaa hank'k'uu loytsi dara» yaageedda.

¹⁴ K'eesii Hilk'k'ii, Ahik'aami, Akiboori, Saafaananne Asaayi timbbitiyaa odiiyaa Hulddo giyaa mishiratto oochchanaw beeddino. Huldda Harihaasa na'aa Tiik'iwaa na'aa, Geeshsha Golliyaa mayuwaa naagiyaa Shaaluuma mishiratto. Aa Yerusaalamen laa'entso shuchchaan de'aw. He beedda asatuu izina haasayeeddino.

¹⁵ Huldda untuntta, «Med'ina Goday Israa'eeliyaa S'oossay, «Hinttena taakko kiitteedda bitaniyaw odite yaagee.»

16 Med'ina Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, Yihudaa kaatii nabbabeedda mas'aafan s'aafetteedda iita k'aalaa ubbaa taani ha sa'aa bollanne ha sa'aan de'iyaa asaa bolla ahana hanay.

17 Unttuntu taana aggiide, hara s'oossatoo is'aanaa c'uwayeeddino; yaatiide untuntu bar-enttu kushiyan ootseeddawaan ubbaan taana hank'k'etseeddino. Hewaa diraw, ta hank'k'uu ha sa'aa bolla ees's'i kesseedda; to'anaw dand-dayenna» yaagee.

18 «Med'ina Godaa oochchanaw hinttentta kiit-teeedda kaatiyaa hawaadan yaagite; «Med'ina Goday Israa'eeliyaa S'oossay neeni siseedda k'aalaa hawaadan yaagee;»

19 Taani ha sa'aa bollanne ha sa'aan de'iyaa asaa bolla, «Taani hinttentta d'ayssananne bayzza kessana» gaade haasayeeddawa neeni siseedda wode, ne wozanay shuggina, Med'inaa Godaa sintsan ne huup'iyaa kawushsheedda dirawunne ne mayuwaa peed'aade, ta sintsan yeekkeedda diraw, taani ne woosaa sisaad yaagee Med'inaa Goday.

20 Hewaa diraw, taani neena saruwaan ne mayzzan gatsana; neeni saro moogettana. Taani ha sa'aa bollanne ha sa'aan de'iyaa asaa bolla ahana iitabaa ne ayfii be'enna yaagee yaagite» yaagaaddu. Hewaappe guyye untuntu biide, ha haasayetteeddabaa kaatiyaw odeeddino.

23

Iyoosiyaase Eek'aa Goynuwwaa

*Biittaappe D'aysseedda**(2 Od. 34:3-7, 29-33)*

¹ Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Iyoosiyaase kiittiide, Yihudaa c'imatuwaanne Yerusaalame c'imatuwaa ubbaa I shiishsheedda.

² Kaatii Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa pude kesseedda; Yihudaa Asay ubbay, Yerusaalamen de'iyaa Asay ubbay, k'eesatuunne timbbitiyaa odiyaawanttu, guutsaappe wogaa gakkanaw, Asay ubbay aanana ittippe Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa pude keseeddino. Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaappe beetteedda K'aalaa c'aak'uwa Mas'aafaa k'aalaa ubbaa kaatii untunttu sisishshin nabbabeedda.

³ Hewaappe guyyiyaan, kaatii tuussaa matan ek'k'iide, untunttu Med'ina Godaa ogiyaan hamettanawunne, Aa higgiiyaa, Aa wogaanne Aa azazuwaa bare kumentsaa wozanaaninne bare kumentsaa shemppuwaan naaganaw, k'ay ha mas'aafan s'aafetteedda c'aak'k'uwaadan ootsanaw Med'inaa Godaa sintsan geppeedda. Yaatina Asay ubbaykka c'aak'uwa naaganaw geppeedda.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, kaatii k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa Hil'k'iyaa, aappe garssanna de'iyaa k'eesetuwaanne penggiyaa naagiyaawantta Ba'aalaw, Asheeronne saluwaa s'oolinttetoo goynnaw giigisseedda miishshatuwaa ubbaa Med'inaa Godaa Geeshsha golliyaappe kessanaadan azazeedda. Kaatii hewantta Yerusaalameppe gas'aa kessiide, K'ediroona Zanggaaraan s'uuggeedda; bidintsaa Beetele afeedda.

5 Yihudaa katamatuwaaninne Yerusaalame yuushshuwaan de'iyaa d'ok'k'a gishuwaan ubbaan is'aanaa c'uwayanaadan Yihudaa kaatetuu suntseedda d'amaashatuwaa k'eesetuwaa ubbaa oosuwaappe keseedda. Ba'aalaw, awaaw, aginaw, s'oolinttetoonne saluwaan de'iyaa hara med'etatoo is'aanaa c'uwayiyaawantta ubbaa diggeedda.

6 Asheero giyaa s'oossatti misiliyaa Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaappe akkiide, Yerusaalame katamaappe gas'aa kessiide, K'ediroona Zanggaaraa afeedda. Hewaappe kaala yaan s'uuggeeddawaa liik'issi gaac'c'iide, d'iile keseedda. Yaatiide he baana gade asaa makkaannaa bolla laaleedda.

7 Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa giddon goynno woga ootsiide, attuma asatuu attuma asatuwaana shaarmus'ettiyya golliyaa kinchcheedda; he golletuwaan mac'c'a Asay Asheero giyaa s'oossatiw gaaridduwaa suk'k'ee.

8 Iyoosiyaase k'eesetuwaa ubbaa Yihudaa katamatuwaappe aheedda; kase k'eesatuu is'aanaa c'uwayeedda d'ok'k'a sa'aa, Gebaa'appe biide Berssaabehe gakkanaw de'iyaa wantta tunisseedda. Katamaa mooddiyaa Iyyaasu Penggiyaa giyaa penggiyaa geliyaa saappe haddirssa baggana de'iyaa goynniyaa sa'atuwaakka k'ok'k'ofeedda.

9 D'ok'k'a sa'aa k'eesatuu Yerusaalamen Med'inaa Godaw yarshshiyaa sa'aa pude yiikkino; shin untuntu hara k'eesetuwaana ittippe irshshuu gelibeenna ukitsaa miino.

10 Kaatii Iyoosiyaase Hinnooma Zanggaaraan

de'iyaa Toofeeta geetettiyaa yarshshuwaa sa'aa tunisseedda. Yaatiide Molooka giyaa s'oossaw itti asaynne bare attuma na'aa woy bare mac'c'a naatto taman yarshshenaadan diggeedda.

¹¹ Yihudaa kaatetuu Med'ina Godaa Geeshsha Golliyyaa geliyaa penggiyaan awaaw dummayi wotseedda paratuwaa diggeedda. Awaa paratuu Naataani-Meleka giyaa kaappuwaa kifiliyaa matan de'iyaa dabaaban de'iino. Hewaappe guyyiyaan, awaaw dummayi wotseedda paraa gaaretuwaa Iyoosiyaase taman s'uuggeedda.

¹² Akaaza golliyyaa pook'iyaa bollan Yihudaa kaatetuu giigisiseedda yarshshuwaa sa'atuwaanne Minaase Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaw de'iyaa laa"u dabaabatuwaa gidдон giigisiseedda yarshshiyaa sa'atuwaa Kaatii Iyoosiyaase kinchcheedda. Unttunta he saappe diggiide kinchchereetseedda; suuppaa K'ediroona zanggaaraan oleedda.

¹³ K'aykka kaatii Yersaalame katamaappe away doliyaa baggana Dabire Zayite geetettiyaa deriyaappe gedissa baggan de'iyaa Tunatetsaa D'ok'k'a Deriyaa. He d'ok'k'a sa'atuu Israa'eeliyaa Kaatii Solomone Sidoonatuwaa s'oossatti Asttaarootiw, Moo'aabatuwaa s'oossaa Kaamooshawunne, Amoonatuwaa s'oossaa Molookaw, he tuna s'oossatoo goynnanaw giigisiseedda d'ok'k'a sa'aa.

¹⁴ Kaatii Iyoosiyaase goynniyaa shuchchaa tuussatuwaakka mentsereetsiide, Aseero geetettiyaa s'oossatti misiletuwaakka

k'ans's'ereetseedda. Yaatiide untuntuntu ek'k'eedda koshiyan hayk'k'eedda asaa mek'etsaa kuntseedda.

¹⁵ K'ay Israa'eeliyaa asaa nagaraa oosisseedda Nabaas'a na'ay Iyorbbaami Beeteelen d'ok'k'a sa'aan giigisseedda yarshshiyaa sa'aa Kaatii Iyoosiyaase kinchcheedda. He yarshshiyaa sa'aa shuchchatuwaakka mentsereetsiide, d'iile keseedda; Asheeri misiliyaakka s'uuggeedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, Iyoosiyaase yuushshuwaa s'eelliide, deriyaa gas'aan de'iyaa mooguwwaa gonggoluwaa be'eedda; mek'etsatuwaa gonggoluwaa kessiide, yarshshiyaa sa'aa bolla wotsiide, taman s'uuggeedda. Yaatiide yarshshiyaa sa'aa tunisseedda. Hewe haneeddawe Med'ina Godaa Asay kase awaayeedda Med'ina Godaa k'aalaa maarana.

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan kaatii, «Ha beettiyaawe O duufee?» yaagiide oochcheedda.

Beetele katamaa asatuu, «Yihudaappe yiide, Beetele yarshshiyaa sa'aa bolla ha"i neeni ootsa simmiyaawe polettanawaa kasetiide odeedda Med'ina Godaa asaa duufuwaa» yaagiide odeeddino.

¹⁸ Kaatii, «Aggi bashite; itti asaynne Aa mek'etsaa saappe k'aatsoppo» yaageedda. Hewaa diraw, Samaariyaappe yeedda timbbitiyaa odiyaa bitaniyaa mek'etsaanna ittippe Aa mek'etsaa bochchennan aggi basheeddino.

¹⁹ Israa'eeliyaa kaatetuu Samaariyaa katamatuwaan oosissiide, Med'ina Godaa

hank'k'etseedda, goynniyaa d'ok'k'a sa'aa Iyoosiyaase diggeedda; Beeteelen ootseed-dawaadan, untunttakka ootseedda.

²⁰ I he d'ok'k'a gishuwaan ootsiyaa k'eesetuwaa ubbaa yarshshiyaa sa'aa bolla wod'eedda; k'ay he yarshshiyaa sa'aa bolla asaa mek'etsaa s'uuggeedda. Hewaa ubbaa ootsiide, Yersaalame simmeedda.

Iyoosiyaase Paasigaa Baalaa Bonchcheedda
(2 Od. 35:1-19)

²¹ Hewaappe guyyiyaan, kaatii asaa ubbaa, «Ha K'aalaa c'aak'uwa mas'aafan s'aafetteeddawaadan Med'ina Godaw hinttenttu S'oossaw Paasigaa Baalaa bonchchite» yaagiide azazeedda.

²² Israa'eeliyaa mooddiyaa daannatu wodiyaappe doommiide, Israa'eeliyaa kaatetuwa wodiyaaninne Yihudaa kaatetuwa wodiyaan ubbaan hawaa mala Paasigaa Baalay ubbakka bonchchetti erenna.

²³ Shin Kaatii Iyoosiyaase kaateteedda tammanne hosppuntsa laytsan Yersaalame kataman Med'ina Godaa bonchchanaw ha Paasigaa Baalay Med'ina Godaw bonchchetteedda.

Iyoosiyaase Ootseedda Hara Oosotuwa

²⁴ K'ay k'eesatuwaa ubbaa kaappuu Hilk'k'ii Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan beetteedda mas'aafan s'aafetteedda higgiiyaa k'aalaa minisanaadan, iita ayaanaa s'eesiyaawanttanne shareechchatuwaa, soy giddo eek'aa misiletuwaa, eek'aa miishshatuwaanne Yihudaa biittaaniinne Yersaalame kataman beetteedda hara

sheneyiyaabatuwaa ubbaa Iyoosiyaase d'aysseedda.

²⁵ Muse higgiaadan bare kumentsaa wozanaan, bare kumentsaa shemppuwaaninne, bare kumentsaa wolk'k'an Med'ina Godaakko simmeeddaban Iyoosiyaasa mala kaatii, aappe kase gidiina, aappe guyye gidina, ubbakka denddibeenna.

²⁶ Gidooppenne Minaase Med'ina Godaa hank'k'etsanaw ootseedda iita oosuwaa ubbaa diraw, Med'ina Goday Yihudaa bolla hank'k'etteedda bare hank'k'uwaa tamay simmibeenna.

²⁷ Hewaa diraw Med'ina Goday, «Taani Israa'eeliyaa ta sintsaappe diggeeddawaadan, Yihudaakka ta sintsaappe diggana; taani dooreedda katamaa, Yerusaalamenne taani, «Ta suntsay hawaan de'ana» geedda ha Geeshsha Golliyaa diggana» yaageedda.

*Iyoosiyaasa Kawutaa Wurssetsaa
(2 Od. 35:20–36:1)*

²⁸ Iyoosiyaase haneedda harabayenne I ootseed-dabay ubbay Yihudaa Kaatetuwaa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

²⁹ Iyoosiyaasa wode Gibs'e Kaatii Nakoy, Asoore biittaa kaatiyaa olan ek'k'anaw Efiraas'iisa Shaafaa beedda. Kaatii Iyoosiyaase aanana olettanaw bare olanchchatuwaa akkiide kesseedda; shin Kaatii Nakoy aanana Magidon gakettiide, Aa wod'eedda.

³⁰ Aa k'oomatuu Aa anhaa paraa gaariyan wotsiide, Magidoppe Yerusaalame aheeddino; Aa duufuwaan Aa moogeeddino. Hewaappe

guyyiyaan, he biittaa asatuu Iyoosiyaasa na'aa Iyo'akaaza dooreeddino; Aa aawuwaa kotan Aa okkiide kaateyeeddino.

*Wurssetsaa Yihudaa Kaatetuwaa
(23:31–24:20)*

³¹ Iyo'akaazi kaatetiyyaa wode, laytsay aw laatanne heezza; I Yerusaalamen heezzu aginaa kaateteedda. Aa daay suntsay Hamus'aalo; iza Liibina kataman de'iyaa Ermaasa naatto.

³² Bare mayza aawotuu ootseeddawaadan, Iyo'akaazi Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda.

³³ Iyo'akaazi Yerusaalamen kaatetennaadan Gibs'e Kaatii Nakoy Hamaata geetettiyyaa gadiyaan Ribila giyaa saan Aa k'achcheeda. Heezzu sha"anne oyddu s'eetu kiilo giraame dees'iyaa s'agaraa biraanne hattamanne oyddu kiilo giraame dees'iyaa work'k'aa Yihudaa asaa giirisseedda.

³⁴ Kaatiyaa Nakoy Iyoosiyaasa na'aa Eliyaak'iima Aa aawuwaa kotan kaateyeedda; yaatiide Aa suntsaa Iyo'aak'eema yaagiide laammeedda. Shin Iyo'akaaza Gibs'e afeedda; Iyo'akaazi yaan hayk'k'eedda.

*Yihudaa Kaatiyaa Iyo'aak'eema
(2 Od. 36:5-8)*

³⁵ Yaatina Iyo'aak'eemi Kaatii Nakoy oochcheedda giiraa biraanne work'k'aanne aw immeedda. He giiraa c'igganaw Yo'aak'eemi he biittaa Asay demmiyaa keeshshaa biraappenne work'k'aappe giiraa shiishsheedda.

³⁶ Iyo'aak'eemi kaatetiyya wode laytsay aw laatamanne ichchesha; I Yerusaalamen tammanne itti laytsaa kaateteedda. Aa daay suntsay Zabddo; Iza Ruuma kataman de'iyaa Padaaya naatto.

³⁷ Iyo'aak'eemi bare mayza aawotuu ootseed-dawaadan, Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda.

24

¹ Iyo'aak'eema wode Baabloone biittaa Kaatiyaa Naabukadanas'oore Yihudaa bolla woraajjeedda. Yaatina Iyo'aak'eemi aw heezzu laytsaa moodetteedda. Hewaappe guyyiyaan zaariide, Naabukadanas'oorra bolla makkaleedda.

² Med'ina Goday Baabloone biittaa c'uguwaa, Sooriyaa biittaa c'uguwaa, Moo'aabe biittaa c'uguwaanne Amoonaa biittaa c'uguwaa Iyo'aak'eema bolla yeddeedda; timbbitiyaa odiiyaa bare k'oomatuwaa baggana Med'ina Goday kase haasayeeddawaadan, Yihudaa biittaa bayzzanaadan hawantta yeddeedda.

³⁻⁴ Kaatii Minaase ootseedda nagaraa ubbaa diraw, k'ay s'illo asaa suutsaa I gussiide, Yerusaalamen kuntseedda diraw, Med'ina Goday Yihudaa asaa bare sintsaappe digganaw ha bashshaa yeddeedda; Med'ina Goday Minaasew he nagaraa atto gaanaw koyyibeenna.

⁵ Iyo'aak'eemi haneedda harabayenne I ootseed-dabay ubbay Yihudaa Kaatetuwwa Taarikiyaa mas'aafan s'aafetti utteedda.

⁶ Iyo'aak'eemi hayk'k'iidde, bare mayzzan gake-teedda. Aa kotan Aa na'ay Ikkoniyaane kaate-teedda.

⁷ Gibs'e biittaa kaatii laa'entso bare gadiyaappe denddiide, olaw yibeenna; ayaw gooppe, Gibs'e Shaafaappe doommiide, biide Efiraas'iisa Shaafaa gakkanaw, Gibs'e kaatii mooddeedda biittaa ubbaa Baabloone kaatii aki diggeedda.

Yihudaa Kaatiyaa Yo'aakiina
(2 Od. 36:9-10)

⁸ Yo'aakiine kaatetiyaaw wode laytsay aw tammanne hosppuna;* Yo'aakiine Yerusaalamen heezzu aginaa kaateteedda. Aa daay suntsay Nehushtta; Iza Yerusaalamiyaa Elnaataana naatto.

⁹ Yo'aakiine bare aawuu ootseeddawaadan, Med'ina Godaa sintsan iitabaa ootseedda.

¹⁰ He wode Baabloone Kaatiyaa Naabukadanas'oora olanchchatuu Yerusaalame yiide, katamaa dooddi wotseeddino.

¹¹ Baabloone Kaatii Naabukadanas'oore he katamaa yeedda.

¹² Yihudaa Kaatii Yo'aakiine, Aa daaya, Aa k'oomatuu, Aa kaappatuunne kaatiyaa golliyya oosanchchatuu ubbatuu Baabloone kaatiyaw kushiyaa immeeddino.

Yo'aakiine kaateteedda hosppuntsa laytsan, Baabloone kaatii Yo'aakiina k'achcheeda.

¹³ Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaaninne kaatiyaa gollen de'iyaa mas'uwaa ubbaa he saappe dentsiide afeedda. Med'ina Goday

* **24:8 Tammanne hosppuna:** Laytsay aw tammanne hosppuna woy hosppuna. 2 Od. 36:9 s'eella. **24:12** Erm. 22:24-30; 24:1-10; 29:1-2

kase haasayeeddawaadan Kaatii Solomone Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan giigisseedda work'k'aa miishshatuwaa ubbaa Baabloone kaatii k'ans's'ereetseedda.

¹⁴ Naabukadanas'oore Yersaalame asaa, kaappatuwaa ubbaa, olanchchatuwaa ubbaa, kushiya hiillanchchatuwaa ubbaanne birataa k'os's'iyaawantta ubbaa, mule tammu sha"a asaa, Yersalameppe omoodiide afeedda; biittan hiyyeesaa asaa s'alalay atteedda.

¹⁵ Naabukadanas'oore Yo'aakiina omoodiide, Baabloone afeedda; aanana kaatato Aa daayo, Aa machchatuwaa, Aa oosanchchatuwaanne biittan de'iyaa wolk'k'aama asaa ubbaa akkiide beedda.

¹⁶ He asaappe laappun sha"atuu olanchchatuwaa; itti sha"a asatuu dumma dumma kushiya hiillanchchatuwaa; untunttu ubbaykka minanne olaa olettanaw danddayaawantta. I he ubbatuwaa Baabloona afeedda.

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan, Baabloone kaatii Yo'aakiina Kotan Aa aawuwaa ishaa Mataaniyaa kaateyeedda. Aa suntsaa Sedek'iyaasa yaagiide laammeedda.

Yihudaa Kaatiyaa Sedek'iyaasa
(2 Od. 36:11-12; Erm. 52:1-3)

¹⁸ Sedek'k'iyaasi kaatetiya wode, laytsay aw laatamanne itta; Yersaalamen I tammanne itti laytsaa kaateteedda. Aa daay suntsay Hamus'aalo; iza Liibina kataman de'iyaa Ermaasa naatto.

19 Iyo'aak'eemi ootseeddawaadan,
Sedek'iyaasikka Med'ina Godaa sintsan iitabaa
ootseedda.

20 Med'ina Goday hank'k'etteedda diraw,
Yerusaalame asaa bollanne Yihudaa asaa bolla
hawe haneedda; wurssetsan untuntta I bare
sintsaappe diggeedda.

Sedek'iyaasi Baabloone kaatiyaa bolla
makkaleedda.

25

Yerusaalam Kunddetsaa

(25:1-30; 2 Od. 36:13-21; Erm. 52:3-11)

1 Sedek'iyaasi kaateteedda udduppuntsa
laytsi, tammantsa aginaan, tammantsa
gallassi, Baabloone Kaatii Naabukadanas'oore
bare olanchchatuwaa ubbaa akkiide yiide,
Yerusaalame dooddeedda. Aa yuushshuwanka
biittaa keelaa direedda.

2 Sedek'iyaasi kaateteedda tammanne
ittentsiyaa laytsaa gakkanaw, katamay
dooddetiide gam"eedda.

3 Hewaa gaasuwaan biittan koshay suullina, he
laytsi oyddentso aginaan, udduppuntsa gallassan
he gadiyaa asaw miyaabay d'ayeedda.

4 Yaan de'ishshin katamaa yuushshuwaa
gimbii itti baggana koletteedda. Baabloone
Asay katamaa yuuyyi aad'd'iide naagooppekka,
Yihudaa kaatiyaa olanchchatuu mule ubbay
k'amma kaatiyaa ataakilttiyaa sa'aa afiyaa ogiyaa
oyk'k'iide, laa"u dirssaa gimbbetuwaan ittippe

gatsiyaa penggiyaanna kesiide bak'attedino. Unttuntu Araba dilbbaakko simmiide beeddino;

⁵ shin Baabloone olanchchatuu kaatiyaa yederssiide, Yaarikko dembbaa gatsiidde oyk'keeddino. Aa olanchchatuu ubbay aappe shaakettiide laaletteeddino.

⁶ Hewaappe guyyiyaan, unttuntu Aa Ribila kataman de'iyaa Naabukadanas'oorakko afeedino. Baabloone kaatii yaan Sedek'iyaasa bolla pirddedda.

⁷ Sedek'iyaasa naanaa Sedek'iyaasi s'eellishin wod'eeddino. Hewaappe guyyiyaan, Aa ayfetuwaa wooc'i kessiide, sanssalatan Aa k'achcheeddinno; yaatiide Baabloone gadiyaa akkiide afeedino.

Geeshsha Gollii Koletteedda
(Erm. 52:12-33)

⁸ Naabukadanas'oore Baabloonon kaateteedda tammanne udduppuntsa laytsi, ichcheshantsa aginaan, laappuntsa gallassi kaatiyaa oosanchchatuwaappe ittuu, kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani Yersaalame geleedda.

⁹ Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaa, kaatiyaa golliyaanne Yersaalamen de'iyaa golliyaa ubbaa s'uuggeedda; wolk'k'aama golliyaa giyaa golliyaa ubbaa eetsi wursseedda.

¹⁰ Baabloone olanchchatuu ubbay kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuwaa azazuwaan Yersaalame katamaa yuushshuwaan de'iyaa dirssaa gimbbiyaa ubbaa koleeddino.

11 Naabuzaradaani kataman atteeda asatuwaanne Yihudaan atteeda asatuwaa, kaddiide Baabloone olanchchatuwaan gaketeedda asatuwaanakka ubbaa oyk'k'iide, omoodoo afeedda.

12 Shin Naabuzaradaani wurssetsa hiyyeesatuwaappe amareedawantta woyniyaa turaa tokkanaadaaninne gadiyaa goshanaadan Yihudaan ashsheeda.

13 Baabloone asatuu Med'ina Godaa Geeshsha Golliyaan de'iyaa nahaasiyaappe med'd'eedda tuussatuwaa, miishshatuwaa wotsiyaa gaaretuwaanne Abbaa Saaniyaa mentseretseeddino; nahaasiyaa ubbaa Baabloone afeedino.

14 Hewaadanka k'ay keretuwaa, akaafatuwaa, s'omppiyaa shaluwaa s'eeraa pittiyaabatuwaa, c'ilppatuwaanne yarshshiyaa wode go'ettiyaa nahaasiyaa miishshatuwaa ubbaa akkiide afeedino.

15 Kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani muruta biraappenne muruta work'k'aappe med'etteedda tamaa kaashiyaa shaatatuwaakka kuyis'aarotuwaakka ubbaa akkiide afeedda.

16 Kaatii Solomone Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaan oosettiyaabatoo med'd'eedda laa"u tuussatuu, Abbaa Saynniinne gaaretuu med'etteedda nahaasiyaa biratay miizaanan likkanaw danddayetennawaa keeshshaa dara.

17 Laa"u tuussatuu itti mala gidiide, ittuwaa ittuwaa geesay tammanne hosppun wad'aa; k'ay itti itti tuussaa huup'iyaan de'iyaa gumbbotuu

heezzu wad'aa adussa. He gumbbotuwaa yushshuu nahaasiyaa k'as'ik'allotuwaaninne nahaasiyaappe med'd'eedda roomaanne geetettiyaa teeraa misiletuwaan alleek'k'etti utteedda.

Yihudaa Asay Omoodettiide Baabloone Beedda
(Erm. 52:24-27)

¹⁸ Kaatiyaa naagiyaawanttu kaappuu Naabuzaradaani k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Saraaya, aappe kaalliyaa k'eesiyaa S'afaaniyaanne penggiyaa naagiya hara heezzu asatuwaa oyk'k'eedda.

¹⁹ K'ay he wode gakkanaw, kataman de'iyaa asaappe Yihudaa olaa gadaawaa, kaatiyaa zoriyaawanttuppe ichcheshu asatuwaa, olaa gadaawaa s'aafiyaa, hewenne olanchchatuwaa asaa giddoppe k'oriide kessiyaawaanne hara usuppun tammu wolk'k'aama asatuwaa afeedda.

²⁰ Kaappuu Naabuzaradaani untunttu ubbaa akkiide, Baabloone kaatiyaakko Ribila katamaa afeedda.

²¹ Yan Ribila kataman, Hamaata gadiyaan Baabloone kaatii untuntta ubbaa wod'iseedda. Hewaadan haniide, Yihudaa Asay bare gadiyaappe omoodetti denddiide beedda.

Gedaalii Yihudaa Mooddeedda
(Erm. 40:7-9; 41:1-3)

²² Hewaappe guyyiyaan, Kaatii Naabukadanas'oore Saafaana na'aa na'aa, Ahik'aama na'aa Gedaaliyaa, Baabloone beennan Yihudaan atteeda asaa mooddiyaa kaappuwaa ootsiide suntseedda.

²³ Kushiya immibeenna Yihudaa olaa gadaawatuunne olanchchatuu hewaa

sisiide, Misip'p'an de'iyaa Gedaliyaan biide gaketeeddino. He gadaawatuu Nataaniyaa na'aa Isimaa'eela, K'aareeha na'aa Yohanaana, Nas'oofa katamaappe yeedda Taanihumeeta na'aa Saraayanne Maa'ikappe yeedda itti bitaniyaa na'aa Yazaaniyaa.

²⁴ Gedaalii untunttoonni untuntu olanchchatoo c'aak'k'iide, hawaadan yaageedda; «Hawanttoo Baabloone kaappatoo yayyoppite. Ha gadiyaan de'ite; yaatiide Baabloone kaatiyaw moodetite. Yaatooppe mule ubbabay hinttew lo" a gidanawaa» yaageedda.

²⁵ Shin laappuntsa aginaan kaatiyaa zariyaa gideedda Elishamaa'a na'aa Nataaniyaa na'ay Isimaa'eele tammu asaana Mis'ip'p'a biide, Gedaaliyaanne aanana de'iyaa Yihudaa asaanne Baabloone asaa ubbaa wod'eedda.

²⁶ Hewaappe guyyiyaan, Baabloone asaw yayyiide, Yihudaa asay, k'eeray wogay attenani, olaa gadaawatuwaanakka ubbay Gibs'e gadiyaa bak'atteedino.

Ikkoniyaane K'ashuwaappe Biletteedda
(Erm. 52:31-34)

²⁷ Ewiili-Marodaaki kaateteedda laytsi Yihudaa Kaatiyaa Ikkoniyaana k'ashuwaappe biliide maa-reedda. Hewe haneeddawe Ikkoniyaane omood-etti k'ashettiide beedda hattamanne laappuntsa laytsi, tammanne laa"entsa aginaan, laatamanne laappuntsa gallasaana.

²⁸ Ewiili-Marodaaki Ikkoniyaanana mal"o k'aalaa haasayiide, Baabloonon omooduwaan

de'iyaa hara kaatetuwaa ubbaappe aatsiide, Aa bonchcheedda.

²⁹ Hewaa diraw, Ikkoniyaane k'asho gollen mayyeedda mayuwaa laammeedda. I atteeda bare de'uwaa laytsaa ubbaan kaatiyaa maaddaappe meedda.

³⁰ Hachche hachche aw koshshiyaawaa ubbaa Baabloone kaatii immeedda.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c